

ID plan: NL.IMRO.1708.DwarsgrachtJonen-VA01
datum: 18 juni 2013
status: vastgesteld
auteur: AS

Vastgesteld door de raad dd. 18 juni 2013

de griffier,

de voorzitter,

Inhoudsopgave toelichting

Hoofdstuk 1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding tot planontwikkeling	1
1.2	Uitgangspunten voor het plan	1
1.3	Plangebied	3
1.4	Leeswijzer	3
Hoofdstuk 2	Gebiedsbeschrijving	4
2.1	Historische ontwikkeling	4
2.2	Huidige situatie	6
Hoofdstuk 3	Gebiedsvisie en uitgangspunten	12
3.1	Planologische kaders	12
3.2	Europees- en rijksbeleid	12
3.3	Provinciaal beleid	17
3.4	Regionaal beleid	21
3.5	Gemeentelijk beleid	21
Hoofdstuk 4	Actuele waarden	31
4.1	Flora en fauna	31
4.2	Cultuurhistorie	32
4.3	Archeologie	35
Hoofdstuk 5	Waterparagraaf	37
5.1	Inleiding	37
5.2	Watertoets	37
5.3	Beleid ten aanzien van de waterhuishouding	37
5.4	Bestaande waterhuishouding	41
5.5	Waterveiligheid	41
5.6	(Grond)wateroverlast	42
5.7	Waterkwaliteit en ecologie	42
5.8	Riolering	42
Hoofdstuk 6	Milieuparagraaf	43
6.1	Milieu	43
6.2	Geluidhinder	43
6.3	Bodem	43
6.4	Luchtkwaliteit	44
6.5	Externe veiligheid	45
6.6	Bedrijven en milieuzonering	47
6.7	Kabels en leidingen	48

Hoofdstuk 7	Juridische opzet	49
7.1	Inleiding	49
7.2	Planvorm	49
7.3	Bestemmingsregeling	49
7.4	Toelichting op de planregels	49
Hoofdstuk 8	Financiële paragraaf	58
8.1	Financiële haalbaarheid	58
8.2	Planschade	58
8.3	Exploitatieplan	58
8.4	Maatschappelijke haalbaarheid	59
Hoofdstuk 9	Vooroverleg en inspraak	60
9.1	Vooroverleg	60
9.2	Inspraak	60
Hoofdstuk 10	Zienswijzen	61
10.1	Ontwerp	61
10.2	Vaststelling bestemmingsplan door Raad	61
Bijlagen bij de toelichting		62
Bijlage 1	Identiteitskaarten Dwarsgracht en Jonen	62
Bijlage 2	Schematische bevindingen inventarisatie	62
Bijlage 3	Legenda ruimtelijke structuur en functies	62
Bijlage 4	Reactienota inspraak en vooroverleg	62
Bijlage 5	Nota beantwoording zienswijzen	62

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding tot planontwikkeling

De gemeente Steenwijkerland streeft naar uniformiteit in haar bestemmingsplannen voor de (kleinere) kernen. Mede tegen dat licht worden in het kader van de actualiseringslag bestemmingsplannen een groot aantal verouderde bestemmingsplannen binnen de gemeente herzien. De Wet ruimtelijke ordening voorziet bovendien in een herziening van bestemmingsplannen om de 10 jaar.

De vigerende bestemmingsplannen voor de kernen Dwarsgracht en Jonen dateren grotendeels uit de jaren '90 van de vorige eeuw. Het voorliggende bestemmingsplan voorziet derhalve in een actuele juridisch-planologische regeling voor Dwarsgracht en Jonen. In beginsel betreft het een conserverende herziening van vigerende plannen, waarbij echter wel rekening wordt gehouden met de actuele beleidsvorming van de gemeente en andere overheden. De status van beide kernen als beschermd dorpsgezicht is daarnaast aanleiding om de beeldbepalende en landschappelijke karakteristieken van het gebied specifiek te belichten en van een passende regeling te voorzien.

Voor het plangebied zijn tot het onherroepelijk worden van deze planherziening de hierna genoemde bestemmingsplannen van de gemeente Steenwijkerland geheel of gedeeltelijk van kracht. Daarnaast zijn er een aantal vrijstellingen ex art. 19 WRO geweest.

Jonen	10-6-1992	1-12-1992
Jonen, part. herziening Jonenpad	9-4-1996	15-7-1996
Dwarsgracht	17-12-1990	16-7-1991 (ged.)
Dwarsgracht, part. herziening 1993, nr. 1	29-3-1994	25-7-1994
Dwarsgracht, herziening nr. 2	12-11-1996	18-3-1997
Dwarsgracht, part. herziening De Otterskooi	14-7-1998	24-9-1998
Dwarsgracht, wijziging ex art. 11 WRO, Dwarsgracht 10	16-11-2004	4-1-2005

1.2 Uitgangspunten voor het plan

1.2.1 Doel

Middels deze bestemmingsplanactualisering wordt gekomen tot een actuele en uniforme regeling voor het gehele plangebied.

Het huidige beleid is verouderd en speelt niet in op de recente maatschappelijke ontwikkelingen. Mensen hebben bijvoorbeeld de behoefte om ruimer en luxer te wonen en ook de vraag naar mantelzorgvoorzieningen en levensloop-bestendig wonen stijgt. De gemeente wil hieraan medewerking verlenen, maar wel op een manier die stedenbouwkundig en landschappelijk aanvaardbaar is. Dwarsgracht en Jonen zijn namelijk aangewezen als beschermd dorpsgezicht en hebben een geheel eigen identiteit en karakteristiek. Om het behoud en de versterking van deze identiteit te kunnen borgen en reguleren is voor beide kernen een Identiteitskaart opgesteld en een grondige inventarisatie uitgevoerd op perceelsniveau. Op grond van deze inventarisatie en analyse is vervolgens in onderhavig bestemmingsplan een doorvertaling gemaakt naar een juridische regeling, waarmee de ka-

rakteristieke kenmerken van Dwarsgracht en Jonen worden vastgelegd, voor zover ruimtelijk relevant.

Deze actualisering betekent in enkele gevallen dus een verruiming van de huidige bouw- en gebruiksmogelijkheden, maar vooral ook een beschermende nieuwe regeling, die de zo kenmerkende identiteit van beide dorpen voor de toekomst moet waarborgen.

1.2.2 Juridische planvorming

Dit bestemmingsplan is een zogenaamd gedetailleerd bestemmingsplan met een beheerskarakter. De keuze voor 'mate van gedetailleerdheid' uit zich vooral in een op perceelsniveau goed uitgewerkte verbeelding op grond van een grondige inventarisatie aan de hand van een beschrijving en analyse van de zogenaamde 'identiteitsdragers' van Dwarsgracht en Jonen. Het gaat daarbij om aspecten die van invloed zijn op de ruimtelijke kwaliteit en die gezamenlijk zorgen voor de zo kenmerkende karakteristiek van beide dorpen. Te denken valt aan kapvormen, nokrichtingen, goot- en bouwhoogte, oriëntatie van de bebouwing en de verhouding tussen massa en ruimte.

Ligging Dwarsgracht en Jonen in gemeente Steenwijkerland

Daar waar deze kenmerken (nog) passen binnen het identiteitsbeeld van Dwarsgracht en Jonen zijn ze specifiek vastgelegd, daar waar verstoring van het identiteitsbeeld is opgetreden is juist enige ruimte geboden voor initiatieven die het beeld ten goede kunnen doen keren. Op perceelsniveau is voor woningen en voorzieningen afzonderlijk aangegeven wat waar gebouwd mag worden en wel op een zodanige wijze dat de invloed op de ruimtelijke kwaliteit en het belang van de burens daarbij vooraf is meegewogen.

Door een uniforme regeling voor alle inwoners van het plangebied ontstaat rechtszekerheid en rechtsgelijkheid. Het bestemmingsplan Dwarsgracht en Jonen vervangt, na vaststelling, voortaan meerdere oude bestemmingsplannen met een diversiteit aan mogelijkheden en regels.

1.3 Plangebied

Het plangebied omvat de gronden die zijn gelegen binnen de woonkernen Dwarsgracht en Jonen.

De grenzen van de vigerende bestemmingsplannen in combinatie met de grenzen van het beschermd dorpsgezicht gelden veelal als grens van het bestemmingsplan. Deze grens is mede bepaald aan de hand van het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan Buitengebied Steenwijkerland. Het huidige gebruik heeft op een aantal locaties aanleiding gegeven voor aanpassing van de grenzen van het bestemmingsplan.

1.4 Leeswijzer

Na dit inleidend hoofdstuk volgt een beschrijving van de historische ontwikkeling en de huidige situatie en karakteristiek van het plangebied. Vervolgens komen de relevante beleidskaders op rijks-, provinciaal, regionaal en gemeentelijk niveau aan bod. In een hoofdstuk over de actuele waarden binnen het plangebied wordt nader ingegaan op de aspecten flora en fauna, cultuurhistorie en archeologie. Hierna volgen een uitgebreide waterparagraaf en de milieuparagraaf. In een hoofdstuk over de juridische opzet wordt het juridische deel van het bestemmingsplan (de planregels in combinatie met de verbeelding) nader toegelicht, waarna tot slot de aspecten handhaving en haalbaarheid (financieel en maatschappelijk) aan bod komen.

Hoofdstuk 2 Gebiedsbeschrijving

Historische kaart Dwarsgracht en Jonen uit 1849

2.1 Historische ontwikkeling

Ontwikkelingen tot de 16^e eeuw

Dwarsgracht en Jonen zijn gelegen in een laagveengebied in de kop van Overijssel. Voor- dat de eerste bebouwing ontstond, was deze omgeving een nat en moerassig gebied aan de voet van het hoger gelegen Drents Plateau. De eerste bebouwing in deze streek verrijst steeds nabij natuurlijke afwateringen op de door verstuingen en afzettingen verhoogde gronden. Zo ook nabij het Giethoornsche meer. In de twaalfde eeuw ontstaan hier drie kleine nederzettingen met boerderijen, ongeveer ter hoogte van het huidige Jonen en Dwarsgracht. Vanuit die nederzettingen wordt het land in gebruik genomen voor akkerbouw, waarbij het wordt verkaveld in oostwest gerichte weren, die door vaarten van elkaar gescheiden werden en door lage dijken (kaden) haaks daarop werden beschermd tegen wateroverlast.

Om geschikt te zijn voor akkerbouw moeten de weren ontwaterd worden. Hierdoor daalt de grondwaterspiegel, komt het veen droog te staan en treedt inklinking van de bodem op.

Als gevolg daarvan is de grond op den duur niet meer geschikt voor akkerbouw en wordt ze in gebruik genomen als hooi- en weideland. Landinwaarts worden dan nieuwe stukken moeras verkaveld en via hetzelfde systeem van weren, wijken en kaden geschikt gemaakt voor akkerbouw. De boerderijen schuiven met de akkerbouw mee op naar het oosten. Dit proces herhaalt zich waardoor er tussen de 12^e en 16^e eeuw als het ware sprake is van een mobiel veendorp. In de 16^e eeuw belandt dit mobiele veendorp bij de Gieterse Dijk (de huidige Beulakerweg), waar een langgerekt wegdorp met boerderijen, hofsteden en een kerk ontstaat: Giethoorn.

Tweede helft 16^e eeuw tot en met de 18^e eeuw

In deze periode in de tweede helft van de 16^e eeuw komt onder invloed van de kanalisering van de Steenwijker Aa, de aanleg van de Walengracht en de aanleg van het Noorderdiep de turfproductie en handel op gang. Het accent verschuift van akkerbouw naar turfproductie en het proces van het oostwaarts opschuivende veendorp stopt. Ten behoeve van het transport van de turf worden richting het westen vier verbindingen naar het Giethoornse Meer aangelegd; de Tijssengracht, de Bouwersgracht, de Cornelisgracht en de Zuidergracht. Alleen de Tijssengracht en de Cornelisgracht zijn momenteel nog aanwezig. De Cornelisgracht doorsnijdt het huidige Dwarsgracht en Jonen.

De turfproductie kent een aanzienlijke uitbreiding in de 17^e eeuw, hetgeen ook zijn weerslag heeft op Giethoorn en omgeving. Het dorp krijgt een tweede bebouwingslint langs de huidige Dwarsgracht en blijft ook in de 18^e eeuw verder groeien en verdichten. Het omliggende landschap verandert ook. De veenaufgravingen leiden tot petgaten en legakkers. Op de uitgeveende kavels ontstaan kraggen van biezten, riet en zegge en in een later stadium houtgewassen. Van het riet wordt dankbaar gebruik gemaakt in de bouw, de vele rieten daken herinneren daar nu nog aan. Het afgegraven landschap is wel kwetsbaar en een aantal stormen in de 18^e en 19^e eeuw leiden dan ook tot afslag van het land zodat er grote plassen ontstaan, de zogeheten wieden, waaronder het Bovenwilde, het Bovenwilde en het Molengat. Door het ontstaan van de Bovenwilde en van het Molengat wordt niet alleen land, maar ook veel bebouwing weggeslagen. Dit proces heeft zichtbare gevolgen voor de bebouwing gehad; de bebouwing werd vanaf die tijd op hoger gelegen "huuspollen" gebouwd en kreeg een hoger vloerpeil.

19^e eeuw

Ook in het oude veen nabij het Giethoornse meer verrijst in deze periode aan het begin van de 19^e eeuw weer bebouwing: de nederzettingen Noorder Dwarsgracht, Zuider Dwarsgracht en Jonen ontstaan hier. In 1810 zijn de buurten Noorder- en Zuider Dwarsgracht dermate gegroeid dat in Noorder Dwarsgracht een gemeenschappelijke school wordt gesticht en een onderwijzer benoemd. Omstreeks 1830 is, blijkens de eerste kadastrale kaarten, de tegenwoordige ruimtelijke structuur van het gebied grotendeels bepaald.

In de loop van de 19^e eeuw raken vrijwel alle gronden uitgeveend. Andere gebieden in Drenthe en Overijssel nemen de rol van turfproductie over en dit betekent het einde van Giethoorn als productiegebied van turf. Het dorp schakelt over op landbouw: de uitgeveende gronden worden in gebruik genomen als hooi- en weideland.

Net als Giethoorn groeien ook de bebouwingskernen Noorder- en Zuider Dwarsgracht verder langs de vaart. Ook hier ontstaan het systeem van paden langs de gracht, ter ontsluiting van de 'huuspollen'. Jonen blijft beperkt tot het kleine buurtschap dat het nu nog steeds is.

20^e eeuw

In de 20e eeuw wordt het kanaal Steenwijk-Beukers aangelegd. De aanleg van het kanaal zorgt voor onderbrekingen van de oude oostwest verbindingen, de Brouwersgracht, de Zuidergracht en de Oude Kerkweg. De Brouwersgracht en de Zuidergracht komen hierdoor uiteindelijk te vervallen. Het natte veenlandschap van petgaten en legakkers wordt direct ten westen van het kanaal ingepolderd. Hierdoor heeft dit deel van het buitengebied een heel ander, grootschaliger karakter dan het landschap rond Dwarsgracht en Jonen, waar het veenlandschap wel deels bewaard is gebleven.

In de tweede helft van de 20^e eeuw verbetert de ontsluitingsstructuur van de dorpen. Jonen wordt vanaf Blokzijl bereikbaar via de Hevenweg en een voetveer over de Walengracht, Dwarsgracht wordt ontsloten door een weg (de huidige De Rietlanden) langs de Cornelisgracht, die achter de oostelijke bebouwing wordt doorgetrokken naar het Noorderpad, dat reeds in de 19^e eeuw een verbinding vormde tussen Noorder Dwarsgracht en Giethoorn. Een andere ontwikkeling is de schaalvergroting en mechanisatie in de landbouw waardoor de landbouw als bestaansbron in belang afneemt. De bebouwingsstructuur in Dwarsgracht en in Jonen blijft echter intact en in de linten wordt in deze periode bebouwing toegevoegd, zodat Noorder- en Zuiderdwarsgracht 'vergroeien'. In 1985 zijn Dwarsgracht en Jonen aangewezen als beschermd dorpsgezicht, onderdeel uitmakend van het beschermd dorpsgezicht Giethoorn.

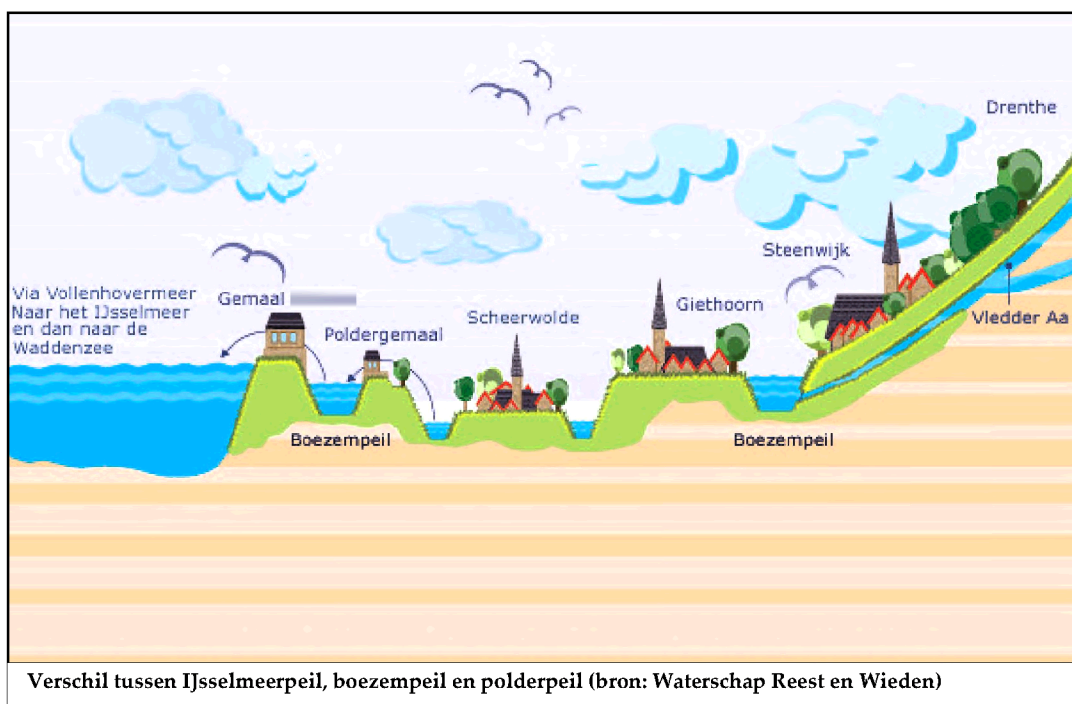
2.2 Huidige situatie

De huidige ruimtelijke opbouw van Dwarsgracht en Jonen is een resultante van de historische ontwikkeling van het gebied. De ruimtelijke structuur wordt vooral bepaald door het stelsel van waterlopen, waarbij de Cornelisgracht in oost-westelijke richting en de Walengracht (bij Jonen) en de Dwarsgracht het meest bepalend zijn voor deze kernen. Daarbij is de Walengracht (of Aremberghse Grift), gegraven omstreeks 1550, de oudste vaarweg.

In de hierna volgende analyse worden eerst de aspecten waterhuishouding, natuur en landschap globaal beschreven op het niveau van de gemeente Steenwijkerland. Vervolgens zijn voor Dwarsgracht en Jonen specifiek de huidige ruimtelijke en functionele structuur beschreven en geanalyseerd.

2.2.1 Waterhuishouding

De Wieden en Weerribben vormen overblijfselen van een omvangrijk veenlandschap op de overgang van het Drents Plateau naar de voormalige Zuiderzee. De overgang naar het stuwwallandschap van Paasloo en Steenwijk verloopt vrij abrupt. De meer geleidelijke overgang naar de voormalige Zuiderzeekust wordt alleen in het zuidwesten onderbroken door het Hoge Land van Vollenhove.

De waterhuishouding was naar huidige maatstaven niet optimaal. Het gebied overstroomde regelmatig vanuit zee en het achterliggende gebied tussen het Drents Plateau en de kust was erg nat. Door de kanalisatie van de Steenwijker Aa in 1632, ter verbetering van de scheepsvaart, vond tevens een snellere afvoer van het oppervlaktewater plaats. De Linde en het Meppelerdiep zijn in een latere fase min of meer gekanaliseerd of ingekaderd. De bouw van het gemaal [REDACTED] heeft de waterhuishouding sterk verbeterd. Het gemaal [REDACTED] ligt aan de oude Zuiderzeedijk tussen Vollenhove en Blokzijl (Weg van Twee Nijenhuizen). Het gemaal [REDACTED] regelt het peil op de boezem (waterbergingsgebied) van Noordwest-Overijssel en indirect van de polders in Noordwest-Overijssel, de polder Nijveen-Kolderveen en het stroomgebied van de Vledder- en Wapserveense Aa. De totale oppervlakte van dit gebied is ruim 50.000 hectare.

Het gemaal diende aanvankelijk om water, dat werd afgelaten van het Meppelerdiep (om Meppel te ontlasten) uit te pompen op de Zuiderzee. Vroeger voerde dit gemaal alleen water uit het gebied weg, maar sinds 1996 wordt er bij een te laag waterpeil ook water ingelaten. Hierdoor is de waterkwaliteit in de natuurgebieden sterk verbeterd.

De natuurlijke landschappelijke samenhang is verstoord door de aanleg van de ontginningpolders (1928-1968) en de aanleg van de Noordoostpolder (1942). Door sterkere inklinking en ontginning zijn de in de boezem gelegen polders lager komen te liggen dan de boezem zelf. Aanvoerbronnen van de boezem zijn: neerslag, de Steenwijker Aa en bemaling uit de polders. Afvoer en verlies van water vinden plaats door verdamping, continue wegzijging naar lager gelegen polders en de afvoer van gemaal [REDACTED].

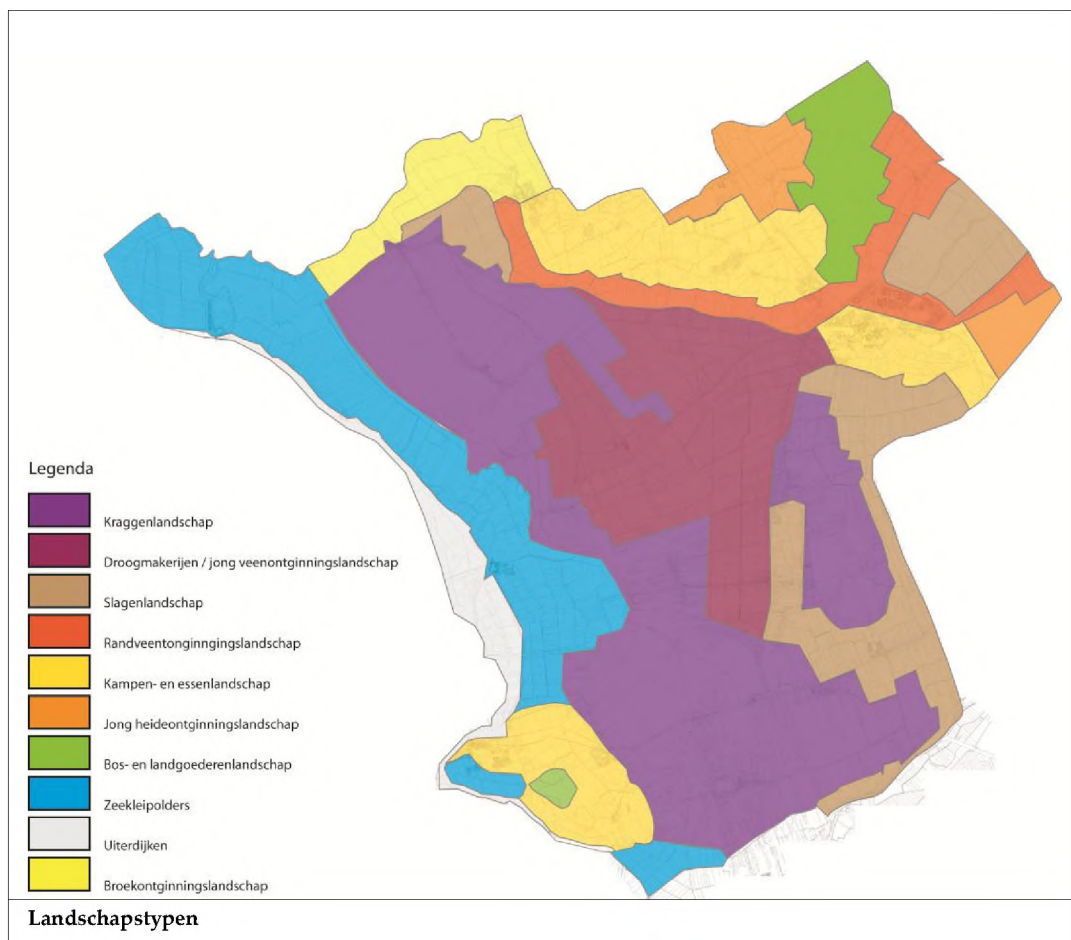
2.2.2 Natuur

Binnen de gemeente Steenwijkerland kunnen de natuurwaarden verdeeld worden in vier hoofdgroepen: de laagveenmoerassen, de houtwallengebieden, de heide- en bosgebieden op de hogere zandgronden en de weidevogelgebieden. Dwarsgracht en Jonen zijn gelegen

binnen het Nationaal Park Weerribben-Wieden. Dit laagveenmoerasgebied behoort tot één van de belangrijkste moerasgebieden van Europa en is daarom ook aangewezen als vogel- en habitatrichtlijn-gebied. Deze moerassen bestaan uit een afwisseling van open water, moerasrietland, tril-venen en moerasbos. Het gebied vormt een leefgebied voor veel (bedreigde) diersoorten, waaronder veel broedvogels als de Roerdomp, Purperreiger en de Zwarte Stern. Voor instandhouding van dit belangrijke natuurgebied zijn vooral beheer, waterhuishouding en rust van belang.

2.2.3 Landschap

Van oorsprong komen er in de gemeente Steenwijkerland drie landschapstypen voor, te weten het zandlandschap, het veenlandschap, en het zeekleilandschap. Door verschillende ontginnings- en gebruikswijzen zijn er in de loop van de tijd enkele nieuwe landschapstypen ontstaan. Dwarsgracht en Jonen zijn gelegen binnen het veenlandschap.

In het veenlandschap kunnen de volgende landschapstypen worden onderscheiden:

- *Slagenlandschap*

In deze gebieden is turf gewonnen door droge vervening. De gebieden kenmerken zich door het open karakter en de opstreckende strokenverkaveling. De ruimtelijke structuur wordt bepaald door deze verkaveling en de lange smalle percelen en perceelsslotten.

- *Kraggenlandschap*

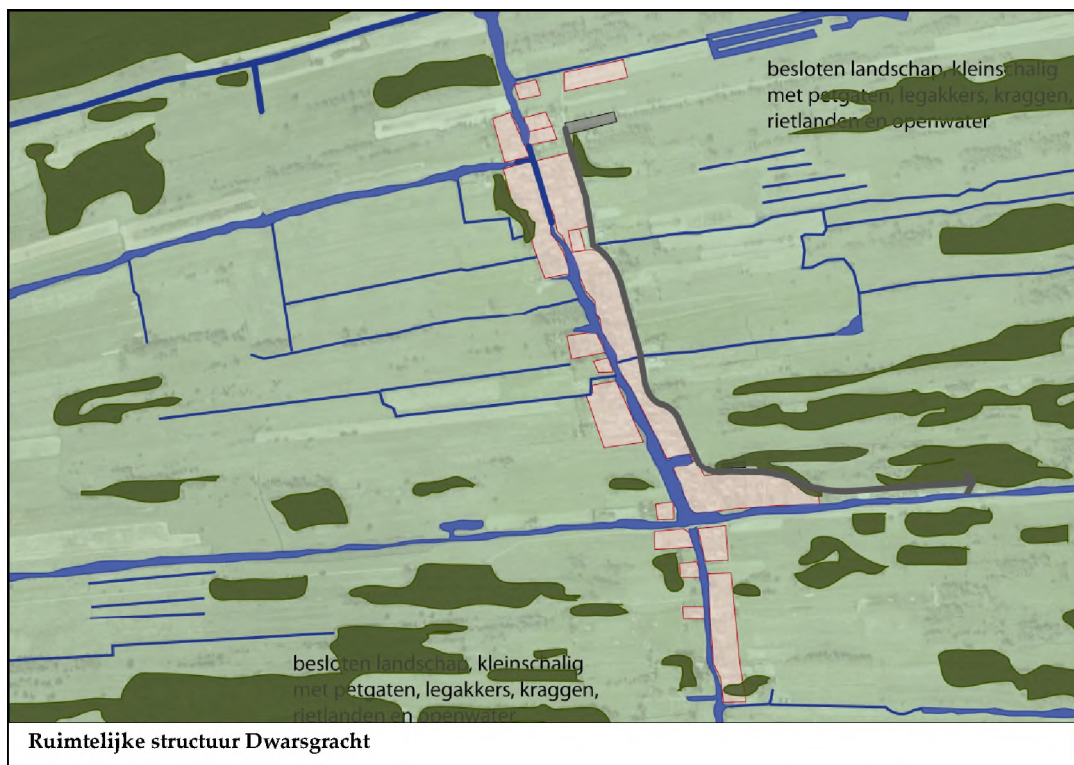
Dit landschapstype is van oorsprong een slagenlandschap dat door de turfwinning sterk van karakter veranderd is. Het landschap is kleinschalig en kenmerkt zich door een afwis-

seling van petgaten, legakkers, kraggen, rietlanden en open water. De verlanding en het wisselende grondgebruik hebben geleid tot een rijke variatie in milieutypen. De bebouwing vond plaats langs de (dwars)grachten. Het Wiedengebied werd vermoedelijk reeds in de Middeleeuwen op weinig systematische wijze verveend. Men nam onvoldoende voorzorgmaatregelen om afslag van de legakkers te voorkomen. Als gevolg hiervan ontstonden kleine plassen, die onder invloed van de wind steeds groter werden. De Weerribben zijn later verveend. Door de breedte van de petgaten te beperken werd hier de afslag voorkomen. Dwarsgracht en Jonen zijn gelegen binnen dit landschapstype.

2.2.4 Ruimtelijke structuur

Dwarsgracht

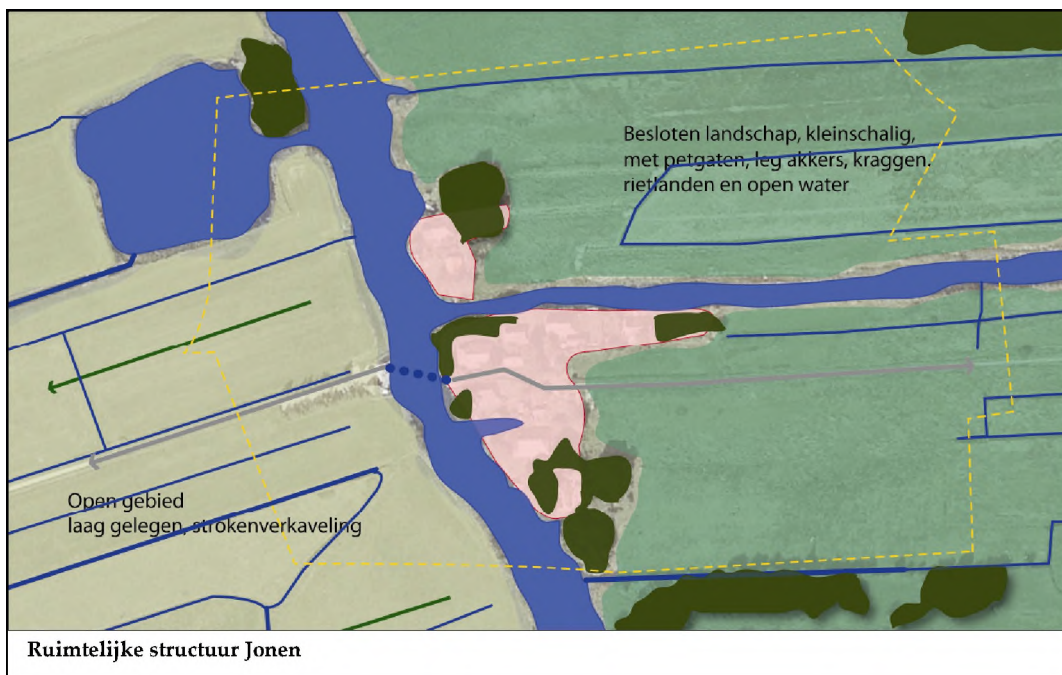
Dwarsgracht is nagenoeg volledig georiënteerd op de gracht waaraan het dorp haar naam ontleend. De gracht is tweezijdig bebouwd, waarbij de oostzijde aanmerkelijk dichter bebouwd is dan de westzijde, waar regelmatig doorzichten richting het achterliggende open landschap aanwezig zijn. De Dwarsgracht heeft een grillig verloop en vertoont een variërende breedtemaat. Hierdoor worden doorzichten soms opgesloten, wat tot aantrekkelijke ruimtes leidt. Langs de gracht zijn aan weerszijden haaks op de hoofdgracht kavels van wisselende omvang gesitueerd die worden omgrensd door opvaarten. Een pad ter ontsluiting van de kavels bevindt zich wisselend aan twee zijden van de gracht, zodat er steeds een brug nodig is voor de ontsluiting. Aan de zuidzijde van het dorp kruist de Dwarsgracht één van de vier ontginningsvaarten: de Cornelisgracht, met evenwijdig daaraan de Jonenweg. Dit bijzondere punt in de structuur wordt geaccentueerd door een fraaie hoge brug.

Op de kavels staat de bebouwing met de nok naar de gracht gericht in een verspringende rooilijn. De dichtheid varieert en is in het noordelijk deel van Dwarsgracht het hoogst. Naar het zuiden neemt de dichtheid af en zijn er grote onbebouwde delen waar contact

met het riet- en kraggenlandschap groot is. Ten zuiden van de Cornelisgracht neemt de dichtheid verder af. Het dorp gaat hier geleidelijk over in het landschap. Aan de noordzijde is de overgang abrupter.

De achtererven hebben overwegend een groene inrichting zodat het dorp een groen silhouet vormt dat zich markant aftekent ten opzichte van het landschap. De kavels aan de westzijde van de gracht worden alleen ontsloten via het pad en het water. De kavels aan de oostzijde worden daarnaast ontsloten via een achterstraat, De Rietlanden. De woningen zijn echter wel altijd op het water gericht, met uitzondering van een beperkt aantal woningen ten westen van De Rietlanden.

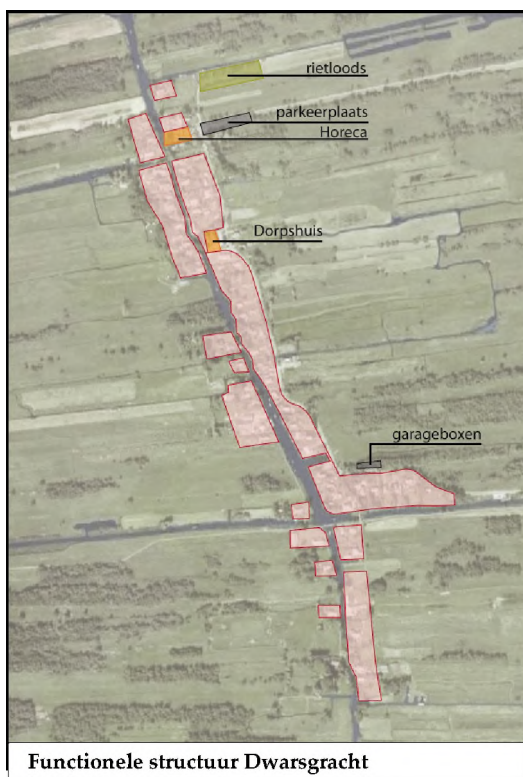
Jonen

Jonen is het enige waterstreekdorp in deze omgeving waar zich slechts aan één zijde van het water bebouwing bevindt. Het gaat om een zeer kleine enclave van bebouwing op het ontmoetingspunt van de Jonenweg en Cornelisgracht met de Walengracht, die de verbinding vormt tussen het Giethoornse meer en de Beulakerwijde. Het bebouwingscluster manifesteert zich als een door groen omgeven enclave die zich scherp aftekent in het open landschap. Het cluster bestaat uit zes panden die op de Walengracht zijn gericht (twee ten noorden van de Cornelisgracht en vier ten zuiden daarvan) en drie panden daarachter op de strook tussen Jonenweg en Cornelisgracht. De panden aan de Walengracht hebben de nok haaks op de gracht, de panden aan de Cornelisgracht evenwijdig. De bebouwing is per auto niet bereikbaar, maar uitsluitend te voet of per fiets via de Jonenweg of per pontje / voetveer vanaf het Hevenpad.

2.2.5 Functionele structuur

Dwarsgracht en Jonen zijn beide echte woonkernen. De woningen zijn overwegend vrijstaand, met een enkele halfvrijstaande woning en één meergezinswoning in Dwarsgracht. In Dwarsgracht is een beperkt aantal voorzieningen aanwezig in de vorm van een dorps-huis en een horecavoorziening. De rietcultuur is in Dwarsgracht en Jonen nog altijd een bron van bestaan. Agrarische bedrijvigheid is nog slechts in zeer beperkte omvang aanwe-

zig. Daarnaast zijn bij een aantal woningen aan huis verbonden beroepen en bedrijven aanwezig, deels gerelateerd aan de recreatieve sector in de vorm van boerderijkamers, een atelier en rustpunt en bed-and-breakfast.

2.2.6 Identiteit

Dwarsgracht en Jonen zijn door hun unieke ruimtelijke karakteristiek twee kernen met een geheel eigen identiteit. Daarbij is de relatie tussen de bebouwingsstructuren en de (landschappelijke) omgeving essentieel voor de herkenbaarheid van de ontwikkelingsgeschiedenis en de ruimtelijke kwaliteit van het dorpsbeeld. Beide dorpen vallen binnen het beschermd dorpsgezicht Giethoorn en zijn gelegen in het Nationaal Park Wieden-Weerribben.

Om de unieke ruimtelijke kenmerken van Dwarsgracht en Jonen eenduidig vast te leggen zijn voorafgaand aan het opstellen van dit bestemmingsplan 'Identiteitskaarten' opgesteld, waarin de belangrijkste dragers van het begrip ruimtelijke kwaliteit zijn geobjectiveerd en vastgelegd. Op grond hiervan zijn de huidige ruimtelijke karakteristieken van beide kernen op perceelsniveau in kaart gebracht in zogenaamde 'Staalkaarten'.

Deze hebben de input gevormd voor onder meer de bestemmingslegging op perceelsniveau. Daar waar de ruimtelijke karakteristieken (nog) passen binnen het identiteitsbeeld van Dwarsgracht en Jonen zijn ze specifiek vastgelegd, daar waar verstoring van het identiteitsbeeld is opgetreden is juist ruimte geboden voor initiatieven die het beeld ten goede kunnen doen keren. In paragraaf 4.2 wordt verder ingegaan op de vertaling van deze Identiteit in het bestemmingsplan.

Hoofdstuk 3 Gebiedsvisie en uitgangspunten

3.1 Planologische kaders

In de keuze van het te voeren beleid dient een gemeente rekening te houden met het opgestelde beleid op diverse overheidsniveaus. In dit hoofdstuk wordt, voor zover het beleid van toepassing is op het plangebied of doorwerkt in het gemeentelijke beleid, hieraan de nodige aandacht besteed.

3.2 Europees- en rijksbeleid

Als lid van de Europese Unie heeft Nederland een verplichting om het Europese beleid (inclusief de Europese richtlijnen) te laten doorwerken in nationaal beleid. Het belangrijkste Europese beleid met ruimtelijke consequenties voor het plangebied is opgenomen in Natura 2000, met de bijbehorende Vogel- en Habitatrichtlijn, het Verdrag van Malta en de Kaderrichtlijn Water. Bij nieuwe ruimtelijke initiatieven dient (via het nationaal beleid) aan dit beleid gehoor te worden gegeven en te worden getoetst.

3.2.1 *Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte*

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft een nieuwe structuurvisie opgesteld: de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) 'Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig'. Deze is in samenhang met het Besluit Algemene Regels Ruimtelijke Ordening (Barro/ AmvB Ruimte) in werking getreden op 17 december 2011. Hierna wordt kort de doelstelling van dit nieuwe beleid samengevat.

Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar & veilig. Daar streeft het Rijk naar met een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen scherp prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. Dit doet het Rijk samen met andere overheden. Bij deze aanpak hanteert het Rijk een filosofie die uitgaat van vertrouwen, heldere verantwoordelijkheden, eenvoudige regels en een selectieve rijksbetrokkenheid.

Een actualisatie van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid is nodig om die nieuwe aanpak vorm te geven. De verschillende beleidsnota's op het gebied van ruimte en mobiliteit zijn gedateerd door nieuwe politieke accenten en veranderende omstandigheden zoals de economische crisis, klimaatverandering en toenemende regionale verschillen die onder andere ontstaan omdat groei, stagnatie en krimp gelijktijdig plaatsvinden. De structuurvisie geeft een nieuw, integraal kader voor het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en is de 'kapstok' voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

In de structuurvisie schetst het Rijk ambities tot 2040 en doelen, belangen en opgaven tot 2028. De forse bezuinigingsopgave maakt dat er scherp geprioriteerd moet worden. De financiële middelen zijn de komende jaren beperkt en private investeerders zijn terughoudender. Hierdoor vertragen projecten, worden deze heroverwogen of zelfs gestopt. Daarnaast werkt de huidige wijze van financiering van gebiedsontwikkeling niet meer. Nieuwe verdienmodellen en andere kostendragers zijn nodig om gebiedsontwikkeling weer van de grond te krijgen. Tegelijkertijd vragen grote opgaven op het gebied van concurrentiekracht, bereikbaarheid, leefbaarheid & veiligheid om rijksbetrokkenheid.

Voor de binnenvaart heeft het Rijk de ambitie om een vlot, betrouwbaar hoofdvaarwegennet te realiseren, waarbij gestreefd wordt naar een wachttijd van maximaal 30 minuten voor schepen bij sluizen. Daarbij wordt ook de capaciteit van de vaarwegen vergroot, zodat het groeiende (inter)nationale transport van de mainports en greenports over het water zonder kwaliteitsverlies afgewikkeld kan worden. Het Rijk geeft bij het beheer en onderhoud prioriteit aan de hoofdtransportassen en de belangrijkste knelpunten. Ook houdt het Rijk hierbij rekening met (de gevolgen van) klimaatverandering voor de vaarwegen en andere belangen in het watersysteem. Het Rijk heeft belang bij het scheiden van de beroeps- en recreatievaart. Dit komt de veiligheid ten goede en bevordert de doorstroming op het hoofdvaarwegennet. Het Basisrecreatietoervaartnet (BRTN) is hierbij het uitgangspunt. Hierover worden afspraken gemaakt met medeoverheden. De Walengracht, deels gelegen binnen onderhavig plangebied, maakt deel uit van dit Basisrecreatietoervaartnet.

De AmvB ruimte (Barro) bevat algemene regels voor bestemmingsplannen. Zo bepaalt het Barro onder meer dat bestemmingsplannen de doorvaart voor schepen niet mogen belemmeren als in het plan zich een vrijwaringszone van een rijksvaarweg bevindt. Verder staat eveneens in dit besluit dat bestemmingsplannen binnen reserveringsgebieden geen plannen mogen bevatten die uitbreidingen van het spoor belemmeren. Een bestemmingsplanwijziging mag ook geen belemmering bevatten voor het gebruik en geschikt maken van elektriciteitsproductieinstallaties, kernenergiecentrales, hoogspanningsverbindingen, buisleidingen, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), primaire waterkeringen (buiten het kustgebied) en het IJsselmeergebied.

Het plangebied heeft, behoudens het gestelde inzake de Walengracht, welke onderdeel is van het Basisrecreatietoervaartnet, geen directe relatie met een van de kaarten of bepalingen van het de Rijks-structuurvisie of van de AMvB Ruimte. Het bestemmingsplan 'Dwarsgracht en Jonen' is daarmee niet in strijd met de AMvB Ruimte en de SVIR.

3.2.2 *Natura 2000*

Natura 2000 is een Europees netwerk van natuurgebieden met als doel het ontwikkelen en in stand houden van soorten en ecosystemen die belangrijk zijn voor Europa. Deze gebieden zijn aangewezen op basis van de Natuurbeschermingswet en de Vogel- en Habitatrichtlijnen.

Het beleid houdt echter niet bij de landsgrenzen op, vogels en planten trekken zich immers niets aan van landsgrenzen. Er zijn drie thema's die centraal staan bij Natura 2000, zoals volgt uit diverse bronnen van het regiebureau Natura 2000, te weten beleven, gebruiken en beschermen:

- *Beleven* houdt in dat er ruimte wordt gecreëerd voor recreatie. Recreatie en natuurontwikkeling in dezelfde omgeving betekent echter wel dat er goede afspraken gemaakt moeten worden.
- Met *gebruiken* wordt bedoeld dat de natuur naast haar schoonheid ook economisch functioneel is. Wonen, werken en recreëren in een mooie omgeving is het streven, waarbij economie en ecologie met elkaar in balans dienen te zijn.
- *Beschermen* wil zeggen het duurzaam beschermen van flora en fauna.

Het ideaalbeeld wordt bereikt wanneer de drie thema's in combinatie met elkaar zonder problemen van toepassing kunnen zijn op natuurgebieden. Het ministerie van Economische Zaken (EZ) neemt hierin het voortouw, door Natura 2000-gebieden aan te wijzen.

Bij het aanwijzen van een gebied wordt op basis van enkel ecologische argumenten bepaald welke natuurwaarden op welke locatie geholpen moeten worden en welke doelstellingen daarbij behaald moeten worden. Voor ieder definitief aangewezen natuurgebied dient een beheersplan opgesteld te worden met een looptijd van zes jaar. Een dergelijk beheersplan wordt opgesteld in goed overleg met eigenaren, beheerders en betrokken overheden (met name gemeenten, waterschappen en provincies). Het plan geeft weer wat er moet gebeuren om de gestelde doelen te bereiken en wie daarvoor verantwoordelijk is. Natura 2000-gebieden kennen een bepaalde bescherming. Deze bescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet.

Gemeenten zijn derhalve verplicht om beheersplannen ten aanzien van Natura 2000-gebieden door te laten werken in het betreffende bestemmingsplan, indien een dergelijk gebied (gedeeltelijk) binnen het plangebied valt.

Onderhavig plangebied is in zijn geheel gelegen binnen het Natura 2000-gebied de Wieden en in de directe nabijheid van het Natura 2000-gebied de Weerribben. Deze gebieden zijn aangeduid als 'Habitatrichtlijngebied' en 'Vogelrichtlijngebied'. In deze gebieden bevindt zich het grootste laagveenmoeras van Europa, waar het zogenaamde trilveen voorkomt. In de Wieden en Weerribben komen ook de zeldzame Grote Vuurvlinder en de Roerdomp voor.

Het bebouwde gebied valt buiten het feitelijke habitat- en vogelrichtlijngebied. Gelet op de intentie van dit bestemmingsplan, als conserverend bestemmingsplan, zullen alleen de meer algemene inzichten over biotopen en habitat doorwerking hebben in de bestemmingsplanregels van onbebouwde gronden. Dit betekent onder andere dat als voorwaarde geldt, dat bij wijziging of afwijken van het bestemmingsplan met betrekking tot flora en fauna onderzocht moet worden of de gronden geschikt zijn voor het beoogde gebruik.

3.2.3 *Flora- en faunawet*

Naast de eerder genoemde nota's is in Nederland de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet is de implementatie van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. In aanvulling op de bestemmingsplanprocedure moet voor de uitvoering van alle ruimtelijke plannen worden onderzocht welke natuurwaarden aanwezig zijn en of er verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet zullen worden overtreden.

3.2.4 *Verdrag van Malta*

Het Verdrag van Malta, ook wel de Conventie van Valletta genoemd, is een Europees verdrag dat in 1992 is ondertekend door de lidstaten van de Raad van Europa. Het verdrag is er op gericht het bodemarchief beter te beschermen. Het bodemarchief bestaat uit alle archeologische waarden die zich in de grond bevinden, zoals gebruiksvoorwerpen, grafvelden en nederzettingen. Deze archeologische waarden dienen op een integrale wijze beschermd te worden, waarbij de volgende drie principes gelden:

- *Tijdig rekening houden met eventuele aanwezigheid van archeologische waarden;* het is belangrijk dat bij de ruimtelijke inrichting van een gebied tijdig rekening gehouden wordt met mogelijk aanwezige archeologische resten. Daarom dient voorafgaand aan een nieuwe ontwikkeling onderzoek plaats te vinden naar archeologische waarden in de bodem van het plangebied. Hierdoor kunnen tijdig archeologievriendelijke alternatieven gezocht worden en wordt tevens een stukje onzekerheid tijdens de bouw van de ontwikkelingen weggenomen, doordat vooraf duidelijk is of er al dan niet archeologische resten in bodem te verwachten zijn.
- *Behoud in situ;* er wordt naar gestreefd archeologische waarden op de plaats zelf te bewaren (behoud in situ). In de bodem blijven de resten immers goed geconserveerd. Indien mogelijk worden de resten ingepast in de ontwikkeling, zodat ze tast- en goed zichtbaar blijven.
- *Verstoorder betaalt;* degene die verantwoordelijk is voor het verstoren van de grond dient te betalen voor het doen van opgravingen en het documenteren van archeologische waarden, wanneer behoud in situ niet mogelijk is.

Het verdrag is vertaald in de Monumentenwet. Ook kan het verdrag worden teruggevonden in onder andere de Ontgrondingswet. Het is dan ook belangrijk dat de ontwikkelingen in het plangebied conform het verdrag zijn, en daarmee dan ook conform de wet.

Aangezien dit bestemmingsplan actualisatie betreft van verouderde bestemmingsplannen en nieuwe ontwikkelingen niet direct (alleen met een omgevingsvergunning) worden mogelijk gemaakt, zijn de consequenties ten aanzien van verstoring van archeologische waarden nagenoeg nihil.

Wel houdt de gemeente Steenwijkerland er, gelet op de aanwezigheid van monumentale en beeldbepalende gebouwen, rekening mee dat in bepaalde terreinen eventueel nog archeologische resten in de bodem kunnen worden aangetroffen. In dit kader is een gemeentelijke archeologische beleidskaart opgesteld, welke inzicht geeft in de archeologische (verwachtings)waarden binnen het gemeentelijk grondgebied. Op het moment dat een omgevingsvergunning wordt aangevraagd kan verder worden ingezoomd op de eventueel aanwezige waarden (aanvullend onderzoek). Hiervoor zijn voorwaarden opgenomen in de regels middels de dubbelbestemmingen Waarde – Archeologie 1 en 2.

3.2.5 *Modernisering Monumentenzorg (Bro)*

Belangrijke doelen van de Modernisering Monumentenzorg (MoMo) zijn het stimuleren en ondersteunen van gebiedsgericht werken, het belang van cultuurhistorie laten meewegen in de ruimtelijke ordening, het formuleren van een visie op erfgoed en het verminderen van de administratieve lastendruk. Een concrete uitwerking is onder andere de (in ontwikkeling zijnde) Rijksstructuurvisie Cultureel Erfgoed.

Het ministerie van OC&W heeft in 2009 de beleidsbrief MoMo opgesteld. De beleidsbrief geeft de nieuwe visie op de monumentenzorg weer. In november 2009 stemde de Tweede Kamer hier mee in.

De modernisering monumentenzorg is gebaseerd op 3 pijlers:

- Pijler 1: Cultuurhistorische belangen meewegen in ruimtelijke ordening. Hierbij vindt een verschuiving plaats van objectgerichte bescherming naar een gebiedsgerichte aanpak. De omgeving van het monument gaat een belangrijker rol spelen.
- Pijler 2: Krachtiger en eenvoudiger regelgeving. Minder, kortere en eenvoudiger procedures, afstand tussen expert en leek kleiner, meer vrijheid en keuzemogelijkheden voor monumenteneigenaren.
- Pijler 3: Bevorderen van herbestemmingen. Historische gebouwen, complexen, terreinen en landschappen kunnen hun functie en daarmee hun gebruik verliezen. Dit kan leiden tot verval waardoor belangrijke cultuurhistorische waarden verloren gegaan. Het toekennen van een andere bestemming bijdragen aan het behoud. Eigenaren kunnen hiervoor subsidie krijgen, zowel voor het onderzoeken van de mogelijkheden voor een nieuwe bestemming als voor het wind- en waterdicht houden van de monumenten tijdens de ontwikkeling.

Concreet heeft de modernisering geleid tot aanpassing van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) per 1 januari 2012, de Visie erfgoed en ruimte, de afbouw van aanwijzing beschermde stads- en dorpsgezichten en, misschien wel het belangrijkste: een verandering in de manier van denken: cultureel erfgoed als belangrijke factor en kans in ruimtelijke ontwikkelingen.

Het is dus essentieel dat RO en erfgoed elkaar in een vroeg stadium van het plantraject vinden. De 'RO'er' zal zich bewust moeten zijn van het cultuurhistorische waarden en deze meenemen in de planvorming.

In dat kader krijgen de binnen het plangebied aanwezige cultuurhistorische waarden een adequate beschermingsregeling (zie ook paragraaf 4.2 en 7.4). Voor het beschermde dorpsgezicht binnen het plangebied is een specifieke regeling opgenomen. Deze is nader uitgeschreven in paragraaf 7.4.

3.2.6 Nationaal Waterplan

In hoofdstuk 5 Waterparagraaf is het beleid uit het Nationaal Waterplan nader uitgeschreven.

3.3 Provinciaal beleid

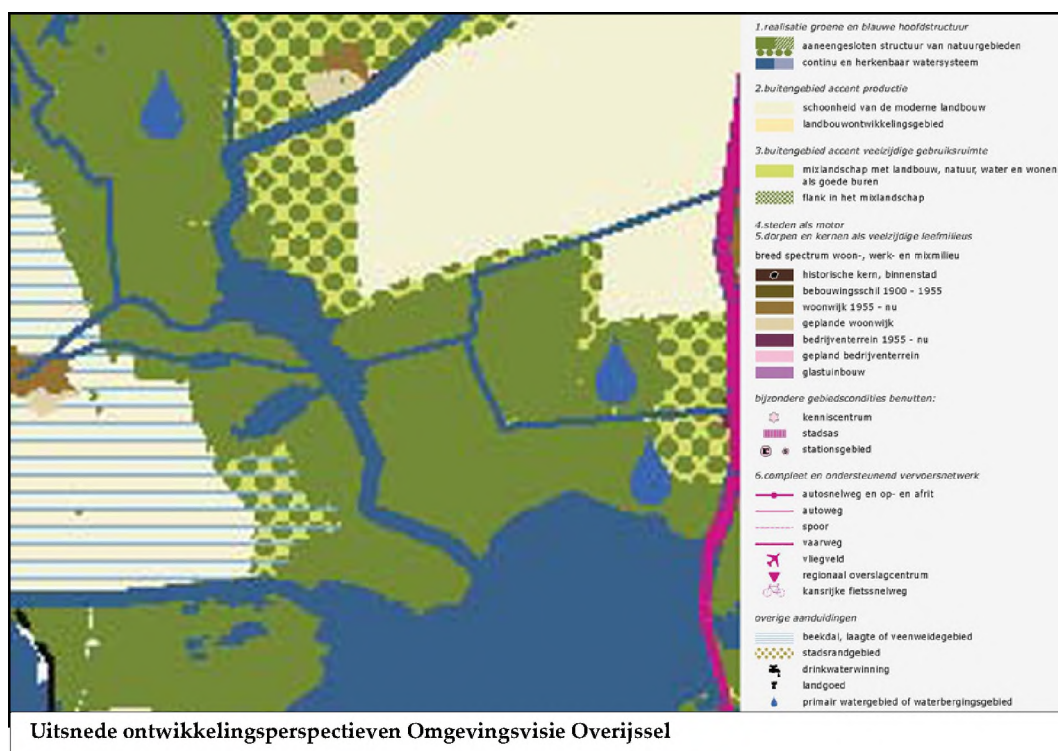
Het provinciaal beleid van de provincie Overijssel is hoofdzakelijk vastgelegd in de Omgevingsvisie, de Omgevingsverordening, de Cultuurhistorische atlas en het Uitvoeringsprogramma externe veiligheid.

3.3.1 Omgevingsvisie Overijssel

Provinciale staten van de provincie Overijssel hebben op 1 juli 2009 de 'Omgevingsvisie Overijssel' vastgesteld. Deze visie is de opvolger van het Streekplan Overijssel 2000+. In de omgevingsvisie staan de volgende thema's centraal:

- duurzaamheid;
- ruimtelijke kwaliteit.

Onder duurzaamheid wordt verstaan: *'Duurzame ontwikkeling voorziet in de behoefte aan de huidige generatie, zonder voor toekomstige generaties de mogelijkheden in gevaar te brengen om ook in hun behoeften te voorzien'*. De provincie wil duurzaamheid realiseren door transparante en evenwichtige afwegingen van ecologische, economische en sociaal-culturele beleidsambities. Het geheel van de beleidskeuzes moet de duurzaamheid van de leefomgeving versterken. De keuze voor duurzaamheid uit zich bijvoorbeeld in het Duurzaamheidsplan 2009-2012 en het Jaarplan Duurzaamheid 2010.

Onder ruimtelijke kwaliteit wordt verstaan: *‘datgene wat ruimte geschikt maakt en houdt voor wat voor mensen belangrijk is. Cf duurzamer gesteld: wat voor mens, plant en dier belangrijk is’*. Bij het behouden en versterken van de ruimtelijke kwaliteit zijn essentiële gebiedskenmerken het uitgangspunt. De aanwezige gebiedskenmerken in zowel de groene- als de stedelijke omgeving zijn te onderscheiden in 4 lagen: een natuurlijke laag (in en op de bodem); een laag van het agrarisch-cultuur landschap (grootschalig gebruik en inrichting van de bodem); een stedelijke laag (bebouwing en infrastructuur) en een lust & leisure laag (toerisme, recreatie en landgoederen).

De omgevingsvisie heeft als hoofddambitie om een toekomstvaste groei van welvaart en welzijn met een verantwoord beslag op de beschikbare natuurlijke hulpbronnen en voorraden te realiseren. De opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities voor de provincie zijn geschetst in ontwikkelingsperspectieven voor de groene omgeving en stedelijke omgeving:

Groene omgeving:

- Realisatie groene en blauwe hoofdstructuur: bestaande en nieuwe natuur (EHS, Natura 2000) en de gebieden waarin water een bepalende functie is combineren tot een robuust raamwerk met landschappelijke kwaliteit;
- Vitaal platteland – accent agrarische productie: gebieden voor landbouw, welke bijdragen aan de kwaliteit van de grote open cultuurlandschappen;
- Vitaal platteland – accent veelzijdige gebruiksruimte: gebieden voor gespecialiseerde landbouw, mengvormen van landbouw-recreatie-zorg, landbouw-natuur en landbouw-water, bijzondere woon-, werk- en recreatiemilieus, die de karakteristieke gevarieerde opbouw van cultuurlandschappen versterken.

Stedelijke omgeving:

- Steden als motor: herstructurering, transformatie, inbreiding, uitbreiding van het stedelijk gebied inzetten om de kwaliteit en de veerkracht van het stedelijk woon-, werk- en voorzieningenmilieu te garanderen en te versterken.
- Dorpen en kernen als veelzijdige leefmilieus: bestaande woon- en werkmilieus in de dorpen en kernen op zo’n manier herstructureren en zulke nieuwe woon- en werkmilieus toevoegen, dat de veelzijdigheid van de dorpse leefmilieus wordt versterkt en de karakteristiek van het betreffende dorp/ kern wordt gediend.
- Compleet ondersteunend vervoersnetwerk: hoofdstructuur van snelwegen, regionale doorgaande wegen, spoorlijnen en kanalen, inclusief knoop- en uitwisselingspunten, die de ontwikkelingsdynamiek ondersteunt en de belangrijkste vervoersrelaties bedient.

Op de kaart met ontwikkelingsperspectieven (zie pagina 18 voor de kaartuitsnede) is aangegeven welk beleid specifiek gevolgd moet worden. Dwarsgracht en Jonen liggen binnen een gebied dat is aangeduid als ‘aaneengesloten structuur van natuurgebieden’, waarbinnen alleen ruimte voor ontwikkeling van natuur mogelijk is. Grote delen van de bebouwingslinten zelf zijn aangeduid ‘mixlandschap met landbouw, natuur, water en wonen als goede burens’. Binnen deze gebieden is ruimte voor landbouw, landschapsontwikkeling, natuur, cultuurhistorie, vrije tijd, wonen en overige bedrijvigheid.

Dit bestemmingsplan betreft een actualisatie van verouderde bestemmingsplannen. In de meeste gevallen wordt de huidige situatie weergegeven. In dit bestemmingsplan zijn wel

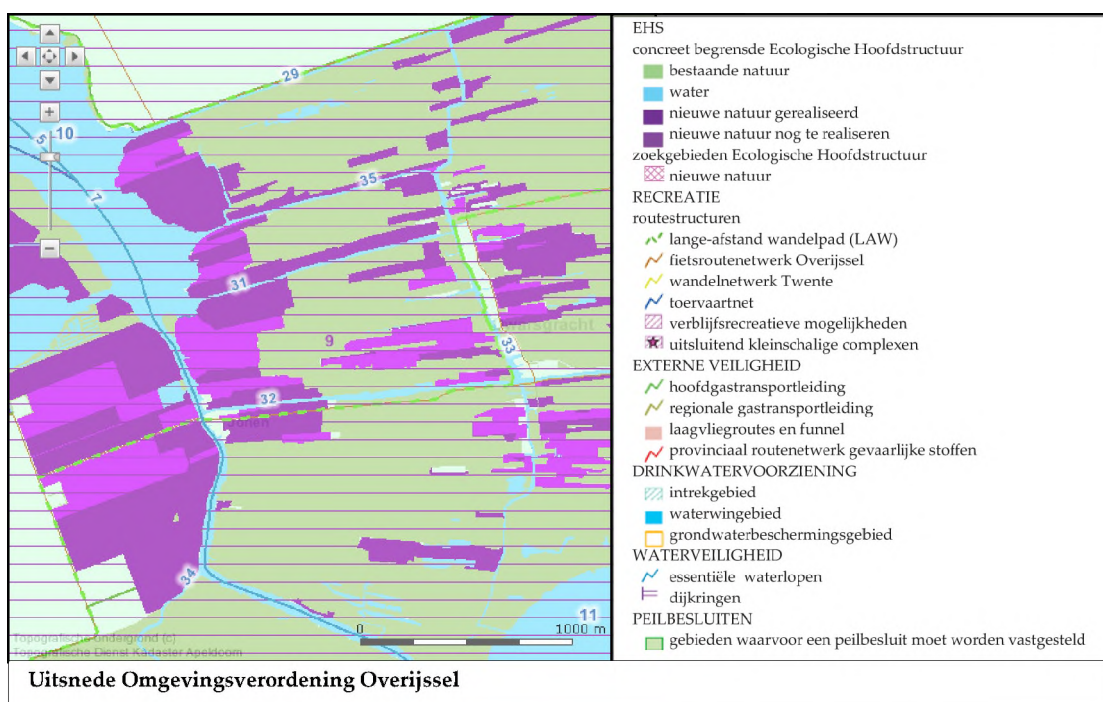
mogelijkheden opgenomen om, onder bepaalde voorwaarden, af te kunnen wijken van de bestaande situatie of om deze te kunnen wijzigen. Verder wordt het gegeven beleid van de provincie doorvertaald naar de regels en op de verbeelding van dit bestemmingsplan. Een nadere uitleg over de verschillende bestemmingen is gegeven in paragraaf 7.4.

3.3.2 Omgevingsverordening Overijssel

De verordening is hét aangewezen instrument om het beleid uit de Omgevingsvisie te laten doorwerken. In de verordening staat het uitgangspunt 'decentraal wat kan, centraal wat moet' voorop. De omgevingsverordening geeft regels voor:

- de provinciale adviescommissie;
- gemeentelijke ruimtelijke plannen;
- grondwaterbescherming, bodemsanering en ontgrondingen;
- kwantitatief en kwalitatief waterbeheer;
- verkeer;
- toezicht en handhaving.

Bij de omgevingsverordening zijn kaarten opgenomen. Op deze kaarten is aangegeven welke gebiedskenmerken de provincie belangrijk vindt bij de ontwikkeling van Overijssel en waar ze ontwikkelingsperspectieven ziet voor natuur, landbouw, verkeer, steden en dorpen etc.

Op de kaartuitsnede voor Dwarsgracht en Jonen is te zien dat beide kernen binnen de dijkkringen liggen. Een dijkkring of dijkkringgebied is een gebied dat beschermd wordt tegen buitenwater door een primaire waterkering of door hoge gronden. Gebieden zijn als dijkkringgebied aangewezen in de Waterwet. Over het plangebied ligt dijkkringgebied Volenhove (nr. 9). Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een dergelijk gebied, mag uitsluitend voorzien in nieuwe grootschalige ontwikkelingen als in het desbetreffende bestemmingsplan zodanige voorwaarden worden gesteld dat de veiligheid ook op lange

termijn voldoende is gewaarborgd. Ook dient in de toelichting van dat bestemmingsplan een overstromingsrisicoparaagraaf opgenomen te worden. Dit bestemmingsplan betreft echter een actualisatie van verouderde bestemmingsplannen waarin geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. Er hoeft derhalve geen overstromingsrisicoparaagraaf opgenomen te worden.

Daarnaast liggen Dwarsgracht en Jonen binnen een gebied waarvoor een peilbesluit moet worden vastgesteld. Rondom de kernen is volop ruimte voor nieuwe natuur. In het bestemmingsplan is daartoe een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de verwezenlijking van natuur mogelijk te maken.

Verder worden op de kaarten behorende bij de Omgevingsverordening de recreatie route-structuren aangegeven. De Walengracht is opgenomen in het basisrecreatietoernet. De Walengracht krijgt een passende bestemming waarin het gebruik ten behoeve van recreatievaartuigen mogelijk is.

Daarnaast is de Walengracht aangeduid als essentiële waterloop. Bestemmingsplannen die betrekking hebben op dergelijke essentiële waterlopen mogen binnen stroken van 100 meter aan weersijden van deze essentiële waterlopen niet in nieuwe ontwikkelingen die de functie van deze waterlopen voor de waterafvoer beperken of de toekomstige verruiming van de waterloop ten behoeve van afvoer en berging van water onmogelijk maken. Dit bestemmingsplan betreft een actualisatie van verouderde bestemmingsplannen waarin geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt, waardoor de waterafvoerfunctie van de Walengracht niet in het geding is.

Ook zijn de bovenlokale fiets- en wandelroute-structuren aangegeven. Binnen het plangebied zijn de wandelroute Pionierspad en het fietsroutenewerk IJssel-Vecht gelegen. De betreffende routes krijgen een passende bestemming waarin het gebruik mogelijk is. Het bestemmingsplan is een beheersplan en voorziet niet in ontwikkelingen die de recreatie route-structuren belemmeren.

3.3.3 Cultuurhistorische atlas Overijssel

De cultuurhistorische atlas biedt informatie over historische landschapsstructuren, bouwkundige monumenten en archeologische vindplaatsen in kaart, foto en toelichting. De gegevens op de kaart zijn afkomstig van de rijksdienst voor monumentenzorg (RDMZ), rijksdienst voor het oudheidkundig bodemonderzoek (ROB), stichting Het Oversticht en de provincie Overijssel.

De archeologisch en cultuurhistorisch waardevolle elementen worden in dit bestemmingsplan voorzien van een passende regeling (zie ook paragraaf 4.2 en 4.3).

3.3.4 Uitvoeringsprogramma externe veiligheid

Het uitvoeringsprogramma van de provincie is weergegeven in het 'Meerjarenprogramma Externe Veiligheid 2011-2014 Overijssel' (MEVO II). De kern van het MEVO II bestaat uit het stimuleren van efficiënte en effectieve uitvoering van wettelijke externe veiligheidstaken. Kenmerkend is de nadruk op structurele verankering van uitvoering en samenwerking en het aantoonbaar maken van resultaten. Hierbij is het van belang dat externe veiligheidstaken op een zo effectief en efficiënt mogelijk schaalniveau wordt ingevuld.

In paragraaf 3.5.7 wordt ingegaan op het externe veiligheidbeleid van de gemeente Steenwijkerland. Paragraaf 6.5 geeft een beschrijving van de relevante externe veiligheidsaspecten in het plangebied.

3.4 Regionaal beleid

Als regionaal beleid geldt enkel het beleid van het Waterschap Reest en Wieden (Waterbeheerplan en de Keur). Het beleid ten aanzien van water is nader uiteengezet in hoofdstuk 5 'Waterparagraaf'.

3.5 Gemeentelijk beleid

3.5.1 Beleidsnotitie Facetbeleid

In de Beleidsnotitie Facetbeleid, vastgesteld d.d. 16 februari 2011, is voor een breed scala aan onderwerpen facetbeleid opgesteld. Deze facetten (beleidsaspecten) zijn ondergebracht in een aantal thema's. Hierbij wordt gedacht aan onder andere beleid ten aanzien van horeca of detailhandel, maar ook aan-huis-verbonden-beroepen en mantelzorg. In deze notitie is per thema achtereenvolgens het huidige Rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid samengevat, waarna dit wordt toegepast op de facetten waarvoor nieuw dan wel aanvullend beleid gewenst is. Per facet is vervolgens een uitgangspunt geformuleerd dat richting geeft aan de definitieve uitwerking van het beleid. Die uitgangspunten betreffen sectorale wensen.

Hierna worden per voor dit bestemmingsplan relevant thema de uitgangspunten genoemd die de richting van het nieuwe beleid aangeven. Eén en ander is overeenkomstig de beleidsnotitie in de regels en verbeelding van dit bestemmingsplan verwerkt.

(Agrarische) bedrijven in de kernen

- Bestaande agrarische bedrijven:

Enkele agrarische bedrijven hebben nog uitbreidingsmogelijkheden of kunnen omschakelen naar een productiegerichte paardenhouderij. Een productiegerichte paardenhouderij wordt gezien als agrarische functie, derhalve is omschakeling toegestaan. De vigerende rechten worden gerespecteerd.

- Nevenactiviteiten:

Nevenactiviteiten op het gebied van zorg of recreatie bij agrarische bedrijfsactiviteiten zijn mogelijk middels een afwijkingsbevoegdheid, waaraan goede randvoorwaarden zijn gekoppeld. Een voorwaarde is dat de functies worden ondergebracht in de bestaande bedrijfsbebouwing, dan wel in nieuwe bebouwing die past binnen de mogelijkheden die het vigerend bestemmingsplan biedt.

- Bestaande solitaire bedrijven:

Lichte bedrijvigheid in woongebieden (milieucategorie 1,2 en eventueel 3) wordt positief bestemd. Binnen het plangebied komen, naast een drietal rietlandbeheer bedrijven, twee solitaire bedrijven voor: een opslaglocatie en een reparatiebedrijf, beide aan de Dwarsgracht.

- Beëindigde bedrijven:

Voor leegstaande bedrijfslocaties in woongebieden in beginsel een bedrijfsbestemming voor lichte milieucategorieën handhaven. Bij moeizame invulling of ongewenste locatie voor bedrijfsactiviteiten kan in samenspraak met de eigenaar naar een andere passende bestemming worden gezocht. Een mogelijkheid is omzetting naar een woonbestemming, waarbij bij de omzetting van een bedrijfswoning naar een burgerwoning eventueel ook extra woningen kunnen worden gerealiseerd in de voormalige (agrarische) bedrijfsbebou-

wen. Er is echter altijd maatwerk nodig. In het facetbeleid zijn randvoorwaarden gegeven voor het omzetten van een (agraris) bedrijf naar woningen. Deze randvoorwaarden zijn in dit bestemmingsplan doorvertaald in een wijzigingsbevoegdheid.

- Rietlandbeheer:

Riettelers komen in aanmerking voor een eigen loods indien ze via een bedrijfsplan kunnen aantonen dat ze een volwaardig bedrijf exploiteren. Niet volwaardige riettelers kunnen toch in aanmerking komen voor een loods, mits ze zich ofwel verenigen, ofwel een rietteeltbedrijf in combinatie met een andere agrarische of daaraan verwante activiteit voeren dat als volwaardig kan worden aangemerkt. Te allen tijde is echter een bedrijfsplan vereist, waarin de oppervlakte en inhoud van de loods kan worden afgestemd op de behoefte. De rietteeltbedrijven en rietloodsen die in Dwarsgracht voorkomen zijn specifiek bestemd in dit bestemmingsplan.

Archeologie

- Verankeren archeologisch beleid:

Het reeds vastgestelde archeologiebeleid verwerken in nieuwe bestemmingsplannen conform de SVBP2008. Nieuwe ruimtelijke initiatieven in strijd met het geldende bestemmingsplan rechtstreeks toetsen aan het vastgestelde archeologisch beleid. Het archeologiebeleid van de gemeente Steenwijkerland is nader beschreven in paragraaf 4.3 van deze toelichting.

Cultuurhistorie

- Beeldkwaliteit:

Bij het opstellen van bestemmingsplannen is aandacht nodig voor de beeldkwaliteit in met name de beschermde stads- en dorpsgezichten en andere cultuurhistorisch relevante omgevingen. Behalve de panden zelf verdient ook de omgeving van monumenten en karakteristieke panden aandacht, aangezien ze voor een groot deel de belevingswaarde van die panden bepalen maar daaraan ook afbreuk kunnen doen. Voor Dwarsgracht en Jonen is de cultuurhistorische waarde vastgelegd in zogenaamde Identiteitskaarten (zie bijlage 1 bij deze toelichting) en zijn toegesneden beschermende dubbelbestemmingen (Waarde – Beschermde dorpsgezicht) opgenomen ter bescherming van de waarden van het beschermd dorpsgezicht.

- Invulling panden:

Bij de bestemming van monumenten en karakteristieke panden is aandacht nodig voor de invulling. Binnen dit bestemmingsplan gaat het voornamelijk om voortzetting van het bestaand gebruik binnen deze panden. De monumenten en karakteristieke bijgebouwen (in de vorm van stookhuisjes en kapschuren) zijn op de verbeelding aangeduid en van een beschermende regeling voorzien.

Horeca

- Clustering en categorisering:

Categorisering invoeren (1 t/m 5) en voor wat betreft de grotere kernen sturen op clustering in de centra dan wel in toekomstvisie aangewezen locaties. Nieuwe initiatieven in categorie 5 in beginsel buiten de centra realiseren, tenzij een positieve bijdrage aan het centrum kan worden geleverd. In Dwarsgracht is de Otterskooi bestemd tot Horeca en is binnen het dorpshuis ondergeschikte horeca mogelijk gemaakt.

- Terrassen:

De bestaande terrassen worden met een aanduiding binnen de bestemming mogelijk gemaakt.

Infrastructuur en openbare ruimte

- Verkeer:

Bij de bestemmingsplanactualisatie voorzien in een voldoende ruime bestemmingsplanregeling voor verkeer- en verblijfsgebieden zodat herinrichting mogelijk is. De aanleg van groen moet mogelijk zijn binnen verkeers- en verblijfsgebieden. Ook daar waar gewenst wordt voorzien in een regeling voor evenementen, standplaatsen en terrassen. In onderhavig bestemmingsplan is de locatie tegenover Dwarsgracht 42 aangeduid ten behoeve van evenementen.

- Parkeren:

Bij eventuele ontwikkelingen die worden mogelijk gemaakt via een omgevingsvergunning voor afwijking van dit bestemmingsplan of via een wijzigingsbevoegdheid moet altijd aan het geldende parkeerbeleid (parkeernorm) voldaan worden.

- Groen:

Het multifunctioneel gebruik van groen voor onder meer spelen en waterberging en de gewenste versterking van groenstructuren is mogelijk binnen de bestemming 'Groen'. Ook binnen de overige bestemmingen is de aanleg van groen mogelijk. Parkeren wordt juist uitgesloten binnen de bestemming 'Groen'. De structuurbepalende groene oevers in Dwarsgracht zijn bestemd tot 'Groen'.

Recreatie

- Bed & Breakfast:

De gewenste uitbreiding van bed & breakfastmogelijkheden faciliteren via een omgevingsvergunning voor afwijking van het bestemmingsplan en medewerking verlenen aan initiatieven. In de regels worden duidelijke randvoorwaarden geformuleerd.

- Minicampings:

Aangezien het eerder vastgelegde maximale aantal van 50 minicampings is bereikt, wordt geen medewerking meer verleend aan nieuwe minicampings en worden ook geen mogelijkheden daartoe geboden in dit bestemmingsplan.

- Ligplaatsen recreatievaartuigen (jachthaven):

De gewenste zonering van ligplaatsen, als uitgesproken in de discussienota "Beleid Verblijfsaccommodaties" worden geïmplementeerd in het bestemmingsplan. Dit betekent voorsnog dat alleen de huidige locaties positief worden bestemd in dit bestemmingsplan. Waar mogelijk en gewenst daarbij rekening houden met de gewenste uitbreiding van tijdelijke aanlegplaatsen en ondersteunende voorzieningen.

- Bootverhuur:

Bootverhuur reguleren via de verordening en de op basis daarvan vast te stellen nadere regels. In bestemmingsplannen wordt voorzien in een passende bestemming voor bestaande verhuurbedrijven. Binnen onderhavig bestemmingsplan gebied gaat het daarbij om De Otterskooi. Verplaatsing of samenvoeging van bestaande bedrijfslocaties is alleen mogelijk via een omgevingsvergunning voor afwijking van het bestemmingsplan.

Wonen

- Aan huis verbonden beroepen en bedrijven:

Aan huis verbonden beroepen zijn rechtstreeks toegestaan in het bestemmingsplan. Wel zijn duidelijke specifieke gebruiksregels opgenomen. Aan huis verbonden bedrijven en ondergeschikte detailhandel aan huis is slechts toegestaan via een omgevingsvergunning voor afwijking van het bestemmingsplan, met daaraan duidelijke randvoorwaarden gekoppeld.

- Detailhandel als ondergeschikte nevenactiviteit bij wonen:

Detailhandel als ondergeschikte nevenactiviteit is alleen mogelijk via een omgevingsvergunning voor afwijking van de gebruiksregels. Hieraan worden duidelijke randvoorwaarden gekoppeld.

- Complementaire daghoreca:

Het is mogelijk een complementaire daghorecavoorziening bij een woning te realiseren via een omgevingsvergunning voor afwijking van de gebruiksregels. Het gaat hierbij om een kleine horecafunctie waar geen alcoholische dranken verkocht mogen worden.

- Mantelzorg:

Mantelzorg is mogelijk via een omgevingsvergunning voor afwijking van de gebruiksregels. Hieraan zijn duidelijke randvoorwaarden gekoppeld, gebaseerd op de regeling in het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied 2007, maar toegespitst op het stedelijk gebied.

- Woningsplitsing:

Ten aanzien van woningsplitsing wordt een afwijkingsbevoegdheid opgenomen, met daaraan duidelijke randvoorwaarden gekoppeld.

- Samenvoegen van woningen:

Samenvoeging van woningen is alleen toegestaan in de groeikernen Steenwijk, Vollenhove en Oldemarkt. Dit is dus niet aan de orde in dit bestemmingsplan en hiervoor wordt dan ook geen mogelijkheid opgenomen in de regels.

- Bijgebouwen:

Een zo helder mogelijke bijgebouwenregeling opstellen door zoveel mogelijk te regelen op de verbeelding en zo min mogelijk in de regels. De oppervlakte dient te worden gekoppeld aan de oppervlakte van het (bouw)perceel, tot een maximum bebouwingspercentage. De bijgebouwenregeling is nader uiteengezet in paragraaf 7.4 van deze toelichting.

- Saneringsregeling:

Voorzien in een stimulerende saneringsregeling voor overtollige bijgebouwen, door na sloop van bijgebouwen boven het toegestane maximum aan vierkante meter, weer beperkte nieuwbouwmogelijkheden te bieden boven dat maximum. De saneringsregeling is nader uiteengezet in paragraaf 7.4 van deze toelichting.

Duurzaamheid

- Ondergronds bouwen:

Ondergronds bouwen is binnen onderhavig plangebied niet mogelijk gemaakt in verband met grondwaterstanden.

3.5.2 Beleid ruimtelijke kwaliteit kernen

Dwarsgracht en Jonen zijn, gezien hun historische kwaliteit en status als beschermd dorpsgezicht, aangeduid als gebieden met een hoogwaardige ruimtelijke kwaliteit. In de notitie is globaal aangegeven hoe het behoud en verbeteren van deze ruimtelijke kwaliteit, doorvertaald moet worden naar het bestemmingsplan. De notitie is niet formeel vastgesteld, maar wordt als richtinggevend instrument gehanteerd. Vanwege de specifieke identiteit en de status van beschermd dorpsgezicht, heeft voor Dwarsgracht en Jonen een 'verdiepingsslag' plaatsgevonden om de ruimtelijke kwaliteit van beide dorpen in beeld te brengen.

De uitgangspunten voor het behoud en versterken van de ruimtelijke kwaliteit en karakteristieken van Dwarsgracht en Jonen zijn namelijk in belangrijke mate leidend geweest bij het opstellen van dit bestemmingsplan. Daartoe zijn 'Identiteitskaarten' opgesteld, is een uitgebreide perceelinventarisatie verricht, gericht op ruimtelijke kwaliteit en zijn toege-

sneden beschermende dubbelbestemmingen 'Waarde – Beschermd dorpsgezicht' (specifiek voor Dwarsgracht en voor Jonen) opgenomen.

3.5.3 Welstandsnota 2004

De Welstandsnota 2004, vastgesteld d.d. 5 februari 2004, gaat over de kwaliteit van de bebouwing in de gemeente Steenwijkerland. Oude en nieuwe gebouwen in al hun verscheidenheid vormen met elkaar het aanzien van de gemeente. In de welstandsnota wordt beschreven hoe de gemeente om wil gaan met de gebouwde omgeving, hoe een welstandsadvies tot stand komt en op welke aspecten en criteria de welstandscommissie zich daarbij baseert. Bovendien biedt de welstandsnota voor de welstandscommissie een beoordelingskader.

In de welstandsnota worden negenentwintig samenhangende gebieden binnen de gemeente Steenwijkerland genoemd en beschreven. Ieder gebied is op zijn karakteristieken beschreven en aan de hand daarvan zijn welstandscriteria opgesteld. De negenentwintig gebieden zijn in zes hoofdcategorieën ingedeeld. Deze zijn bepaald door landschapsaspecten. Binnen de hoofdgebieden zijn landschappelijke deelgebieden en kernen te onderscheiden. Iedere gebiedsbeschrijving is volgens een vast stramien opgezet: kaart, gebiedsbeschrijving (structuur, bebouwing, detaillering), bijzondere elementen, welstandsbeleid en tot slot de welstandscriteria. De gebiedsbeschrijving is de basis voor de formulering van het welstandsbeleid. Het beleid is vervolgens uitgewerkt in welstandscriteria. De criteria zijn toegespitst op drie schaalniveaus van de bouwplannen:

- Situering;
- Vormgeving;
- Detaillering, kleuren en materiaalgebruik.

Dwarsgracht en Jonen zijn gelegen binnen het welstandsgebied Laagveenlandschap – Kraggenlandschap/Dwarsgracht en Jonen. Het beleid is gericht op het behouden van de bebouwingskarakteristieken zoals die in de gebiedsbeschrijving in de welstandsnota zijn omschreven. Vernieuwing is onder bepaalde voorwaarden mogelijk.

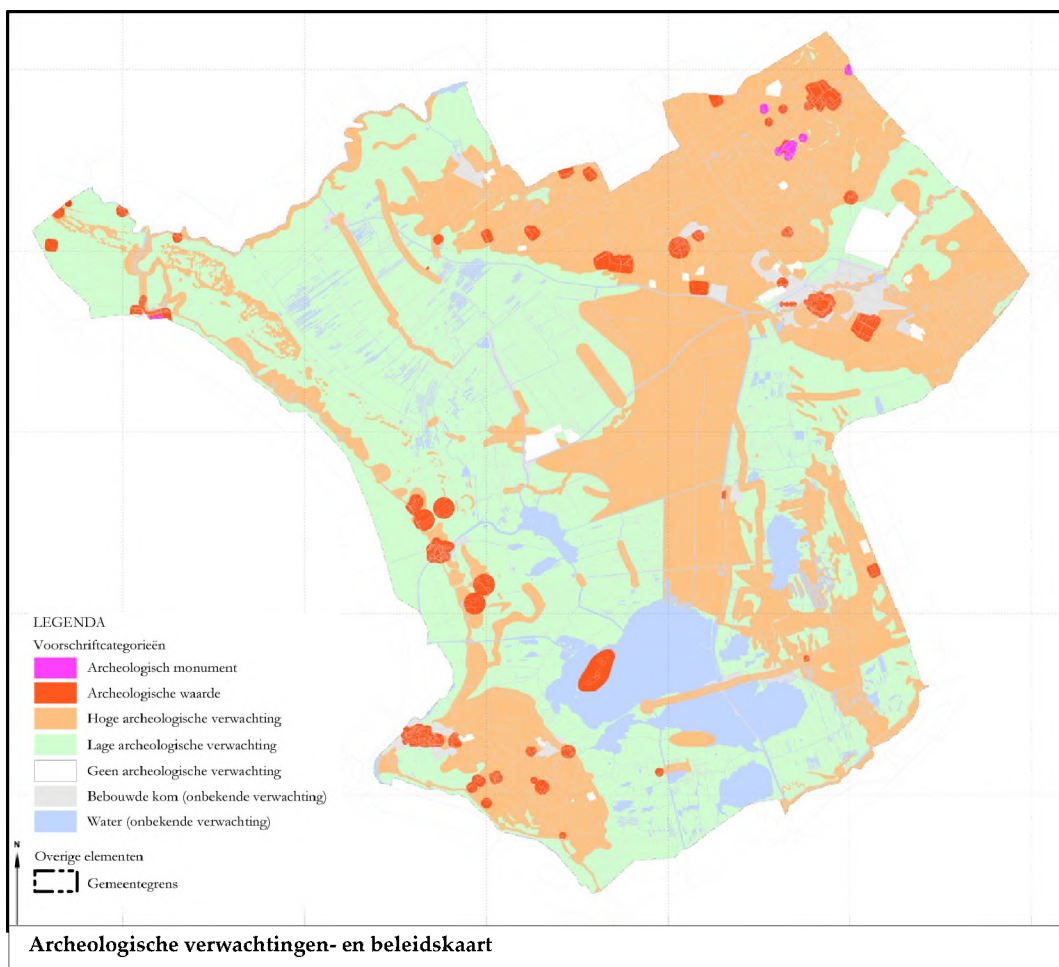
Voor de woongebieden geldt dat bij verbouwingen en uitbreidingen de bebouwingskarakteristieken die in de gebiedsbeschrijving in de welstandsnota omschreven zijn, gerespecteerd dienen te worden. Uitbreiding van de woonfunctie in een bestaande of voormalige boerderij mag niet ten koste gaan van de uiterlijke verschijningsvorm.

Naast het bestemmingsplan biedt de welstandsnota het kader waarbinnen bouwplannen ontworpen en beoordeeld moeten worden. Momenteel wordt binnen de gemeente gewerkt aan een actualisatie van het welstandsbeleid.

3.5.4 Archeologische verwachtingen en beleidskaart

De gemeente Steenwijkerland heeft voor het gehele grondgebied een archeologische inventarisatie uitgevoerd en de resultaten daarvan doorvertaald naar een archeologische verwachtingen- en beleidskaart, waarin de beschikbare informatie over de ligging en aard van bekende archeologische vindplaatsen, opgravingsterreinen, vondstlocaties en cultuurhistorische objecten zijn samengebracht. De raad heeft de verwachtingen- en beleidskaart en het bijbehorende beleidsdocument 'Archeologische verwachtingen- en beleidskaart voor het grondgebied van Steenwijkerland – een aanzet tot het ontwikkelen van ruimtelijk archeologiebeleid' vastgesteld op 22 januari 2008. Het beleid schrijft ondermeer voor dat in ie-

der nieuw bestemmingsplan een beschermende regeling voor archeologische waarden dient te worden opgenomen.

Op de beleidskaart wordt onderscheid gemaakt tussen:

- archeologische monumenten;
- gebieden met een hoge archeologische verwachting;
- gebieden met een lage archeologische verwachting;
- gebieden zonder archeologische verwachting;
- gebieden met onbekende archeologische verwachting.

In dit bestemmingsplan wordt de gebiedsindeling met de bijbehorende regelingen uit dit beleidsdocument verwerkt in zowel de verbeelding als de regels van dit bestemmingsplan (zie ook paragraaf 4.3).

3.5.5 Landschapsontwikkelingsplan

In het Landschapsontwikkelingsplan, dat op 25 januari 2005 is vastgesteld door de raad, wordt een visie gegeven op de wenselijke toekomstige ontwikkeling van het landelijk gebied van de gemeente. Het plan dient als instrument waarmee richting kan worden gegeven aan nieuwe ontwikkelingen. Uit het plan blijkt dat identiteitsbepalende ruimtes en waarden binnen de dorpen onder druk staan. Door nieuwe uitbreidingslocaties is er gevaar voor verstoring van karakteristieke ruimtelijke relaties tussen de dorpen en het bui-

tengebied. Door versterking van de groenstructuur en actieve bescherming van waardevolle open ruimtes en geïsoleerde waarden in de dorpen kan de identiteit van de dorpen worden behouden en versterkt. Bij nieuwe ontwikkelingen is aandacht nodig voor een goede landschappelijke inpassing. In paragraaf 4.2 wordt daarop nader ingegaan.

3.5.6 Gemeentelijk waterplan

Het gemeentelijk waterplan is nader uiteengezet in hoofdstuk 5 'Waterparagraaf'.

3.5.7 Externe Veiligheidsbeleidsoisie gemeente Steenwijkerland

De gemeente Steenwijkerland wil haar burgers een veilige leefomgeving bieden. In die zin draagt zij een belangrijke verantwoordelijkheid als het gaat om externe veiligheid. Om die verantwoordelijkheid in te vullen heeft de gemeente Steenwijkerland het externe veiligheidsbeleid geformuleerd in 2007. Op 8 februari 2011 is een geactualiseerde versie van dit beleid vastgesteld voor de periode van 2011 tot 2014.

Doel van het externe veiligheidsbeleid is om duidelijk te maken welke externe veiligheidsrisico's in de gemeente Steenwijkerland aanwezig zijn en hoe met deze en toekomstige risico's om dient te worden gegaan. Dit betekent dat onder meer invulling wordt gegeven aan de wettelijke verplichting om het groepsrisico en plaatsgebonden risico (PR10-6 contour) te overwegen bij het nemen van besluiten.

De gemeente Steenwijkerland streeft naar een verantwoord evenwicht tussen risico's en de behoefte aan de activiteiten die de risico's veroorzaken. Daartoe conformeert de gemeente zich aan haar wettelijke verplichtingen. Daar waar de gemeente als bevoegd gezag een beoordelingsvrijheid heeft, maakt zij in dit beleidsdocument keuzes op het gebied van externe veiligheid. Die keuzes hebben de vorm van algemene uitgangspunten en gebiedsgerichte ambities.

De gemeentelijke ambities ten aanzien van de ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente Steenwijkerland vertalen zich in de onderstaande uitgangspunten:

- De uitbreiding van bedrijventerreinen is vooral gericht op het faciliteren van de bestaande lokale bedrijvigheid.
- Ruimte wordt gecreëerd door het realiseren van enkele nieuwe bedrijventerreinen.
- Door de beperkte ruimte richt de gemeente zich vooral op sectoren en bedrijven die relatief weinig ruimte vergen. Risicovolle inrichtingen kunnen zich vestigen op bedrijventerrein Groot Verlaat.
- Terugloop werkgelegenheid in landelijk gebied wil de gemeente vooral opvangen door het stimuleren van de sectoren zorg en kleinschalige zakelijke dienstverlening.
- Vestiging van nieuwe risicovolle bedrijven is niet gewenst indien deze bedrijven andere bedrijvigheid belemmeren.

Op basis van de beschrijving en ligging van de risicobronnen, bedrijventerreinen, woongebieden etc. is vanuit het perspectief van externe veiligheid een indeling gemaakt in drie gebieden waarvoor het wenselijk is om een verschillend veiligheidsniveau na te streven. Het gaat om de volgende typering van gebieden:

1. Woongebieden:

- Gebieden met als voornaamste bestemming wonen, waar een hoog veiligheidsniveau gewenst is.

2. Bedrijventerreinen:

- Gebieden met als voornaamste bestemming bedrijvigheid (werken) en waaronder voorwaarden plaats is voor risicovolle bedrijven.

3. Landelijk gebied (recreatiegebied/natuurgebied/overig gebied):

- Gebieden met als voornaamste bestemming buitengebied, landelijk gebied of recreatiegebied, waar risicobronnen onder voorwaarden op bescheiden schaal toegestaan zijn.

Binnen de diverse taakgebieden van de landelijke, provinciale, regionale en gemeentelijke overheden dienen continue afwegingen te worden gemaakt tussen veiligheid, haalbaarheid en de kosten. Hierbij gaat het ondermeer om taken op het gebied van ruimtelijke ordening, verkeer, milieu en rampenbestrijding. De gemeente Steenwijkerland zal het gewenste veiligheidsniveau realiseren door het (laten) uitvoeren van:

- Incidentele taken

Onder incidentele taken worden die taken verstaan die erop zijn gericht om nieuw beleid te implementeren en/of om achterstanden bij de implementatie van bestaand beleid in te halen.

- Structurele taken

Structurele taken zijn taken die permanent deel uitmaken van het gemeentelijke takenpakket en waarvan de uitvoering frequent aan de orde is.

Deze taken worden hetzij specifiek verricht of zijn onderdeel van andere gemeentelijke activiteiten. Deze incidentele en structurele taken spelen zich af rond de volgende drie thema's:

1. Signaleren en inventariseren van risico's – de gemeente heeft en houdt een beeld van externe veiligheidsrisico's.
2. Oplossen van knelpunten / scheppen van randvoorwaarden – het beeld van externe veiligheidsrisico's kan aanleiding geven tot het wegnemen van knelpunten en het scheppen van randvoorwaarden om knelpunten te voorkomen.
3. Inbedden van het externe veiligheidsbeleid in gemeentelijke producten – gerealiseerde randvoorwaarden (o.a. organisatorisch, technisch, financieel, juridisch) staan garant voor structureel werken met uitgangspunten en ambities van het externe veiligheidsbeleid.

Binnen het plangebied komen geen risicovolle objecten voor. In paragraaf 6.5 wordt specifiek ingegaan op het aspect externe veiligheid voor het plangebied.

3.5.8 Duurzaamheidsplan Steenwijkerland 2009-2012

De gemeente Steenwijkerland geeft hoge prioriteit aan duurzaamheid en wil duurzaamheid gebiedsgericht benaderen. Er is een gekozen voor een karakterisering van de verschillende gebieden binnen de gemeente. Per gebied is een beschrijving en een kwaliteitsprofiel opgenomen. Per gebied zijn ook uitdagingen op het gebied van duurzaamheid genoemd.

Gebiedstype	Uitdagingen duurzaamheid
Historische centra van steden	Energieverbruik bestaande bouw. Combineren uiteenlopende functies
Kernen, buurtschappen en lintbebouwing	Behoud van functies. Beperken van vervoersbehoefte. Energieverbruik bestaande bouw
Woonwijken	Energieverbruik woningen. Beperken vervoersbehoefte
Bedrijventerreinen	Vervoersstromen mensen en goederen. Sluiten van kringlopen
Landelijk gebied – agrarisch	Duurzame landbouw. Behoud streekeigenheid
Landelijk gebied – gemengd	Combineren van functies. Vasthouden unieke kenmerken
Natuurgebied	Beschermen en behouden. Informeren over en laten ervaren van kwaliteiten

In dit bestemmingsplan is rekening gehouden met de uitgangspunten uit het duurzaamheidsplan.

3.5.9 *Integrale Visie Openbare Ruimte (IVOR)*

In de IVOR wordt het wensbeeld voor de toekomstige inrichting en het gebruik van de openbare ruimte van de gemeente gegeven. Er wordt ingegaan op inrichting, materiaalgebruik, onderhoud, toegankelijkheid etc.

Belangrijke uitgangspunten zijn:

- Er moet bij de inrichting aandacht zijn voor cultuurhistorische waarden.
- Integratie van landschappelijke kwaliteiten in ontwikkelingen.
- (historische) Groen- en waterstructuren worden versterkt.
- Er zijn voldoende waterbergende voorzieningen.
- Er moet ruimte zijn om te spelen.
- Waar nodig en mogelijk zijn parkeervoorzieningen, liefst direct bij voorzieningen, maar die mogen niet ten koste gaan van groen- en speelvoorzieningen.

In dit bestemmingsplan is een ruime regeling opgenomen om het (her)inrichten van de openbare ruimte mogelijk te maken. Een en ander is nader beschreven in paragraaf 7.4.

3.5.10 *Beleidsnota Groen*

Deze beleidsnota, welke op 6 maart 2007 is vastgesteld door de raad geeft een samenhangende visie op de aanleg, beheer en het onderhoud van het openbaar groen. Dat groen moet zo mogelijk multifunctioneel worden ingezet: verfraaiing, recreatie, waterberging en ecologie. De streekeigen identiteit moet zoveel mogelijk behouden blijven door landschapsbepalende groenstructuren te beschermen, te onderhouden en indien nodig te herstellen of af te maken. Het aanwezige groen moet onderhouden worden en blijven. Kansen voor nieuwe groen liggen bij de inpassing van nieuwe 'rode' functies. Uitdagingen zijn de realisatie van groene poorten en groene wegwijzers in de vorm van groenstructuren naar bijzondere gebieden.

Belangrijke uitgangspunten zijn:

- gezien de betekenis van het groen voor de gemeente dient het een volwaardige en zelfstandige plaats te krijgen in plan- en besluitvorming;
- de mogelijkheden voor recreatie in groen in woonomgevingen worden geoptimaliseerd, net als de mogelijkheden voor waterberging;
- beeldbepalende historische structuren worden hersteld en zichtbaar gemaakt;
- (grote) bomen worden gerespecteerd, monumentale en beeldbepalende bomen zijn geïnventariseerd.

In dit bestemmingsplan hebben de structurele groenelementen, waaronder de groene oevers in Dwarsgracht, een specifieke groenbestemming gekregen. De overige groenelementen zijn toegestaan binnen de verkeersbestemming.

3.5.11 Strategische Toekomstvisie Steenwijkerland 2030

‘Recreatie en toerisme’ wordt tegenwoordig aangeduid als een belevingseconomie die steeds verder groeit. Er ontstaat seizoensverbreding en – verlenging. Recreatie is één van de dragers van landelijk gebied, zeker in combinatie met herstel van natuurwaarden en informatievoorziening. Recreatie kan geleid worden door een goede integratie met landschap en natuur en er kan zelfs een afname van de druk op de ‘echte’ natuur plaatsvinden. Senioren vormen een steeds grotere doelgroep in de recreatiesector, mede door de toenemende vergrijzing.

Steenwijkerland beschikt over natuurgebieden welke zich goed lenen voor het concept van beleving, informatie en verblijfsrecreatie. De omgeving van Dwarsgracht en Jonen is daar een voorbeeld van. Bovendien zijn er veel kansen om nieuwe recreatie en toerisme te ontwikkelen in combinatie met water, woningbouw en leisure.

In dit bestemmingsplan zijn de bestaande recreatieve voorzieningen gerespecteerd en is een aantal mogelijkheden opgenomen ten behoeve van het ontwikkelen van recreatieve voorzieningen. Hierbij dient voldaan te worden aan een aantal voorwaarden.

Hoofdstuk 4 Actuele waarden

4.1 Flora en fauna

4.1.1 Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 (Stb. 1998, 403 en Stb. 2005,195). Deze wet is de implementatie van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn voor wat betreft de gebiedsbescherming en is vanaf 1 oktober 2005 in werking getreden. Op grond van deze gebiedsbescherming vallen beschermde natuurmonumenten en de gebieden die op grond van de beide Europese richtlijnen zijn aangewezen als speciale beschermingszones (de zogenoemde Vogel- en Habitatrichtlijngebieden) onder het regime van de Natuurbeschermingswet 1998. Dwarsgracht en Jonen liggen binnen het Natura 2000-gebieden de Wieden en in de directe nabijheid van de Weerribben.

Natura 2000-gebied De Wieden

Natura 2000-gebied De Weerribben

De niet-bebouwde gronden rond de beide kernen welke onderdeel uitmaken van De Wieden, zijn in dit bestemmingsplan bestemd tot 'Natuur', waarbinnen wordt gestreefd naar behoud, herstel, ontwikkeling en versterking van de desbetreffende waarden in het natuurgebied. Gezien de conserverende werking van voorliggend bestemmingsplan is geen sprake van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen die een verstoring zouden kunnen vormen. Waar wel indirect nieuwe ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt, door middel van een wijzigingsbevoegdheid, wordt bij het dan te nemen besluit getoetst aan de wettelijke regels ten aanzien van gebiedsbescherming.

4.2.2 Soortenbescherming

Behalve de mogelijke effecten op natuurgebieden moet ook duidelijk zijn of het betreffende plan effecten heeft, en zo ja welke, op beschermde soorten. De soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet (Staatsblad 1999, 264, laatstelijk gewijzigd Staatsblad 2009,617). Deze wet is de implementatie van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn voor wat betreft de soortenbescherming. Gezien de conserverende werking van voorliggend bestemmingsplan is geen sprake van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen die een verstoring zouden kunnen vormen. Waar wel indirect nieuwe ontwikkelingen mogelijk worden ge-

maakt, door middel van een wijzigingsbevoegdheid, wordt bij het dan te nemen besluit getoetst aan de wettelijke regels ten aanzien van beschermde dier- en plantensoorten.

Bij de ontwikkelingen van nieuwe plannen dient onderzocht te worden of de handelingen niet leiden tot de schending van verbodsbepalingen van de artikelen 8 tot en met 14 van de Flora- en faunawet. Standaard geldt voor het gehele gebied de algemene zorgplicht zoals die in de Flora en faunawet centraal staat (artikel 2). Bovendien moeten de handelingen in logisch verband staan met het plan en geen doel op zich vormen.

De gronden rond de beide kernen behoren grotendeels tot het natuurgebied De Wieden. De overige percelen binnen de kernen zijn vooral in gebruik als erf of tuin, bij de aanwezige bebouwing, als groenvoorziening of als agrarisch gebied. De groenvoorzieningen bestaan voornamelijk uit grasbermen langs de gracht, al dan niet met bomen. Binnen het plangebied zijn geen nieuwe ontwikkelingen voorzien die nader onderzoek naar flora en fauna-aspecten noodzakelijk maken. Bij eventuele nieuwe ontwikkeling dient een afzonderlijke afweging te worden gemaakt waarbij wordt beoordeeld of flora en fauna-aspecten in het geding zijn.

4.2 Cultuurhistorie

4.2.1 Beschermde dorpsgezicht

Dwarsgracht en Jonen zijn zeer karakteristieke waterstreekdorpen en zijn in 1985 aangewezen als beschermd dorpsgezicht, als onderdeel van het beschermd dorpsgezicht Giethoorn. Het belangrijkste rechtsgevolg is dat er een beschermend bestemmingsplan moet worden gemaakt voor de aangewezen gebieden. Het beschermde dorpsgezicht van Dwarsgracht en Jonen was voorheen reeds geregeld in respectievelijk het bestemmingsplan 'Dwarsgracht' (vastgesteld d.d. 17 december 1990, gedeeltelijk goedgekeurd d.d. 16 juli 1991) en het bestemmingsplan 'Jonen' (vastgesteld d.d. 10 juni 1992, goedgekeurd d.d. 1 december 1992). Onderhavig bestemmingsplan betreft een actualisatie van deze vigerende plannen. Dit geldt ook voor de regeling voor het beschermde dorpsgezicht.

De vigerende bestemmingsplannen waren ouder dan 20 jaar en het aanwijzingsbesluit zelf is bijna 30 jaar oud. Omdat de informatie uit deze documenten inmiddels een niet meer volledig actueel beeld zou kunnen geven van de kenmerken van Dwarsgracht en Jonen, was het noodzakelijk voorafgaand aan het opstellen van dit bestemmingsplan een beeld te schetsen van de bepalende ruimtelijke, historische en landschappelijke kwaliteiten. Hiertoe is van beide kernen een Identiteitskaart opgesteld (zie bijlage 1), waarin deze kwaliteiten zijn beschreven aan de hand van een 9-tal 'identiteitsdragers' (bebouwing, verkaveling, routing, beplanting, erven, massa-ruimte, functies, grond-/landgebruik en natuur). Vervolgens is een perceelsgerichte inventarisatie uitgevoerd, waarbij de huidige situatie is getoetst aan deze identiteitsdragers. Daarmee is een beeld ontstaan van het huidige Dwarsgracht en Jonen, tegen het licht van het 'algemene' identiteitsbeeld zoals vastgelegd in de Identiteitskaarten

In bijlage 2 zijn schematisch de bevindingen van de inventarisatie van Dwarsgracht en Jonen weergegeven. In grote lijn kan op grond van deze inventarisatie worden geconcludeerd dat de bebouwing in Dwarsgracht en Jonen in sterke mate voldoet aan het identiteitsbeeld zoals dat voor beide dorpen is geformuleerd. Type bebouwing, goot- en bouwhoogte, nokrichting, kapvorm en oriëntatie voldoen in nagenoeg alle gevallen aan het zo kenmerkende beeld van beide waterstreekdorpen.

Met name bij de gevelindeling is echter in de loop der jaren een gewijzigd beeld zichtbaar geworden: kleine verticale gevelopeningen hebben, met name in de achterhuizen, plaats gemaakt voor grotere (soms meer horizontale) raampartijen en soms ook openslaande tuindeuren. Ook in het materiaalgebruik wordt in een flink aantal gevallen afgeweken van het identiteitsbeeld, met name als het gaat om het toepassen van rabatdelen in plaats van een gepotdekseld achterhuis, maar ook bij steen- en kozijnkleuren.

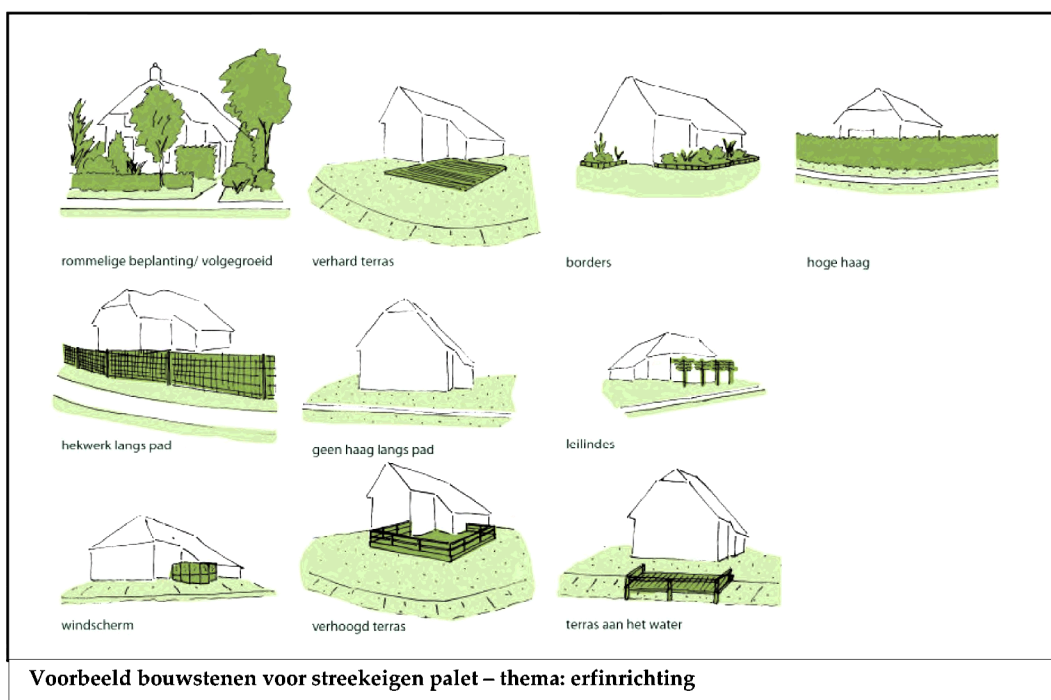
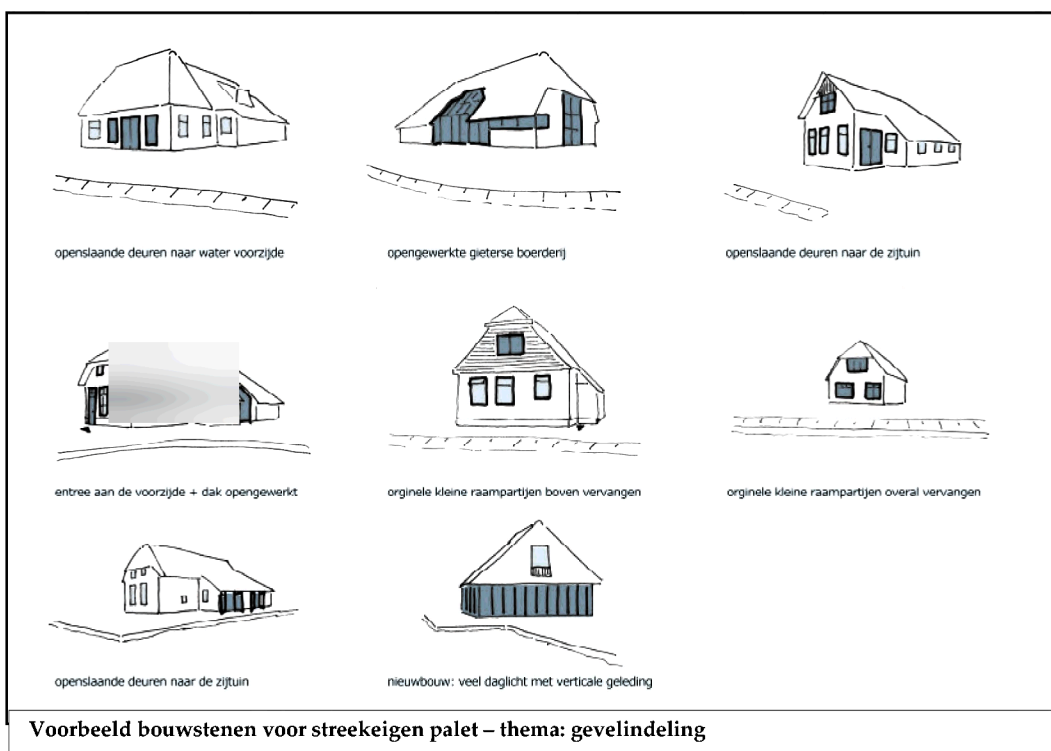
Daarnaast is bij de bijgebouwen en erfinrichting in een groot aantal gevallen een afwijking in materiaalgebruik, toepassing van schuttingen / windschermen en terrassen / vlonders zichtbaar, waarmee wordt afgeweken van het identiteitsbeeld zoals dat Dwarsgracht en Jonen kenmerkt. Ook zijn er een aantal 'verrommelde' erven, die het beeld niet ten goede komen en is niet overal streekeigen beplanting toegepast.

De belangrijkste dragers die het identiteitsbeeld van beide kernen ondersteunen, zijn op grond van de inventarisatie per perceel vastgelegd in onderhavig bestemmingsplan. Het gaat daarbij onder meer om nokrichting en kapvorm (welke op de kappenkaart – bijlage 4 bij de regels - zijn aangegeven), aan-/uitbouwen en beeldbepalende doorzichten. Daar waar de kenmerken zijn verstoord is in het bestemmingsplan meer ruimte geboden voor initiatieven die het beeld ten goede kunnen doen keren. Het bestemmingsplan is daarmee een belangrijk sturingsinstrument ten aanzien van de ruimtelijke kwaliteit en identiteit van Dwarsgracht en Jonen.

De diverse identiteitsdragere kunnen echter niet alle in het bestemmingsplan worden geborgd. Met name de aspecten waar in de huidige situatie het meest wordt afgeweken van het identiteitsbeeld, zoals gevelindeling, materiaalgebruik en erfinrichting, zijn niet of moeilijk vast te leggen in het bestemmingsplan. Daarvoor dienen dus andere beleidsdocumenten te worden opgesteld, die toetsend danwel stimulerend kunnen bijdragen aan het versterken van de ruimtelijke kwaliteit van Dwarsgracht en Jonen. Met name de te actualiseren welstandsnota is daarbij van belang. Hierin dient, als uitwerking van de Identiteitskaart, een duidelijk beeld geschetst te worden van de gewenste ruimtelijke kwaliteit van Dwarsgracht en Jonen.

Daarbij is de vraag gerechtvaardigd in hoeverre de diverse identiteitsdragere geborgd dienen te worden. Hedentijdse inzichten en voorschriften voor wat betreft bijvoorbeeld materialisatie, lichttoetreding en het bouwbesluit zijn soms onoverkomelijk en hoeven ook niet per definitie afbreuk te doen aan het kenmerkende beeld van het dorp. In de beelden op de volgende pagina zijn vereenvoudigde voorbeelden van een aantal individuele situaties weergegeven, die in het gebied geconstateerd zijn. In het kader van de nieuwe welstandsnota kan op basis van dergelijke voorbeelden een inhoudelijke discussie gevoerd worden over het belang van de diverse identiteitsdragere (of beter: over de invulling hiervan bij toekomstige ontwikkelingen) voor het toekomstbeeld van Dwarsgracht en Jonen. Daarbij kan gedacht worden aan het opstellen van een streekeigen palet van bouwstenen waarmee de identiteit toekomstbestendig geborgd wordt.

Ter borging van het algemene identiteitsbeeld van het beschermde dorpsgezicht zijn in dit bestemmingsplan, naast de eerder genoemde aanduidingen per perceel, de beschermende dubbelbestemmingen 'Waarde – Beschermde dorpsgezicht Dwarsgracht' en 'Waarde – Beschermde dorpsgezicht Jonen' opgenomen.

4.2.2 Monumenten en karakteristieke panden

De cultuurhistorisch meest waardevolle gebouwen in Dwarsgracht en Jonen zijn aangewezen als rijks- danwel gemeentelijk monument. Op de Rijksmonumenten is het bepaalde uit de Monumentenwet van toepassing. Voor de gemeentelijke monumenten geldt de gemeentelijke Erfgoedverordening. Binnen het bestemmingsplangebied zijn de volgende Rijksmonumenten aanwezig:

Plaats	Adres	Monumentnummer	Soort object
Dwarsgracht	Dwarsgracht 27	10507	Boerderij
Dwarsgracht	Dwarsgracht 33	10508	Boerderij
Dwarsgracht	Dwarsgracht 41	10509	Boerderij
Dwarsgracht	Dwarsgracht 40	10510	Boerderij

De volgende gemeentelijke monumenten zijn binnen het plangebied gelegen:

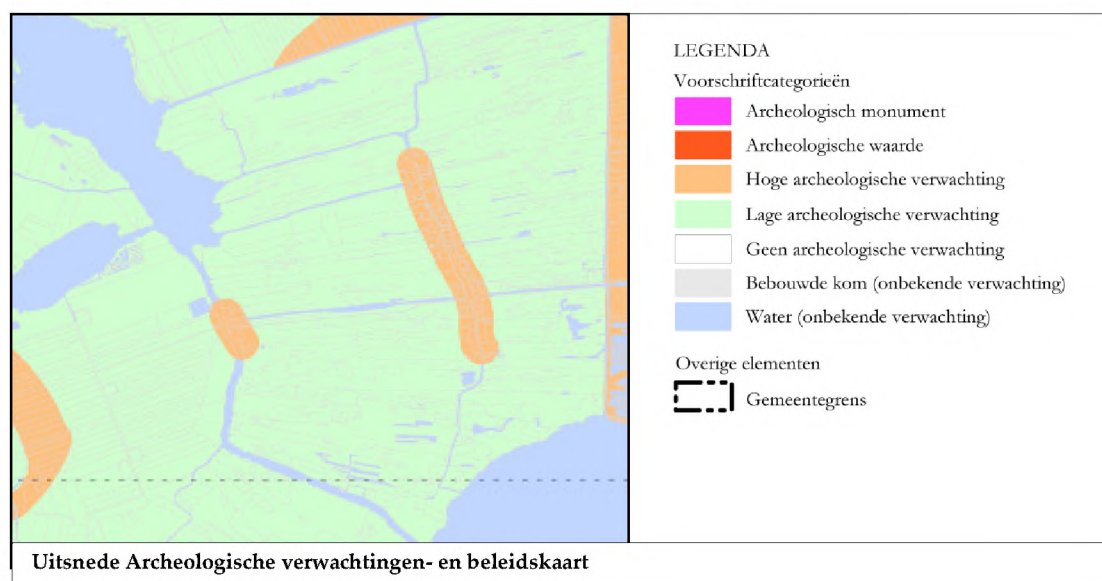
Plaats	Adres	Monumentnummer	Soort object
Dwarsgracht	Dwarsgracht 35		Boerderij
Dwarsgracht	Dwarsgracht 36/38		Dorpshuis met woning
Jonen	Jonenweg 19		Boerderij

De monumenten zijn in dit bestemmingsplan aangeduid als 'specifieke bouwaanduiding - monument'. Daarnaast zijn binnen het plangebied een aantal zeer karakteristieke kapschuren en stook-/bakhuisjes aanwezig, welke zijn aangeduid als 'karakteristiek'.

Dit bestemmingsplan voorziet niet in ruimtelijke ingrepen die de aanwezige waardevolle cultuurhistorische elementen negatief beïnvloeden. Evenmin wordt afbreuk gedaan aan de landschappelijke waarden in het binnen het plangebied gelegen cultuurlandschap. Hiermee wordt aangesloten bij de uitgangspunten uit de Modernisering Monumentenzorg, gericht op het behoud van cultuurhistorische elementen (zie paragraaf 3.2.5).

4.3 Archeologie

In 1992 is door alle landen van de Europese Unie, waaronder Nederland, het Verdrag van Malta ondertekend. Dit verdrag verplicht de Europese overheden tot het beschermen van archeologisch erfgoed. Hierbij wordt als uitgangspunt gehanteerd dat archeologische waarden in situ (ter plekke) bewaard moeten blijven. Er dient te worden nagestreefd de waarden op de locatie te behouden. Als dit niet mogelijk blijkt, bijvoorbeeld bij bouwplannen, dan moeten de waarden worden opgegraven en ex situ (elders) worden bewaard. Het Verdrag van Malta is in Nederland via de Wet op de archeologische monumentenzorg doorvertaald in met name de Monumentenwet 1988, welke aangeeft dat de gemeente bevoegd gezag is op het gebied van cultuurhistorie en archeologie.

De gemeente Steenwijkerland beschikt over een archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart. Op deze kaart (zie de hiervoor weergegeven uitsnede) zijn de gronden binnen het plangebied aangeduid als 'Lage archeologische verwachting' (groen) en 'Hoge archeologische verwachting' (oranje).

Het beleid binnen deze gebieden is als volgt:

- *Gebied met een hoge archeologische verwachting (oranje)*: In deze gebieden geldt op basis van geologische en bodemkundige opbouw en aangetroffen archeologische vondsten en relictten een hoge archeologische verwachting. Zones waar, op historische en archeologische gronden archeologische resten vermoed worden zonder dat de exacte begrenzing daarvan kan worden aangewezen, zijn eveneens als 'met hoge verwachting' aangemerkt.
- *Gebied met een lage archeologische verwachting (groen)*: In deze gebieden geldt op basis van geologische en bodemkundige opbouw en het ontbreken van archeologische vondsten een lage archeologische verwachting.

Op basis van de Archeologische verwachtings- en beleidskaart voor het grondgebied van Steenwijkerland en het bepaalde in de Monumentenwet is in de regels en verbeelding de beschermende dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 2' opgenomen, ter plaatse van de gebieden met een hoge archeologische verwachting. Hierbij dient een archeologisch onderzoek plaats te vinden voor het bouwen van bouwwerken met een oppervlakte groter dan 250 m² binnen de bebouwde kom of met een oppervlakte groter dan 2.500 m² buiten de bebouwde kom.

Elke archeologische vondst dient gemeld te worden aan de Minister (artikel 53 en 54 van de Monumentenwet) door middel van het officiële vondstmeldingsformulier. Dit kunnen bijvoorbeeld scherven zijn, pijpenkopjes of munten. Een vondstmelding kan veel informatie verschaffen over de archeologische waarden en verwachtingen in een gebied. Het maakt het verhaal van het verleden completer. Om die reden is het volgens de Monumentenwet wettelijk verplicht gesteld archeologische vondsten te melden. Het maakt niet uit of een archeologische vondst gedaan is tijdens archeologisch onderzoek of als toevalsvondst bij niet archeologisch onderzoek.

Hoofdstuk 5 Waterparagraaf

5.1 Inleiding

Het is verplicht om in de toelichting bij een bestemmingsplan te verantwoorden op welke wijze rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. Dit is bepaald in artikel 3.1.6, eerste lid, sub b van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Deze verantwoording wordt ook wel de waterparagraaf genoemd. Dit hoofdstuk kan als zodanig beschouwd worden.

5.2 Watertoets

Dwarsgracht en Jonen liggen geheel binnen het werkgebied van Waterschap Reest en Wieden. Conserverende plannen die geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maken, hebben in beginsel geen invloed op de waterhuishouding. Het waterschap gaat dan ook akkoord met dergelijke plannen onder de volgende voorwaarden:

- In de waterparagraaf wordt een goede omschrijving van de waterhuishouding (ook van het bestaan van huidige knelpunten) opgenomen, alsook van het huidige waterbeleid.
- In geval van ontwikkelingsmogelijkheden door middel van een wijzigingsbevoegdheid of een uitwerkingsbevoegdheid wordt als uitgangspunt genomen dat de bestaande waterhuishouding niet mag verslechteren als gevolg van de ontwikkeling. Deze voorwaarde dient in de planregels te worden opgenomen.
- De belangrijkste waterlopen worden bestemd op de verbeelding.

In het kader van de watertoets is onderhavige paragraaf voorgelegd aan Waterschap Reest en Wieden. Omdat het een conserverend bestemmingsplan is waarin direct geen ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt, heeft het waterschap aangegeven dat een watertoets wat hen betreft niet echt noodzakelijk is zolang duidelijk uit de toelichting naar voren komt dat bij wijziging of uitwerkingen het waterbelang goed wordt meegewogen.

In paragraaf 5.4 is aangegeven wat de invloed van onderhavig bestemmingsplan is op de waterhuishouding en hoe omgegaan wordt met water bij het mogelijk maken van kleinschalige ontwikkelingen.

5.3 Beleid ten aanzien van de waterhuishouding

5.3.1 Nationaal Waterplan

In december 2009 heeft het kabinet het Nationale Waterplan vastgesteld. Het Nationale Waterplan is het formele rijksplan voor het nationale waterbeleid. In de Waterwet is vastgelegd dat het rijk dit plan eens in de zes jaar opstelt. Het is de opvolger van de vierde Nota waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Op basis van art. 2.3 Wro heeft de Minister de bevoegdheid om ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening structuurvisies vast te stellen. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening is het Nationale Waterplan voor de ruimtelijke aspecten tevens structuurvisie.

De Vierde Nota waterhuishouding ging uit van integraal waterbeheer en een watersysteembenadering. Dit wordt met het nationaal waterplan voortgezet. Met het waterplan wordt ingezoomd op verschillende vlakken. Voor een duurzaam waterbeleid is het belangrijk om water de ruimte te geven en waar mogelijk mee te bewegen met en gebruik te

maken van natuurlijke processen, zoals nu al gebeurt bij Ruimte voor de Rivier. Het rijk vindt het daarbij van belang dat bij alle wateropgaven en -maatregelen maximaal wordt mee gekoppeld met andere opgaven en maatregelen. Voor een duurzaam en klimaatbestendig watersysteem is het ook van belang bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening te houden met waterhuishoudkundige eisen op korte en lange termijn.

5.3.2 Waterbeheerplan Waterschap

Door het Waterschap Reest en Wieden is een Waterbeheerplan conform de nieuwe Waterwet opgesteld. De nieuwe Waterwet verplicht waterschappen om waterbeheerplannen op te stellen met een looptijd van zes jaar. Door de invoering van de Kaderrichtlijn Water is Nederland verdeeld in vijf deelstroomgebieden. Het deelstroomgebied Rijn-Oost wordt beheerd door een zestal waterschappen, waaronder waterschap Reest en Wieden. Om te voldoen aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water hebben de waterschappen intensief samengewerkt. Dit heeft onder andere geresulteerd in het nieuwe waterbeheerplan. In het waterbeheerplan is het integrale beleid opgenomen inzake veiligheid, watersysteembeheer en afvalwaterketen. Het Waterbeheerplan Waterschap Reest en Wieden 2010-2015 is vastgesteld op 24 november 2009.

Volgens het Waterbeheerplan Waterschap Reest en Wieden zal geïnvesteerd worden in het creëren van extra waterberging, aanpassing van de waterhuishouding, de bestrijding van verdroging, het aanpassen van een aantal rioolwaterzuiveringsinstallaties en het natuurlijk maken van beken.

5.3.3 De Keur

De Keur van het Waterschap Reest en Wieden (verordening van het waterschap) is vastgesteld op 17 december 2009, conform de nieuwe Waterwet.

De Keur bevat gebods- en verbodsbepalingen met betrekking tot waterstaatswerken en watersystemen en biedt een mogelijkheid om uitvoering van het beleid uit het Waterbeheerplan af te dwingen. In de Keur zijn onder andere de volgende onderwerpen opgenomen:

- regeling van onderhoud van waterstaatswerken (oppervlaktewaterlichamen, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken);
- watervergunning voor het gebruik van waterstaatswerken
- verboden in geval van calamiteiten;
- watervergunning voor het af- en aanvoeren, het onttrekken en lozen van oppervlaktewater, het onttrekken van grondwater en het infiltreren van water in de bodem;
- vrijstellingen
- zorgplicht voor het watersysteem.

Rondom elke primaire watergang is een beschermzone opgenomen. Binnen deze zone mogen enkel bouwwerken van geringe omvang, welke noodzakelijk zijn voor het beheer en onderhoud van de watergang worden gebouwd. De beschermingszone is 5 meter breed, gemeten vanaf de grens van de watergang (insteek of buitenzijde van de aanwezige onderhoudsstrook).

De beschermingszone heeft behalve voor het handhaven van de bereikbaarheid als 'nevenfunctie' om eventuele toekomstige herinrichtingen of verbeteringen (capaciteitsvergroting)

mogelijk te houden. In de regels en verbeelding van het bestemmingsplan is de beschermingszone als de dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterlopen' opgenomen.

5.3.4 Beleidskader waterbeheer

In het waterbeheer zijn er drie grote kerntaken waar het waterschap zich mee bezighoudt.

- *Verantwoordelijk voor veiligheid*

Het waarborgen van veiligheid is een belangrijke kerntaak van de waterschappen. Er wordt gezorgd voor 'droge voeten', het voorkomen van overstromingen en het opvangen van calamiteiten. Vanuit deze kerntaak wordt gewerkt aan een grotere collectieve bewustwording en verantwoordelijkheid bij andere overheden en burgers.

- *Verantwoordelijk voor het watersysteem*

Het waterschap is verantwoordelijk voor het grond- en oppervlaktewater in landelijk gebied. In het stedelijk gebied is het waterschap ook verantwoordelijk voor het oppervlaktewater. Inrichting en beheer wordt afgestemd op de toegekende functies. Er wordt gewerkt volgens een integrale aanpak en daarbij worden ook recreatieve, landschappelijke en cultuurhistorische aspecten betrokken.

- *Verantwoordelijk voor zuiveren van afvalwater*

Het afvalwater wordt zo goed mogelijk gezuiverd. De functie-eisen vanuit het oppervlaktewater zijn belangrijk, maar bij het realiseren daarvan wordt de haalbaarheid en betaalbaarheid niet uit het oog verloren. Om de vuilbelasting vanuit de waterketen naar het oppervlaktewater te beperken en om kosten te besparen, stemmen het waterschap het beleid zo goed mogelijk af met de gemeenten.

Het waterbeheerplan beschrijft naast bovenstaande kerntaken tevens een aantal onderwerpen die niet eenduidig onder een van de taak zijn te vatten. Het zijn: stedelijk water, water en ruimte, belevingswaarde, vergunningverlening en handhaving, kennis- en informatiebeheer, calamiteitenbestrijding, communicatie en maatschappelijk verantwoord ondernemen.

5.3.5 Gemeentelijk waterplan

Met het waterplan beogen de gemeente en de waterschappen het water op een goede manier af te stemmen en te benadrukken in de ruimtelijke ordening en het beheer en onderhoud. Het doel van het plan is het realiseren van een duurzaam watersysteem, waar een ieder op zijn of haar eigen manier gebruik van kan maken en van kan genieten. Voorop staat "Het watersysteem samen integraal duurzaam inrichten, beheren en onderhouden, zodanig dat veiligheid en functies zo optimaal mogelijk gebiedspecifiek worden gerealiseerd, nu en in de toekomst".

In het waterplan staan een viertal thema's centraal. Per thema zijn vervolgens een aantal doelstellingen geformuleerd:

1. Watersysteem

- water verankeren in ruimtelijke plannen
- realiseren stedelijke wateropgave
- bestrijding van verdroging

2. Waterketen

- verbeteren waterkwaliteit

3. Waterbeleving/recreatie en toerisme

- vergroten en specificeren functionaliteit van het water
- vergroten van de belevingswaarde van het water

4. Waterorganisatie

- structuren samenwerking
- duidelijkheid over verantwoordelijkheden
- maatschappelijk draagvlak voor duurzaam omgaan met bouwen

5.3.6 *Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan 2009-2015*

Aanleg en beheer van riolering is een gemeentelijke taak die zijn wettelijke basis vindt in de Wet milieubeheer. Het uitgebreid Gemeentelijk Rioleringsplan (hierna GRP) beschrijft de beleidsvoornemens en maatregelen voor het afval, hemel- en grondwater in Steenwijkerland voor de periode 2009-2015. Het GRP vertaalt de voorgenomen maatregelen in een kostendekkingsplan en geeft aan welke gevolgen dit heeft voor de rioolheffing. Het GRP moet een breed gedragen beleidsstuk zijn, zowel in de gemeentelijke organisatie als bij de externe partijen die belang hebben bij een adequate rioleringszorg in gemeente Steenwijkerland.

Inzameling en transport van afvalwater

Voor inzameling en transport van afvalwater naar de zuivering wordt een basiskwaliteit geambieerd. Dit sluit aan bij de wettelijke resultaatsverplichting die het Rijk eist en de regelgeving van waterschap Reest en Wieden. Met het vorige GRP is op grote lijnen al invulling aan deze ambitie gegeven. De risico's blijven hiermee beperkt.

Lozing/uitstoot van afvalwater

Voor de lozing en uitstoot van afvalwater op oppervlaktewater wordt een hoog onderhoudsniveau nagestreefd. Dit niveau beperkt de risico's op calamiteiten, schade en stank tot een minimum.

Omgang hemelwater

Voor de omgang met de hemelwaterinzameling wordt een basiskwaliteit voorgesteld. De risico's blijven hiermee beperkt. Ten aanzien van de aanpak van wateroverlast vanuit de riolering zijn er vanuit het vorige GRP reeds afspraken gemaakt. Het gewenste scenario borduurt hierop voort. Invulling van de stedelijke wateropgave (voldoende berging in het totale watersysteem) en de baggeropgave (baggeren oppervlaktewater in stedelijk gebied) maken onderdeel uit dit scenario.

Omgang grondwater

De hinder in de huidige situatie is minimaal en staat gelijk aan een basiskwaliteit. Er is geen bewonerssignaal waarbij overlast wordt ervaren. Daarnaast is de ondergrond in de gemeente zeer gevarieerd. Meldingen van grondwateroverlast worden onderzocht. Deze opstelling vergt beperkte inzet van middelen en benadrukt de rol van de gemeente als aanspreekpunt.

Deze planperiode van dit bestemmingsplan wordt aangewend om een technisch beeld van de werkelijke situatie rond grondwater te krijgen. In het volgende uitgebreid GRP wordt vervolgens daadwerkelijk invulling gegeven aan de vraag hoe de term structurele grond-

wateroverlast kan worden ingevuld en wat doelmatig beheer is in de situatie van de gemeente Steenwijkerland.

5.4 Bestaande waterhuishouding

5.4.1 Algemeen

Als het gaat om de huidige waterkundige situatie wordt in eerste instantie gekeken naar de belangrijkste watersystemen in het gebied, te weten het oppervlaktewatersysteem en het grondwatersysteem. In paragraaf 2.2.1 is een beschrijving gegeven van de waterhuishoudkundige situatie van de gemeente Steenwijkerland

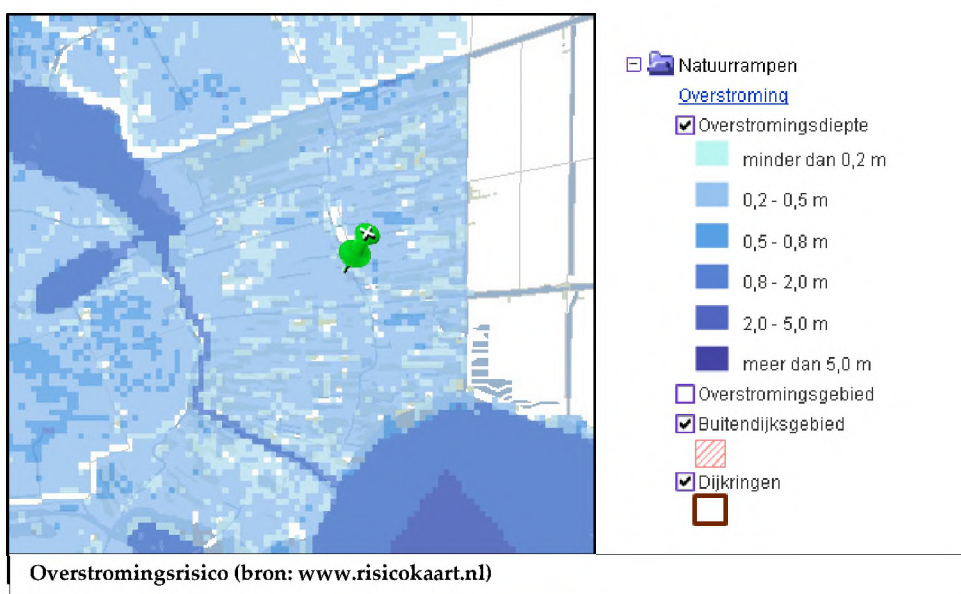
5.4.2 Invloed op de waterhuishoudkundige situatie

Voorliggend bestemmingsplan is conserverend van aard en maakt in zeer beperkte mate ontwikkelingen mogelijk, alleen via een wijziging of afwijking van het bestemmingsplan. De consequenties ten aanzien van de waterhuishoudkundige situatie van eventuele nieuwe ontwikkelingen dienen in de afzonderlijke procedures inzichtelijk gemaakt te worden.

Aangegeven wordt hoe in de nieuwe situatie met water en riolering zal worden omgegaan. Uitgangspunt daarbij is dat de voorgenomen ontwikkeling geen verslechtering van de waterhuishouding mag veroorzaken en indien nodig een verbetering tot stand moet brengen, indien zich in de huidige situatie problemen voordoen met betrekking tot de waterhuishouding. Bij toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen wordt het waterschap betrokken. Dit is ook als voorwaarde opgenomen bij de afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden in de regels.

5.5 Waterveiligheid

Het plangebied is gelegen binnen dijkkring 9, zoals opgenomen in bijlage I van de Waterwet. Dijkkring 9 kent een veiligheid met een overschrijdingskans 1/1250 jaar. Bij een eventuele dijkdoorbraak zullen de gezamenlijke kernen Sint Jansklooster, Vollenhove en Heetveld als een eiland omringt zijn met water met een overstromingsdiepte tot 2,0 meter. Het plangebied loopt derhalve een overstromingsrisico. De Veiligheidsregio IJsselland zet bij een mogelijke overstroming in op evacuatie naar hogere delen. Indien dijkkring 7 (Noordoostpolder, met een overschrijdingskans van 1/4000 jaar) intact is, dan kan het gebied via de Provincialeweg N762 ontsloten worden richting de Noordoostpolder.

In het verbreed gemeentelijke rioleringsplan 2009-2015 heeft de gemeenteraad vastgesteld, dat bij een zeer intensieve regenbui de sloten en vijvers buiten hun oevers mogen treden. Dit mag wellicht tot hinder en af en toe tot overlast leiden, maar niet tot schade. Verder is vastgesteld, dat bij de huidige knelpuntlocaties de wateroverlast wordt aangepakt en dat mogelijke nieuwe knelpunten tijdig in beeld gebracht worden. Het onderzoek naar de knelpuntlocaties zal binnen de planperiode uitgevoerd worden en verwacht wordt dat op het eind van de planperiode het gewenste kwaliteitsprofiel behaald is.

5.6 (Grond)wateroverlast

In het verbreed gemeentelijke rioleringsplan 2009-2015 heeft de raad besloten vooralsnog geen breed gemeentelijk onderzoek op te zetten naar grondwateroverlast. Bij grondwaterproblemen is de burger eerst zelf aan zet voor mogelijke oplossingen. Vanuit haar grondwaterzorgplicht is de gemeente wel aanspreekpunt voor eventuele grondwaterproblemen. Vanuit deze hoedanigheid zijn bij de gemeente geen grondwaterproblemen bekend.

5.7 Waterkwaliteit en ecologie

Door periodiek de watergangen te baggeren zijn de grachten en sloten in staat bij uitzonderlijke situaties het overtollig hemelwater afdoende te bergen, vasthouden en afvoeren. Daarnaast leidt het baggeren tot een verbetering van de waterkwaliteit en wordt stankoverlast voorkomen.

5.8 Riolering

Dwarsgracht en Jonen worden voor wat betreft vuilwater door een drietal persleidingen gerioleerd. Op deze drie persleidingen prikken op diverse locaties persleidingen in. De persleidingen lozen het DWA op een vrijerval stelsel in de nabijheid van het gemaal. Dit vrijerval stelsel is aangesloten op het gemaal van het waterschap aan de Rietlanden.

In Dwarsgracht en Jonen is geen openbaar hemelwaterstelsel aanwezig. Van diverse verharde oppervlakken stroomt het water af naar het oppervlaktewater. Voor zover bekend doen zich hierbij geen problemen voor. Ten behoeve van het openbaar ontwateringsstelsel zijn in Dwarsgracht en Jonen geen ondergrondse voorzieningen, zoals drainagebuizen en infiltratieriolering aanwezig. Wel zijn er sloten en greppels aanwezig. Er zijn geen meldingen van grondwateroverlast bij de gemeente bekend.

Hoofdstuk 6 Milieuparagraaf

6.1 Milieu

Op grond van artikel 3:2 van de AwB dient een bestuursorgaan bij de voorbereiding van een besluit de nodige kennis te vergaren omtrent de relevante feiten en af te wegen belangen. Het vaststellen van een bestemmingsplan kan gevolgen hebben voor de belangen van natuur en milieu, voor cultuurhistorische, landschappelijke en archeologische waarden, de waterhuishouding en andere waarden. Het bestuursorgaan dient bij de voorbereiding van een bestemmingsplan derhalve te onderzoeken welke waarden bij het plan in het geding zijn en wat de gevolgen van het plan zijn voor deze waarden.

Aangezien het in dit geval gaat om een conserverend bestemmingsplan (binnen het plan zijn geen ontwikkelingslocaties aanwezig), is het onderzoek beperkt gebleven en wordt volstaan met een beschrijving van de huidige situatie. Bij het uitvoeren van de wijzigings- en afwijkingsbevoegdheden dienen wel de relevante onderzoeken (o.a. archeologie, flora/fauna, geluid, bodem) uitgevoerd te worden. In het kader van onderhavig bestemmingsplan worden de verschillende relevante omgevingsaspecten in dit hoofdstuk in beeld gebracht.

6.2 Geluidhinder

In het kader van de Wet geluidhinder (Wgh) bevinden zich langs wegen, spoorwegen en (gezoneerde) bedrijfsterreinen zones waarbinnen, in geval van geluidsgevoelige bebouwing akoestisch onderzoek dient plaats te vinden.

Binnen het plangebied en in haar directe omgeving zijn uitsluitend 30-km wegen en voetgangerspaden gelegen, welke niet zoneplichtig zijn. Binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn ook geen spoorwegen of gezoneerde bedrijfsterreinen gelegen.

Bij vaststelling of herziening van het bestemmingsplan, dat geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op gronden behorende tot één van voornoemde zones, waarbij de bouw van woningen, de realisering van geluidsgevoelige bestemmingen of de aanleg of reconstructie van een weg binnen de zone mogelijk worden gemaakt, dient het college van burgemeester en wethouders akoestisch onderzoek uit te voeren. In het bestemmingsplan 'Dwarsgracht en Jonen' worden echter geen nieuwe woningen of andere geluidgevoelige bestemmingen mogelijk gemaakt. Derhalve is toetsing aan de grenswaarden van de Wet geluidhinder niet aan de orde en behoeft geen akoestisch onderzoek te worden uitgevoerd.

Bij wijziging van een bestemming op basis van een in het plan opgenomen wijzigingsbevoegdheid wordt de voorwaarde toegevoegd, dat wijziging alleen is toegestaan, als uit de noodzakelijke milieuonderzoeken blijkt dat de gronden geschikt zijn voor het beoogde gebruik.

6.3 Bodem

Bij het opstellen van een nieuw bestemmingsplan moet op basis van artikel 3.1.6. Besluit ruimtelijke ordening worden onderzocht of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van de bodem. Het uitgangspunt is dat een eventuele aanwezige bodemverontreiniging geen onaanvaardbaar risico mag opleveren voor de gebruikers van de bodem en dat de bodemkwaliteit niet verslechtert door grondverzet. Bij het opnemen van

wijzigingsbevoegdheden kan die onderzoeksverplichting vooruit worden geschoven tot het moment van toepassing daarvan. Ook bij het afwijken van de regels kan de voorwaarde worden verbonden dat een bodemonderzoek wordt uitgevoerd.

Het planvoornemen voorziet niet in nieuwe bestemmingen/gebruiksmogelijkheden. De geldende bestemmingen worden opnieuw vastgelegd en van een actuele regeling voorzien. Door het ontbreken van nieuwe ontwikkelingen kan onderzoek naar de geschiktheid van de bodemkwaliteit en de eventuele aanwezigheid van bodemverontreinigingen achterwege blijven.

Bij wijziging van een bestemming op basis van een in het plan opgenomen wijzigingsbevoegdheid wordt de voorwaarde toegevoegd, dat wijziging alleen is toegestaan, als uit de noodzakelijke milieuonderzoeken blijkt dat de gronden geschikt zijn voor het beoogde gebruik.

6.4 Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is de 'Wet luchtkwaliteit' (Titel 5.2 van de Wet milieubeheer luchtkwaliteitseisen) in werking getreden. Met deze wet zijn luchtkwaliteitseisen verankerd in de Wet milieubeheer. De grenswaarden van de relevante stoffen zijn weergegeven in de tabel.

Op de beoordeling van de luchtkwaliteit is niet alleen de Wet milieubeheer van toepassing, maar ook het 'Besluit niet in betekenende mate bijdragen' en tevens drie regelingen (Regeling niet in betekenende mate bijdragen (NIBM), de Regeling beoordeling luchtkwaliteit en de Regeling projectsaldering luchtkwaliteit 2007). Bij toetsing van bouw- en bestemmingsplannen dient te worden onderzocht of een project 'in betekenende' mate van invloed is op de luchtkwaliteit. Een project is NIBM, als aannemelijk is dat het project een toename van de concentratie veroorzaakt van maximaal 3%. De 3% grens wordt gedefinieerd als 3% van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van fijn stof (PM_{10}) of stikstofdioxide (NO_2). Dit komt overeen met 1,2 microgram/ m^3 voor zowel fijn stof en NO_2 . Om aannemelijk te maken dat een project binnen deze grens valt, dient dat project ofwel binnen een categorie uit de Regeling niet in betekenende mate bijdragen te vallen, ofwel dient middels berekeningen aangetoond te worden dat aan het 3%-criterium voldaan kan worden. Als de 3% grens voor PM_{10} of NO_2 niet wordt overschreden, dan hoeft geen verdere toetsing aan grenswaarden plaats te vinden.

Gezien het gegeven dat in het voorliggende plan geen nieuwe ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt, wordt geconcludeerd dat het bestemmingsplan niet in betekenende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit. Er hoeft dus niet te worden getoetst aan de luchtkwaliteitsnormen. Derhalve behoeft ook geen luchtkwaliteitsonderzoek te worden uitgevoerd.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt bij het opstellen van ruimtelijke plannen, uit oogpunt van de bescherming van de gezondheid van de mens, rekening gehouden met de luchtkwaliteit. Uit de Saneringstool 3.1 van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu blijkt dat binnen het plangebied de beïnvloeding door de aanwezige provinciale wegen en (agrarische) bedrijven niet zodanig is, dat een overschrijding van de normen voor luchtkwaliteit ontwikkelingen bij voorbaat onmogelijk zou maken. Concluderend kan worden gesteld dat het bestemmingsplan voldoet aan de grenswaarden van de Wet luchtkwaliteit.

Bij wijziging van een bestemming op basis van een in dit bestemmingsplan opgenomen wijzigingsbevoegdheid wordt de voorwaarde toegevoegd, dat wijziging alleen is toegestaan, als uit de noodzakelijke milieuonderzoeken (waaronder onderzoek luchtkwaliteit) blijkt dat de gronden geschikt zijn voor het beoogde gebruik.

6.5 Externe veiligheid

De regelgeving op het gebied van de externe veiligheid heeft als doel de risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld door activiteiten met gevaarlijke stoffen tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Deze regels zijn vastgelegd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb), en de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (CRnvgs). Deze circulaire wordt naar verwachting ingetrokken als de regelgeving voor het basisnet vervoer gevaarlijke stoffen in werking treedt (naar verwachting begin 2013).

6.5.1 Bevi

Op 27 oktober 2004 is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de bijbehorende Regeling externe veiligheid inrichtingen in werking getreden. Het besluit geeft grenswaarden voor nieuwe en bestaande situaties ten aanzien van het plaatsgebonden risico van inrichtingen, waarin bepaalde gevaarlijke stoffen worden gebruikt, opgeslagen of geproduceerd. Deze grenswaarde wordt uitgedrukt in de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op een plaats buiten een inrichting zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeluk binnen die inrichting. Dit risico is een maatstaf voor de persoonlijke veiligheid van mensen die in de omgeving van een risicovolle activiteit wonen of werken (objecten).

Ten tweede kent het besluit het zogenaamde groepsrisico. Hierbij gaat het om de kans dat per jaar een groep mensen in minimaal een bepaalde omvang slachtoffer wordt van een ongeval. Het groepsrisico moet worden bepaald binnen het invloedsgebied van de inrichting. Voor het groepsrisico gelden, anders dan voor het plaatsgebonden risico, geen grenswaarden maar slechts oriënterende waarden. Het gaat om een maatschappelijke verantwoordingsplicht aan de hand van het risico.

Onderscheid wordt gemaakt tussen kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten. Kwetsbare objecten zijn woningen en gebouwen waar veel mensen verblijven, zoals ziekenhuizen, bejaardenhuizen, scholen of grotere kantoor- of winkelcomplexen. Beperkt kwetsbare objecten kunnen bijvoorbeeld bedrijfsgebouwen zijn.

Het Bevi legt veiligheidsnormen op aan bedrijven die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein. Bijvoorbeeld rondom chemische fabrieken, lpg-tankstations en spoorwegemplacementen waar goederentreinen met gevaarlijke stoffen rangeren. Voor het maken van het bestemmingsplan betekent het vorenstaande dat in ieder geval aandacht aan het besluit moet worden besteed.

Binnen het plangebied en in haar directe omgeving zijn geen risicovolle inrichtingen gelegen.

6.5.2 Buisleidingen

Binnen het plangebied en in de directe nabijheid van het plangebied zijn geen leidingen gelegen welke risico opleveren vanuit het oogpunt van externe veiligheid.

6.5.3 Vervoer gevaarlijke stoffen

Het externe veiligheidsbeleid voor vervoer van gevaarlijke stoffen staat in de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (2004) van de ministeries van Verkeer en Waterstaat, VROM en Binnenlandse Zaken. Gemeenten, provincies en wegbeheerders wordt verzocht medewerking aan dit beleid te verlenen door bij de besluitvorming de veiligheidsbelangen overeenkomstig deze circulaire af te wegen. Deze circulaire wordt naar verwachting ingetrokken als de regelgeving voor het basisnet vervoer gevaarlijke stoffen in werking treedt (naar verwachting begin 2013).

Het transport van gevaarlijke stoffen over de wegen in plangebied en in de directe omgeving van het plangebied is zodanig beperkt, dat dit niet relevant is. In of nabij het plangebied ligt geen spoorlijn of kanaal waarover transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt.

6.5.4 Verantwoording groepsrisico

Het nieuwe bestemmingsplan voor Dwarsgracht en Jonen is conserverend van aard. Binnen het plangebied zullen geen nieuwe ontwikkelingen plaatsvinden en bevinden zich geen risicobronnen. Het groepsrisico wordt daarmee in voldoende mate verantwoord geacht. Indien er in de toekomst toch ontwikkelingen plaatsvinden in het bestemmingsplan gebied die leiden tot een toename van de bevolkingsdichtheid of indien middels een omgevingsvergunning of wijzigingsbevoegdheid medewerking wordt verleend aan voorgenomen functiewijzigingen zal aan de geldende voorwaarden op het gebied van de regelgeving met betrekking tot externe veiligheid moeten worden voldaan.

6.6 Bedrijven en milieuzonering

6.6.1 Agrarische bedrijven

Binnen het plangebied is nog een enkel agrarisch bedrijf gelegen. Het beleid richt zich op behoud van bestaande rechten. Dit kleinschalige agrarische bedrijf heeft dan ook een maatbestemming 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf' gekregen, met ruimte voor nevenactiviteiten of omschakeling.

6.6.1 Niet agrarische bedrijven

In het kader van de Wet milieubeheer kunnen er veiligheidszoneringen en milieuzoneringen zijn vastgelegd tussen inrichtingen en gevoelige bestemmingen. Dit betreft o.a. voorschriften ten aanzien van geur, geluid en veiligheid. Inrichtingen zijn gehouden aan de voorschriften die zijn vastgelegd in de omgevingsvergunning of in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Op 6 november 2007 is het Besluit houdende algemene regels voor inrichtingen gepubliceerd, ook wel het Activiteitenbesluit genoemd. Dit Activiteitenbesluit is op 1 januari 2008 van kracht geworden en vervangt een groot deel van de milieuvergunningen en AMvB's.

De VNG heeft het boekje opgesteld: 'Bedrijven en milieuzonering, Handreiking voor maatwerk in de gemeentelijke ruimtelijke ordeningspraktijk' (2009). Deze handreiking geeft informatie over de ruimtelijk relevante milieuaspecten van diverse bedrijfsactiviteiten. Tevens geeft het boekje een richtafstand voor het ontwikkelen van bedrijfsactiviteiten in de omgeving en voor het inpassen van gevoelige functies nabij bedrijven.

Milieuzonering is erop gericht een ruimtelijke scheiding aan te brengen tussen milieubelastende en milieugevoelige activiteiten. Over het algemeen gebeurt dit door de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten via de planregels te koppelen aan een zogenaamde Staat van Bedrijfsactiviteiten. In de VNG-brochure worden twee omgevingstypen onderscheiden, namelijk 'rustige woonwijk' / 'rustig buitengebied' en 'gemengd gebied'. De indicatieve afstanden uit de bedrijvenlijst zijn de afstanden die in principe moeten worden aangehouden tot de gevels van woningen in een 'rustige woonwijk'.

Door het opnemen van een Staat van Bedrijfsactiviteiten kan op bestemmingsplanniveau worden voorzien in voldoende afstand tussen hinderproducerende en hindergevoelige functies (gromfzige toetsing). Wanneer daadwerkelijk sprake is van de vestiging van een nieuw bedrijf vindt in het kader van de milieuvergunning (of de algemene regelgeving op het gebied van milieuhinder) altijd een nadere (fijnmazige) toetsing plaats.

6.6.2 Dwarsgracht en Jonen

Binnen het bestemmingsplangebied bevinden zich twee bedrijven die onder de bestemming 'Bedrijf' vallen. Het betreft reparatiebedrijf Smit aan de Dwarsgracht 13 en het voormalige melktanklokaal aan de Rietlanden 10a, welke een maataanduiding 'opslag' heeft gekregen. Binnen de bestemming 'Bedrijf' zijn bedrijven in de milieucategorieën 1 en 2 algemeen toegestaan. De toelaatbaarheid van bedrijven is gekoppeld aan een lijst van bedrijfstypen zoals opgenomen in bijlage 1 bij de regels. In de Staat van Bedrijfsactiviteiten is een selectie gemaakt van toegestane bedrijven in de milieucategorieën 1 en 2.

Naast de algemene bedrijfsbestemming is in onderhavig bestemmingsplan voor een viertal locaties de bestemming 'Bedrijf – Rietlandbeheer' opgenomen. Op één van deze locaties, tussen Dwarsgracht 50 en 52, zijn geen bouwmogelijkheden opgenomen, maar is slechts

opslag toegestaan. Het beleid is hier gericht op een continuering van de aanwezige riet-teeltbedrijven / rietloodsen.

Daarnaast vinden in het plangebied ook kleinschalige, aan de woonfunctie ondergeschikte bedrijfsactiviteiten plaats. Het betreft kantoren aan huis en kleine bedrijfjes, die zijn aan te merken als aan huis verbonden beroepen en aan huis verbonden bedrijven. Het gaat hier om bedrijvigheid in lage milieucategorieën die goed inpasbaar zijn in de woonomgeving en waarbij nauwelijks sprake is van hinder naar de omgeving.

In bijlage 2 bij de regels is een overzicht opgenomen van consumentverzorgende en/of ambachtelijke bedrijvigheid (aan huis verbonden bedrijven) en aan huis gebonden beroepen die zijn toegestaan. Aan huis verbonden beroepen zijn onder bepaalde voorwaarden toegestaan, voor aan huis verbonden bedrijven moet een omgevingsvergunning worden verleend.

6.7 Kabels en leidingen

Eventuele aanwezige nutsvoorzieningen en leidingen kunnen beperkingen opleggen aan het functioneren van bestaand bebouwd gebied en nieuwe ontwikkelingen als gevolg van het directe ruimtebeslag en in acht te nemen toetsings- en veiligheidsafstanden (het directe ruimtebeslag). Binnen het plangebied zijn echter geen kabels en leidingen gelegen die tot een dergelijke beperking leiden.

Hoofdstuk 7 Juridische opzet

7.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden - voor zover dit nodig en wenselijk wordt geacht - de van het bestemmingsplan deel uitmakende regels van een nadere toelichting voorzien. Het juridische gedeelte van het bestemmingsplan bestaat uit de verbeelding en de regels. De regels geven inhoud aan de op de verbeelding aangegeven bestemmingen. Ze geven aan waarvoor de gronden en opstallen al dan niet gebruikt mogen worden en wat en in welke vorm er gebouwd mag worden.

7.2 Planvorm

Voor het bestemmingsplan 'Dwarsgracht en Jonen' is gekozen voor de planfiguur van een gedetailleerd plan, waarin de bestaande situatie conserverend is bestemd.

Met het opstellen van dit plan is beoogd een zodanig plan te ontwerpen, dat enerzijds rechtszekerheid wordt geboden aan de burgers en dat er anderzijds voldoende praktische mogelijkheden zijn ten behoeve van het voortzetten van het gebruik, zonder dat daarbij afbreuk wordt gedaan aan het identiteitsbeeld. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de ontwikkelingen die zich binnen dat gebruik kunnen voordoen, bijvoorbeeld de behoeften ten aanzien van het (ver-)bouwen en gebruik van woningen of andere functies in de komende planperiode en de wens zonodig veranderingen te kunnen aanbrengen in de inrichting van de openbare ruimte, afgestemd op de wijzigende behoeften.

7.3 Bestemmingsregeling

Het bestemmingsplan 'Dwarsgracht en Jonen' is opgezet volgens de Wet ruimtelijke ordening die vanaf 1 juli 2008 van kracht is. De opbouw van het bestemmingsplan is conform de SVBP2008 (Standaard voor Vergelijkbare Bestemmingsplannen). De planregels bij het bestemmingsplan zijn opgebouwd uit vier hoofdstukken. In hoofdstuk 1 komen de Inleidende regels aan bod. Het betreft hier de Begrippen (artikel 1) en de Wijze van meten (artikel 2). In hoofdstuk 2, Bestemmingen zijn de planregels, behorende bij de verschillende bestemmingen zoals opgenomen op de verbeelding weergegeven (artikel 3 tot en met 21). Hoofdstuk 3, Algemene regels, bevat verschillende algemene bepalingen die van toepassing zijn (artikel 22 tot en met 27). Tot slot zijn de Overgangs- en slotregel opgenomen in hoofdstuk 4 (artikel 28 en 29).

Daarnaast is in bijlage 1 de Staat van Bedrijfsactiviteiten toegevoegd, in bijlage 2 het overzicht van beroepen- en bedrijven aan huis, in bijlage 3 een overzicht van de in het plangebied aanwezige monumenten en in bijlage 4 de kappenkaarten van Dwarsgracht en Jonen.

7.4 Toelichting op de planregels

7.4.1 Inleidende regels

In de begripsbepalingen worden omschrijvingen gegeven van de in het bestemmingsplan gebruikte begrippen. Deze zijn opgenomen om interpretatieverschillen te voorkomen. Alleen die begripsbepalingen zijn opgenomen die gebruikt worden in de regels en die tot verwarring kunnen leiden of voor meerdere uitleg vatbaar zijn.

Ook over de bepaling van afstanden, hoogtes en oppervlaktes kunnen interpretatieverschillen ontstaan. Om op een eenduidige manier afstanden, hoogtes en oppervlaktes te bepalen, wordt in de wijze van meten uitleg gegeven wat onder de diverse begrippen wordt verstaan.

7.4.2 Bestemmingen

Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden

De bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden' is gegeven aan het gebied westelijk van de Walengracht, welk een overgang vormt naar het buitengebied. Het beleid voor dit gebied is primair gericht op het behoud van cultuurgronden als basis voor de agrarische bedrijfsvoering. Ook hobbymatig gebruik van cultuurgronden is toegestaan in dit gebied. Het beleid binnen deze bestemming is tevens gericht op bescherming, instandhouding en ontwikkeling van natuurlijke en landschappelijke waarden en elementen en van ecologische waarden, vanwege de aanwijzing als Vogelrichtlijngebied. Met het oog op het agrarisch gebruik mogen, omheiningen en/of erfafscheidingen, voederruiven, drinkbakken en/of picknickplaatsen worden gebouwd.

Voor het overige mag er binnen de voor 'Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden' aangewezen gronden niet worden gebouwd.

Agrarisch – Agrarisch bedrijf

Het bestaande agrarisch bedrijf in Dwarsgracht is bestemd tot 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf'. Deze bestemming is gericht op duurzame voortzetting de bedrijfsvoering, waarbij geldt dat het beleid is gericht op het behoud van de bestaande rechten. Nieuwe agrarische bedrijven zijn in het plangebied niet gewenst.

Bij het bedrijf is maximaal één bedrijfswoning toegestaan, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'bedrijfswoning'. Om het agrarische bedrijf enigszins ruimte te geven is verbreding van de activiteiten mogelijk. Daarom is binnen de bestemming 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf' een regeling opgenomen voor afwijking van het bestemmingsplan ten behoeve van diverse ondergeschikte nevenactiviteiten naast de agrarische bedrijfsfunctie, waaronder bedrijven van categorie 1 en 2, statische opslag, hoogwaardige recreatieve voorzieningen, groeps-accommodaties, complementaire daghoreca, logiesverstrekking en bed & breakfast, toonzalen, expositieruimten, ateliers, praktijkruimten en boerderijkamers.

Bij beëindiging van de agrarische bedrijfsactiviteiten is het via een wijzigingsbevoegdheid mogelijk andere activiteiten op de betreffende locatie uit te voeren, zoals wonen en daaraan ondergeschikte activiteiten (wijziging in bestemming 'Wonen'), lichte bedrijvigheid (wijziging in bestemming 'Bedrijf') en statische opslag (wijziging in bestemming 'Bedrijf').

Binnen het bouwvlak mogen binnen deze bestemming gebouwen, geen woning zijnde, één bedrijfswoning en mestopslagplaatsen worden opgericht. De bestaande bebouwing is binnen het bouwvlak opgenomen. Gezien de aanwezige fysieke ruimte is uitbreiding nog in beperkte mate mogelijk. De bestaande bouwmogelijkheden zijn behouden.

Bedrijf - Nutsvoorziening

De bestaande nutsvoorziening zijn specifiek bestemd tot 'Bedrijf – Nutsvoorziening'. Binnen deze bestemming staat het beheerskarakter voorop. Gewijzigde inzichten, die leiden tot herinrichting, zijn binnen de begrenzing van de bestemming, zonder meer en zonder bestemmingsplanprocedure mogelijk.

De bestaande bebouwing is binnen het bouwvlak opgenomen. Gezien de aanwezige fysieke ruimte is uitbreiding meestal niet mogelijk.

Bedrijf – Rietlandbeheer

Het gemeentelijk beleid is gericht op continuering van de bestaande bedrijfsactiviteiten van de aanwezige rietteeltbedrijven. Hiervoor is een toegesneden bestemming 'Bedrijf – Rietlandbeheer' opgenomen, vergelijkbaar met de bestemming 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf'.

Binnen de bestemming 'Bedrijf – Rietlandbeheer' mogen gebouwen worden opgericht binnen het bouwvlak. Indien geen bouwvlak is opgenomen is geen bebouwing toegestaan. De bestaande situatie en vigerende rechten zijn gerespecteerd. In de regels zijn nadere bebouwingsregels gegeven. Binnen de bestemming is een wijzigingsbevoegdheid naar 'Wonen' opgenomen, welke bij bedrijfsbeëindiging onder voorwaarden geëffectueerd kan worden.

Groen

Groene oevers zijn binnen Dwarsgracht en Jonen zeer bepalend voor het identiteitsbeeld. Deze structuurbepalende oevers, alsmede enkele groenbermen langs ontsluitingspaden, zijn daarom als 'Groen' bestemd. Binnen de bestemming 'Groen' zijn groenvoorzieningen, zoals bermen en oevers toegestaan, met de daarbij behorende voet- en fietspaden en andere voorzieningen, structurele beplantingen, recreatief medegebruik, water en waterhuishoudkundige voorzieningen en openbare nutsvoorzieningen. Eventuele vergroting van een aan een groenberm grenzende tuin is in een wijzigingsbevoegdheid van het bestemmingsplan opgenomen.

Horeca

Voor café-restaurant de Otterskooi is de bestemming 'Horeca' opgenomen. Binnen deze bestemming is horeca van categorie 1, 2 en 3 zoals weergegeven in de begripsbepalingen in artikel 1 toegestaan. Terrassen zijn uitsluitend toegestaan ter plaatse van de aanduiding. Bij deze bestemming is op grond van een aanduiding tevens botenverhuur toegestaan.

Binnen het bouwvlak mogen binnen deze bestemming gebouwen, geen woning zijnde worden opgericht. De bestaande bebouwing is binnen het bouwvlak opgenomen. Gezien de beperkte fysieke ruimte is uitbreiding nauwelijks nog mogelijk. De bestaande bouw-mogelijkheden zijn behouden. In de regels zijn nadere bebouwingsregels gegeven. Binnen de bestemming is een wijzigingsbevoegdheid naar 'Wonen' opgenomen, welke bij bedrijfsbeëindiging onder voorwaarden geëffectueerd kan worden..

Maatschappelijk – Gemeenschapshuis

Het dorps-huis in Dwarsgracht is van groot belang voor de leefbaarheid van deze kleine kern. Voor dit 'gemeenschapshuis' is een aparte regeling opgenomen, teneinde zoveel mogelijk flexibiliteit toe te staan. Voorkomen moet worden dat de bebouwing van het dorps-huis in de toekomst voor niet op de aard en omvang van het plangebied afgestemde voorzieningen kunnen worden gebruikt. Binnen de bestemming zijn maatschappelijke voorzieningen onderling uitwisselbaar, zodat de benodigde dynamiek verzekerd is, teneinde de wijkfunctie te kunnen versterken. Horeca van categorie 3 ondergeschikt aan de hoofd-functie is toegestaan.

Voor de bestemming 'Maatschappelijk – Gemeenschapshuis' zijn de bouwmogelijkheden uit het vigerende bestemmingsplan gerespecteerd. Het bouwvlak is dan ook overeenkomstig ingetekend. In de regels zijn nadere bebouwingsregels gegeven.

Natuur

De gronden rond de bebouwde percelen van beide kernen hebben grotendeels de bestemming 'Natuur' gekregen. Deze gronden maken deel uit van het Natura-2000 gebied De Wieden en kennen een zeer hoge natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarde. Gestreefd wordt naar behoud, herstel, ontwikkeling en versterking van de bestrefende waarden in het natuurgebied. Het gemeentelijk beleid is daarbij afgestemd op de ter beschikking staande instrumentaria in het kader van de ecologische hoofdstructuur van rijk en provincie. Tevens is het beleid gericht op duurzaam bodem- en waterbeheer, zoals zuinig gebruik van grondstoffen en het voorkomen van een te snelle afvoer van oppervlaktewater. Bouwwerken en werkzaamheden die ten dienste staan van een duurzaam bodem- en waterbeheer zijn binnen de bestemming toegestaan. Dit betreft ondermeer:

- het werken met een gesloten grondbalans;
- voorkomen dat er afstromend water ontstaat door minder verhard oppervlak te creëren en zoveel mogelijk open verhardingen toe te passen;
- hemelwater gescheiden opvangen en infiltreren in de bodem, voor zover van voldoende kwaliteit dan wel bergen en (vertraagd) afvoeren naar het oppervlaktewater, voor zover van voldoende kwaliteit;
- bodemfilters.

Ten aanzien van extensief recreatief medegebruik wordt binnen de bestemming 'Natuur' gestreefd naar handhaving van de bestaande recreatieve voorzieningen. Routes zijn toegestaan voor zover natuurlijke en landschappelijke waarden en belangen daardoor niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad. Daarnaast is bestaand agrarisch gebruik, waaronder rietteelt binnen de bestemming toegestaan. Evenementen zijn uitsluitend toegestaan waar deze zijn aangeduid op de verbeelding. In de regels zijn nadere gebruiksregels opgenomen. Dit geldt ook voor een picknickplaats in Jonen, welke specifiek is aangeduid.

Recreatie – Dagrecreatie

Voor het perceel Dwarsgracht 4b-c is de bestemming 'Recreatie – Dagrecreatie' opgenomen. Binnen deze bestemming zijn dagrecreatieve voorzieningen toegestaan. Verblijfsrecreatie en permanente bewoning zijn niet toegestaan. De bestaande bebouwing is vastgelegd.

Tuin en Tuin - 1

De gronden binnen deze bestemmingen zijn bedoeld voor onbebouwde tuinen bij woningen. Het betreft (delen van) percelen behorende bij een woning, maar waarop bebouwing niet gewenst is. Meestal betreft dit de voortuinen, maar vanwege de specifieke relatie van beide kernen met het omliggende landschap zijn een aantal zeer kenmerkende en bepalende doorzichten vanaf de gracht naar het achterliggende landschap ook beschermd middels een tuinbestemming. De bestemming Tuin – 1 is gegeven aan private gronden direct grenzend aan de Dwarsgracht.

Binnen de bestemming tuin mogen alleen bouwwerken, geen gebouwen zijnde worden gebouwd.

Verkeer

De ontsluitingswegen en bepalende voet- en fietspaden, alsmede de parkeervoorzieningen in Dwarsgracht en Jonen zijn bestemd tot 'Verkeer'. Binnen deze bestemming staat het beheerskarakter voorop. Gewijzigde inzichten, die leiden tot herinrichting, zijn binnen de begrenzing van de bestemming, zonder meer en zonder bestemmingsplanprocedure mogelijk. Naast wegverkeer en voet- en fietspaden, zijn onder meer groenvoorzieningen, waterhuishoudkundige voorzieningen en parkeervoorzieningen toegestaan. Het schuil- en informatiegebouw bij het pontje van Jonen is van een specifieke aanduiding voorzien, evenals de laad- en loswal nabij het dorps huis in Dwarsgracht.

Water

Structurerende watergangen, waaronder de Dorpsgracht, Walengracht en Cornelisgracht, zijn voorzien van de bestemming 'Water' en bestemd voor de aanleg en/of instandhouding van waterhuishoudkundige voorzieningen, zoals watergangen, waterbergingen met de bijbehorende bermen en taluds, watersportvoorzieningen, extensieve vormen van waterrecreatie, bruggen, behoud, bescherming en herstel van natuurlijke en landschappelijke waarden en behoud en ontwikkeling van ecologische waarden in relatie tot de waterhuishoudkundige voorzieningen.

Binnen de bestemming 'Water' mogen in beginsel geen gebouwen worden gebouwd. Verder mogen er alleen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, in de vorm van bruggen, verkeerstekens e.d. worden gebouwd. Het veerhaventje en de aangrenzende aanlegsteigers bij Jonen zijn specifiek aangeduid.

Wonen

Alle bestaande woningen in Dwarsgracht en Jonen hebben de bestemming 'Wonen' gekregen. Gezien het bijzondere cultuurhistorische karakter van beide kernen en hun status als beschermd dorpsgezicht, is daarbij zeer conserverend bestemd. Dit betekent dat de bouwvlakken strak om de bestaande bebouwing zijn gelegd, om het karakteristieke bebouwingsbeeld te beschermen. Daarbij wordt behoud van de herkenbaarheid als (nagenoeg uitsluitend) vrijstaande woningen nagestreefd. Nieuwe (ter vervanging van bestaande) woningen zullen ook binnen dit regime moeten passen. Middels een afwijkingsregeling is een beperkte overschrijding van de bouwgrenzen mogelijk gemaakt bij herontwikkeling.

Onder de woonbestemming valt ook het uitoefenen van een kleinschalig aan huis gebonden beroep. Een aan huis gebonden beroep is rechtstreeks toegestaan onder de voorwaarde dat maximaal 35% van de toegestane bebouwde oppervlakte van de woning en de bijgebouwen wordt gebruikt voor een aan huis gebonden beroep. Aan huis gebonden beroepen zijn dus vrij, voor zover de woonfunctie volledig gehandhaafd blijft. In bijlage 2 bij de regels is een overzicht met aan huis gebonden beroepen opgenomen.

Een aan huis verbonden bedrijf is alleen na afwijking toegestaan onder de voorwaarde dat maximaal 35% van de toegestane bebouwde oppervlakte van de woning en de bijgebouwen wordt gebruikt voor een aan huis verbonden bedrijf. In bijlage 2 bij de regels is tevens een overzicht met aan huis verbonden bedrijven opgenomen.

Binnen de woonbestemming zijn een drietal specifieke functies expliciet aangeduid op de verbeelding, gezien het feit dat het hier gaat om bestaande nevenfuncties welke niet binnen de aan huis verbonden bedrijfsregeling gevat kunnen worden. Het gaat om een fietsverhuurbedrijf, een binnenvisserijbedrijf en een atelier met daaraan gerelateerde en ondergeschikte detailhandel, dagopvang, organisatie van workshops en rustpunt, welke is aangeduid als 'gemengd'.

Detailhandel als ondergeschikte activiteit is niet rechtstreeks toegestaan, maar slechts via een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan. Het uitoefenen van een bed & breakfast van maximaal 10 slaapplekken per bouwperceel ten behoeve van een gelijktijdig nachtverblijf van maximaal 10 personen is eveneens slechts toegestaan via een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan, mits de slaapplekken worden gerealiseerd in het hoofdgebouw, maximaal 35% van het vloeroppervlak van het hoofdgebouw voor bed- en breakfastactiviteiten wordt gebruikt en geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de verkeersveiligheid, het woon- en leefklimaat, de milieusituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden.

Als extra voorwaarde geldt dat niet meer dan 35% van de toegestane bebouwde oppervlakte wordt gebruikt ten behoeve van de verschillende nevenactiviteiten tezamen.

Het realiseren van een nieuwe woning door middel van inpandig bouwen (woningsplitsing) is onder voorwaarden, toegestaan. Daarbij gelden de voorwaarden dat het oorspronkelijke gebouw een inhoud van ten minste 800 m³ dient te hebben, dat de afzonderlijke woningen na splitsing een inhoud van tenminste 350 m³ dienen te bezitten en dat voldaan wordt aan de Wet geluidhinder. Het samenvoegen van woningen is niet toegestaan.

Het realiseren van mantelzorgvoorzieningen binnen de bestemming 'Wonen' is onder voorwaarden mogelijk, mits gerealiseerd in de woning of binnen bestaande vrijstaande bijgebouwen.

De bouwvlakken zijn op maat afgestemd op de bestaande bebouwing binnen het bouwperceel en mogen in zijn geheel worden bebouwd tot een maximale goot- en bouwhoogte van respectievelijk 3,5 m en 7,5 m. Eventueel afwijkende bouwhoogten zijn nader aangeduid op de verbeelding.

Daar waar de nokrichtingen nog voldoen aan het kenmerkende beeld van haaks op de gracht gerichte kappen, zijn deze op de kappenkaart – bijlage 4 bij de regels - vastgelegd. Daar waar de kaprichting niet is opgenomen op de kappenkaart, is het beleid er op gericht bij eventuele herontwikkeling indien mogelijk de nokrichting haaks op de gracht te herstellen. De voor het gebied zo kenmerkende 'kamelenruggen' zijn, daar waar bestaand, als specifieke kapvorm aangeduid op de verbeelding. Deze kapvorm dient behouden te blijven als kenmerkende identiteitsdrager van het beschermd dorpsgezicht.

Buiten het bouwvlak is een vlak voor bijgebouwen aangeduid waarbinnen bijgebouwen in één bouwlaag mogen worden gebouwd, de aanduiding 'bijgebouwen'. De positie en omvang van het vlak voor bijgebouwen worden toegekend op grond van de volgende uitgangspunten:

- de bestaande regelingen in de vigerende bestemmingsplannen;
- herkenbaarheid van de stedenbouwkundige identiteit.

De aanduiding 'bijgebouwen' is op de verbeelding ingetekend achter (het verlengde van) de achtergevel, tenzij in de bestaande situatie al bijgebouwen zijn gerealiseerd hiervoor. Een toevoeging van een bijgebouw naast of voor bestaande hoofdgebouwen kan namelijk afbreuk doen aan de (steden)bouwkundige identiteit van beide dorpen.

Aan de hand van een in de regels opgenomen tabel wordt bepaald welke oppervlakte aan bijgebouwen mag worden gebouwd ter plaatse van de aanduiding 'bijgebouwen'. Dit is gerelateerd aan de oppervlakte van het bouwperceel.

De goothoogte van bijgebouwen mag binnen de bestemming 'Wonen' maximaal 3,50 meter bedragen, met dien verstande dat de bouwhoogte maximaal 80% bedraagt van de bouwhoogte van het hoofdgebouw, tenzij dit in de bestaande situatie (bijvoorbeeld bij kapschuren) al hoger is. Naast het bestemmingsplan is het ook mogelijk om vergunningsvrij nog vrijstaande of aangebouwde bijgebouwen op te richten op basis van het Besluit omgevingsrecht. Binnen bijgebouwen mogen ook aan huis verbonden beroepen uitgeoefend worden (praktijkvestiging).

Wonen - Garage

Voor garageboxen in aparte complexen is een aparte bestemming gekozen, de bestemming 'Wonen – Garage'. Daarin moet tot uitdrukking komen, dat er geen verband mag zijn met activiteiten (gebruik) die men thuis wel in de garage mag doen (hobby's e.d.). Alleen de stalling van motorvoertuigen, fietsen en opslag inherent aan de woonfunctie is het uitgangspunt.

Voor deze bestemming zijn de bestaande bouwmogelijkheden gerespecteerd. In de regels zijn nadere bebouwingsregels gegeven.

7.4.3 Dubbelbestemmingen

Dubbelbestemmingen zijn veelal een toevoeging op de onderliggende bestemming. Een dubbelbestemming is primair. Dit houdt in dat indien het bepaalde in de dubbelbestemming op gespannen voet staat met de regels van de onderliggende bestemming, het bepaalde in de dubbelbestemming voor gaat.

Waarde – Archeologie 2

De bestemming 'Waarde – Archeologie 2' is gericht op bescherming van gebieden met een hoge archeologische verwachting. In deze gebieden geldt op basis van geologische en bodemkundige opbouw en aangetroffen archeologische vondsten en relictten een hoge archeologische verwachting. Zones waar, op historische en archeologische gronden archeologische resten vermoed worden zonder dat de exacte begrenzing daarvan kan worden aangewezen, zijn eveneens als 'met hoge verwachting' aangemerkt.

Ter bescherming van de waarden kunnen aan de omgevingsvergunning voor het bouwen nadere voorwaarden worden gekoppeld, zoals de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden, of de verplichting tot het doen van opgravingen, of de verplichting de werken of

werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg die voldoet aan door het bevoegd gezag bij de vergunning te stellen kwalificaties.

Waarde – Beschermd dorpsgezicht

Ten behoeve van bescherming van de cultuurhistorisch en oudheidkundig waardevolle elementen en structuren van het beschermd dorpsgezicht is zowel voor Dwarsgracht als voor Jonen een specifieke dubbelbestemming opgesteld, waarbij per kern de specifieke ruimtelijke kwaliteiten zijn beschreven die de identiteit van beide dorpen bepalen.

Gestreefd wordt naar behoud, herstel en versterking van deze cultuurhistorische en oudheidkundige waarden door het tegengaan van verdere versnippering van historische patronen, het zo mogelijk verwijderen van incidentele objecten zonder enig verband met de oorspronkelijke situatie en het voorkomen van het toevoegen van nieuwe elementen, anders dan bedoeld ter reconstructie van de oorspronkelijke situatie of het versterken van de bestaande identiteit zoals beschreven in de Identiteitskaarten welke als bijlage 1 zijn toegevoegd aan deze toelichting.

Binnen deze dubbelbestemmingen, en daarmee binnen het gehele plangebied, mag niet zonder meer worden gebouwd, maar uitsluitend als dit mag op grond van de onderliggende bestemming en indien dit verenigbaar is met het behoud, herstel en/of versterking van de cultuurhistorische waarden en kwaliteiten van de bestaande bebouwing en de cultuurhistorische en oudheidkundige waarden van het beschermd dorpsgezicht.

Op de binnen de dubbelbestemming gelegen beschermde rijksmonumenten, aangewezen ingevolge artikel 3 van de Monumentenwet 1988, is tevens het dienaangaande bepaalde uit de Monumentenwet van toepassing. Voorop staat de instandhouding van de afzonderlijke monumentale gebouwen, karakteristieke panden en bouwwerken voor wat betreft kapvorm, hoogtematen en gevel- en raamindeling, zoals deze zijn vastgelegd in de aanwijzing tot rijks- of gemeentelijk monument.

De voor het gebied zeer karakteristieke stook-/bakhuisjes en kapschuren, zijn nader aangeduid als 'karakteristiek'. De Rijks- en gemeentelijke monumenten zijn nader aangeduid als 'specifieke bouwaanduiding – monument' en opgenomen in bijlage 3 bij de regels.

Waterstaat – Waterlopen

Op de wateren en gronden met de dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterlopen', behorende bij primaire wateren en regenwaterbuffers, is de regelgeving van de Keur van het waterschap van toepassing. Deze dubbelbestemming is gericht op bescherming, beheer en onderhoud.

Op deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd, maar uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, van geringe omvang welke noodzakelijk zijn voor het beheer en onderhoud van primaire wateren.

7.4.4 Algemene regels

Anti-dubbeltelregel

Overeenkomstig het Besluit ruimtelijke ordening is de anti-dubbeltelregel opgenomen. Deze regel wordt opgenomen om bijvoorbeeld te voorkomen dat, wanneer volgens een bestemmingsplan bepaalde bouwwerken niet meer dan een bepaald deel of een bepaalde oppervlakte van een bouwperceel mogen beslaan, het resterende onbebouwde terrein ook nog eens meetelt bij het toestaan van een ander gebouw of bouwwerk, waaraan een soortgelijke eis wordt gesteld.

Algemene bouwregels

Voor het hele plangebied, en dus alle bestemmingen, gelden een aantal algemene bouwregels, conform de Bro. Deze hoeven dus niet opgenomen te worden in het bestemmingsplan. Er is derhalve geen artikel met algemene bouwregels in onderhavig bestemmingsplan opgenomen.

Algemene afwijkingsregels

In deze regels wordt aangegeven in welke gevallen burgemeester en wethouders bevoegd zijn om af te wijken van bepaalde, in het bestemmingsplan geregelde, onderwerpen. Hierbij gaat het, tenzij anders vermeld, om afwijkingsregels die gelden voor alle bestemmingen in het plan.

Algemene wijzigingsregels

In deze regels wordt aangegeven in welke gevallen burgemeester en wethouders bevoegd zijn het bestemmingsplan te wijzigen. De voorwaarden, die bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheid in acht moeten worden genomen, zijn daarbij aangegeven.

Algemene procedureregels

In deze bepaling wordt aangegeven welke procedure moeten worden doorlopen bij het stellen van nadere eisen. De procedure voor het wijzigen of het afwijken van het bestemmingsplan is al bij wet geregeld.

7.4.5 Overgangs- en slotregels

Overgangsrecht

In deze regels wordt het overgangsrecht, zoals voorgeschreven in het Besluit ruimtelijke ordening, overgenomen.

Slotregel

Als laatste wordt de slotregel opgenomen, ook zoals voorgeschreven in het Besluit ruimtelijke ordening. Deze regel schrijft voor hoe het plan kan worden aangehaald.

Hoofdstuk 8 Financiële paragraaf

8.1 Financiële haalbaarheid

Het bestemmingsplan is een beheersplan. Het betreft de actualisatie van verouderde bestemmingsplannen. In de meeste gevallen wordt de huidige situatie weergegeven. Dit heeft geen financiële consequenties.

De financiële haalbaarheid van mogelijke ontwikkelingen op grond van wijzigingen of afwijkingen van het bestemmingsplan dient afzonderlijk te worden aangetoond in de op te stellen ruimtelijke onderbouwingen van deze ontwikkelingen.

8.2 Planschade

In de Wet ruimtelijke ordening (artikel 6.1) is bepaald dat burgemeester en wethouders degene die in de vorm van een inkomensderving of een vermindering van de waarde van een onroerende zaak schade lijdt of zal lijden als gevolg van een bestemmingsplan, op aanvraag een tegemoetkoming toekennen, voor zover de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet voldoende anderszins is verzekerd.

Het voorliggende bestemmingsplan is echter naar zijn aard hoofdzakelijk een conserverend bestemmingsplan, waardoor het risico van toewijsbare planschade gering is. Daarnaast heeft de gemeente Steenwijkerland het planvoornemen tijdig gepubliceerd, waardoor burgers de mogelijkheid wordt gegeven om voor inwerkingtreding van het bestemmingsplan alsnog hun maximale bouwmogelijkheden te realiseren.

8.3 Exploitatieplan

In de Wet ruimtelijke ordening (artikel 6.12) wordt voorgeschreven dat tegelijk met het vaststellen van een bestemmingsplan een exploitatieplan vastgesteld moet worden voor het plangebied of delen ervan, tenzij:

- het kostenverhaal anderszins verzekerd is;
- er geen noodzaak tot het stellen van locatie-eisen of eisen aan type woningbouw is;
- er geen noodzaak is voor het bepalen van een tijdvak of fasering.

In artikel 6.2.1 Bro worden de bouwplannen aangewezen waarvoor de gemeenteraad een exploitatieplan moet vaststellen. Onder een bouwplan wordt onder andere verstaan de bouw van één of meerdere woningen. Wijziging van het gebruik van een bestaand gebouw kan dan ook niet worden aangemerkt als een bouwplan.

Een exploitatieplan wordt gelijktijdig vastgesteld met het ruimtelijk plan of besluit waarop het betrekking heeft. Dat kan een bestemmingsplan, een wijzigingsplan, een projectbesluit en een buiten toepassingverklaring van een beheersverordening zijn. Dit bestemmingsplan is conserverend en is niet aan te merken als een 'bouwplan' in de zin van artikel 6.2.1 Bro. Derhalve bestaat geen exploitatieplanverplichting.

Op grond van het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat het plan economisch uitvoerbaar is.

8.4 Maatschappelijke haalbaarheid

Naast de financiële uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan is het ook belangrijk dat het plan maatschappelijk uitvoerbaar is. Daarom wordt een bestemmingsplanprocedure doorlopen. In het kader van deze procedure heeft het voorontwerp ter inzage gelegen en zal ook het ontwerp 6 weken ter inzage worden gelegd. Eventuele zienswijzen kunnen tijdens deze termijn worden ingediend.

In het kader van het opstellen van het onderhavige bestemmingsplan is vroegtijdig overleg gevoerd met burgers en andere belanghebbenden. In het kader van het vooroverleg is het voorontwerp bestemmingsplan toegezonden aan diverse ambtelijke organisaties. De resultaten van het overleg zijn in hoofdstuk 9 weergegeven. Daar waar mogelijk is rekening gehouden met de ingekomen opmerkingen.

Hoofdstuk 9 Vooroverleg en inspraak

9.1 Vooroverleg

Overeenkomstig artikel 1.3.1 van het Besluit ruimtelijke ordening is op xx-xx 2012 door burgemeester en wethouders van de gemeente Steenwijkerland kennis gegeven dat zij een bestemmingsplan voorbereiden ter vervanging van de vigerende bestemmingsplannen die op Dwarsgracht en Jonen van toepassing zijn.

Op grond van artikel 3.1.1 Bro is het voorontwerp bestemmingsplan aan diverse bestuursorganen toegezonden ten behoeve van het vooroverleg. Het voorontwerp bestemmingsplan is toegezonden aan de volgende instanties:

- VAC Steenwijkerland
- N.V. Nederlandse Gasunie
- Ondernemersvereniging Dwarsgracht & Jonen
- Dorpsbelang Dwarsgracht & Jonen
- Veiligheidsregio IJsselland
- Natuurmonumenten
- Wetland Wonen
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
- Het Oversticht

Naar aanleiding van het vooroverleg zijn 4 overlegreacties ontvangen. Bijlage 4 bij de toelichting bevat een samenvatting van de vooroverlegreacties en de beoordeling ervan.

9.2 Inspraak

Het voorontwerp van dit bestemmingsplan heeft op grond van de gemeentelijke inspraakverordening vanaf 31 oktober 2012 gedurende 6 weken voor iedereen ter inzage gelegen. Tijdens de terinzagelegging heeft eenieder de mogelijkheid gehad om zowel mondeling als schriftelijk zijn/haar inspraakreactie in te dienen.

Van de mogelijkheid om op het voorontwerp bestemmingsplan een inspraakreactie in te dienen, hebben 5 personen gebruik gemaakt. De inspraakreacties zijn beoordeeld en van een reactie voorzien. Bijlage 4 bij de toelichting bevat een samenvatting van de inspraakreacties en de beoordeling ervan.

Hoofdstuk 10 Zienswijzen

10.1 Ontwerp

Het ontwerp bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen vanaf 27 februari 2013 tot en met 9 april 2013. Van de mogelijkheid om op het ontwerp bestemmingsplan schriftelijk een zienswijze in te dienen, hebben 13 personen gebruik gemaakt. De zienswijzen zijn beoordeeld en van een reactie voorzien in de 'Nota beantwoording zienswijzen bestemmingsplan Dwarsgracht en Jonen'. In bijlage 5 bij de toelichting is de reactienota opgenomen. Naar aanleiding van ingebrachte zienswijzen is het bestemmingsplan aangepast.

10.2 Vaststelling bestemmingsplan door Raad

Het bestemmingsplan is in de raadsvergadering van 18 juni behandeld. Tijdens deze vergadering is het bestemmingsplan 'Dwarsgracht en Jonen' vastgesteld.

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 1 Identiteitskaarten Dwarsgracht en Jonen

Bijlage 2 Schematische bevindingen inventarisatie

Bijlage 3 Legenda ruimtelijke structuur en functies

Bijlage 4 Reactienota inspraak en vooroverleg

Bijlage 5 Nota beantwoording zienswijzen

Bijlage 1 Identiteitskaarten Dwarsgracht en Jonen

IDENTITEITSKAART DWARSGRACHT

Bebouwing	
- Type	Gieterse / hallenhuis boerderijen (klein voorhuis / groot achterhuis), kleinere vervenershuisjes (afwisseling kenmerkend); oudste bebouwing in noordelijk en zuidelijk deel ca. 1850, overwegende bebouwingsperiode meest kenmerkende bebouwing: 1900-1925; bebouwing langs De Rietlanden jaren '60-'70.
- Goot- en bouwhoogte	Eén laag met kap, hoge nok
- Nokrichting	Haaks op de gracht, evt. voorhuizen parallel
- Kapvorm	Schilddak, kamelenrug
- Gevelindeling	Robuust, kleine verticale gevelopeningen, entree in zijgevel, voorhuis op lage plint, luiken
- Materiaalgebruik	Voorhuis roodbruine baksteen, topgevels en achterhuis donker gepotdekseld of roodbruin baksteen, achterhuis rieten kap, voorhuis en bijgebouwen antracietkleurige keramische pannen, rieten daken antracietkleurige nokvorsten, geen daklijsten, kozijnen witgeschilderd hout, draaiende delen donkergroen
- Aan-/uitbouwen	Bescheiden van omvang, duidelijk ondergeschikt, aan achterzijde, materiaalgebruik conform hoofdbebouwing
- Dakkapellen	Bescheiden van omvang, voornamelijk op voorhuizen, in riet gedekt of rijk gedecoreerd

Verkaveling	
- Landschapkenmerken	Laagveengebied, kraggenlandschap. Kleinschalig landschap, afwisseling van vaarten, petgaten, legakkers, kraggen (drijvende massa van planten en veen), rietlanden en open water. Oorspronkelijk laagveen deels ontwaterd, verveend en in cultuur gebracht als landbouwgrond
- Structuur	Tweezijdig streekdorp. Patroon van grachten, opvaarten, paden en bruggen, kavels haaks op grachten, variabele breedtemaat tussen opvaarten, variabele breedte Dwarsgracht. Omliggend landschap van lange oost-west gerichte lijnen, vergezichten, af en toe onderbroken door kleinschalige bosstroken
- Oriëntatie gebouwen	Oriëntatie voorgevel op water, verspringende rooilijnen

Routing	
	Ontsluiting oostzijde via De Rietlanden. Ontsluiting langs gracht via eenzijdig pad, (lage) ophaal en draaibruggen (diverse materialen) over gracht / houten vonders over kavelsloten (brugleuningen wit)

Beplanting	
- Openbaar gebied	Groene oevers met gebiedseigen beplanting (essen, elzen, wilgen, iepen, af en toe populieren en berken), sterke variatie in plaats en soorten.
- Erfbeplanting	Voortuinen aan pad lage haag, voortuinen aan water geen erfafscheiding. Diepe voortuinen en brede zijtuinen gebiedseigen beplanting (clusters fruitbomen, solitaire beplanting). Coniferen, laurierstruiken, rododendrons op jongere ontginningserven.

Erven	
- Bijgebouwen	Stook-/bakhuis, kapschuren, hooi- en bootschuur deels over het water, zwarte en bruine tinten, hout en riet
- Erfinrichting	Duidelijke ordening van gebouwen, informele situering bijgebouwen. Vlonders, trappen, steigers (hout) duidelijk ondergeschikt aan groene oeverbeeld, geen schuttingen, wel af en toe houten hekwerk langs paden. Beschoeiingen divers door particuliere aanleg.

Massa/ruimte	
	Noordelijk Dwarsgracht dichter bebouwd dan zuidelijk. Aan noordzijde harde overgang bebouwing - open landschap, aan zuidzijde rond knik in gracht geleidelijke verdichting boombegroeiing. Lint ten oosten van Dwarsgracht dichter bebouwd. Aan westzijde onbebouwde 'huuspollen' die voor openheid en relatie met landschap zorgen. Enkele bebouwing aan oostzijde De Rietlanden.

Functies	
	Voornamelijk wonen, enkele overige functies (horeca, dorpshuis, B&B, kleinschalige bedrijvigheid)

Grond- / landgebruik	
	Met name natuurgebieden met agrarisch gebruik

Natuur	
	Rijke variatie in milieutypen, natte natuur, rietlanden

IDENTITEITSKAART JONEN

Bebouwing	
- Type	Gieterse / hallenhuis boerderijen (klein voorhuis / groot achterhuis), enkele woning; eerste 4 woningen rond 1820 (niet meer bestaand), overwegende bebouwingsperiode meest kenmerkende bebouwing: 1900-1930.
- Goot- en bouwhoogte	Eén laag met kap, hoge nok
- Nokrichting	Haaks op Walengracht
- Kapvorm	Schilddak
- Gevelindeling	Robuust, kleine verticale gevelopeningen, entree in zijgevel voorhuis
- Materiaalgebruik	Licht- of roodbruine baksteen, achterhuis donker gepotdekseld of roodbruin baksteen, achterhuis rieten kap, voorhuis en bijgebouwen rode of antracietkleurige keramische pannen, rieten daken antracietkleurige nokvorsten, geen daklijsten, kozijnen witgeschilderd hout, draaiende delen donker hout
- Aan-/uitbouwen	Bescheiden van omvang, duidelijk ondergeschikt, aan achterzijde, materiaalgebruik conform hoofdbebouwing
- Dakkapellen	Bescheiden van omvang, voornamelijk op voorhuizen, in riet gedekt of rijk gedecoreerd

Verkaveling	
- Landschapskenmerken	Laagveengebied, kraggenlandschap. Kleinschalig landschap, afwisseling van vaarten, petgaten, legakkers, kraggen (drijvende massa van planten en veen), rietlanden en open water. Oorspronkelijk laagveen deels ontwaterd, verveend en in cultuur gebracht als landbouwgrond.
- Structuur	Eenzijdig streekdorp. Twee kavelstroken direct aan Walengracht en een kavelstrook tussen Cornelisgracht en Jonenweg. Omliggende ruimte onbebouwd
- Oriëntatie gebouwen	Oriëntatie voorgevel op gracht waaraan zij ligt, langs Cornelisgracht met lange zijde

Routing	
	Eenzijdige ontsluiting via Jonenweg, pontje / voetveer vanaf Hevenpad

Beplanting	
- Openbaar gebied	Omliggend landschap
- Erfbeplanting	Langs pad hoge hagen, voortuinen aan water geen erfafscheiding. Voortuinen en brede zijtuinen zware gebiedseigen beplanting (clusters fruitbomen, solitaire beplanting (es, els, wilg, iep, populier, berk), sterk bepalend voor groene `eiland' karakter). Coniferen, laurierstruiken, rododendrons op jongere ontginningserven.

Erven	
- Bijgebouwen	Stook-/bakhuis, kapschuren, hooi- en bootschuur deels over het water (?), zwarte en bruine tinten, hout en riet
- Erfinrichting	Duidelijke ordening van gebouwen, informele situering bijgebouwen. Vlonders, trappen, steigers (hout) duidelijk ondergeschikt aan groene oeverbeeld. Beschoeiingen divers door particuliere aanleg.

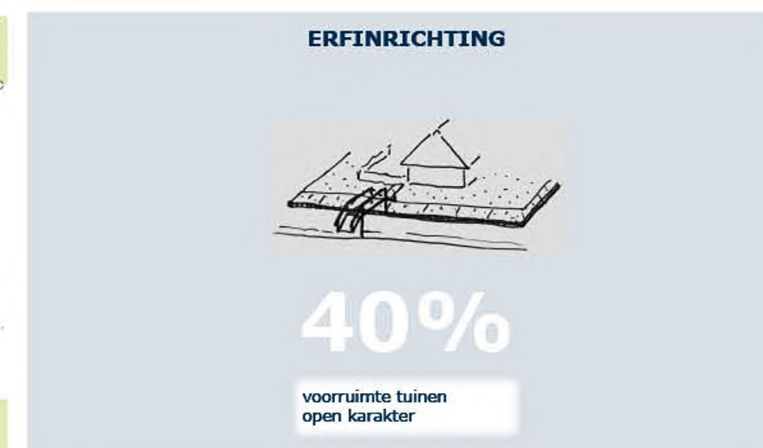
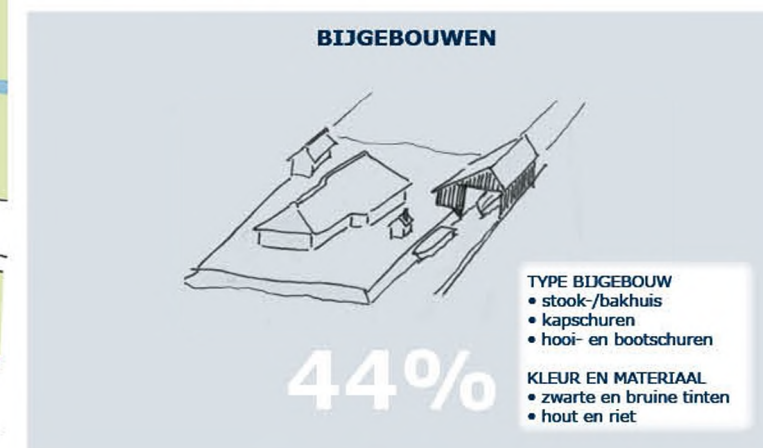
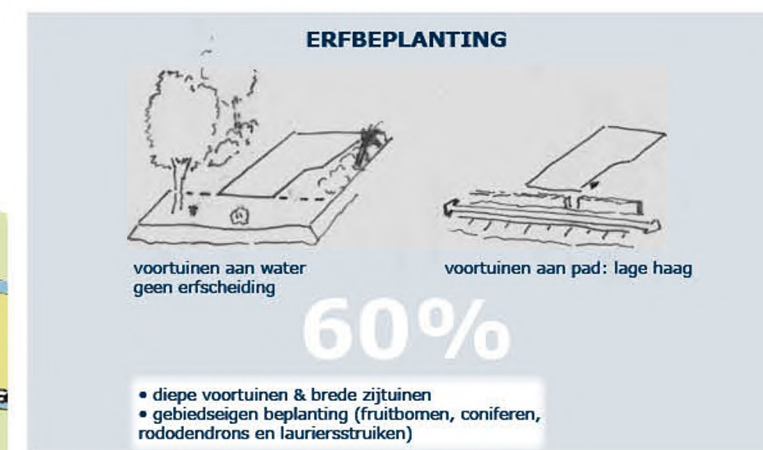
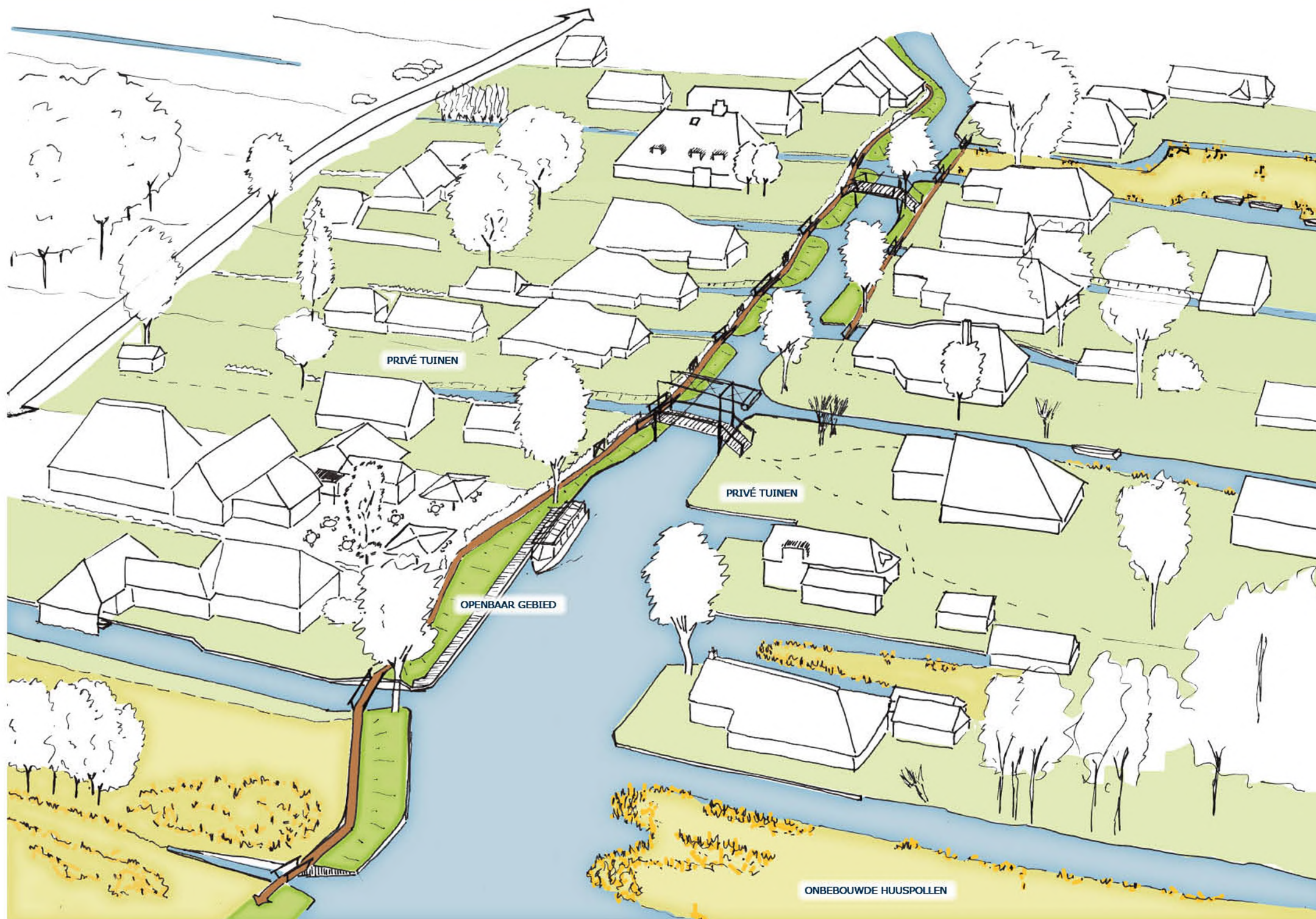
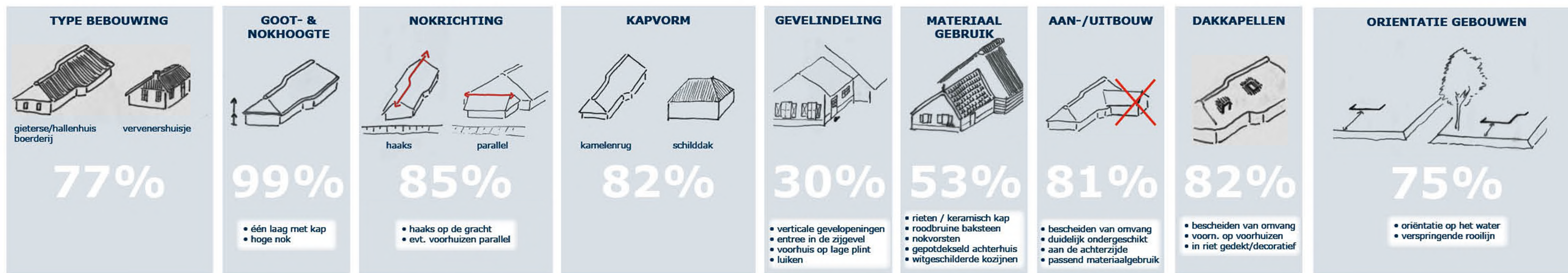
Massa/ruimte	
	Cluster van bebouwing en opgaand groen op drie kavelstroken, omgeving onbebouwd

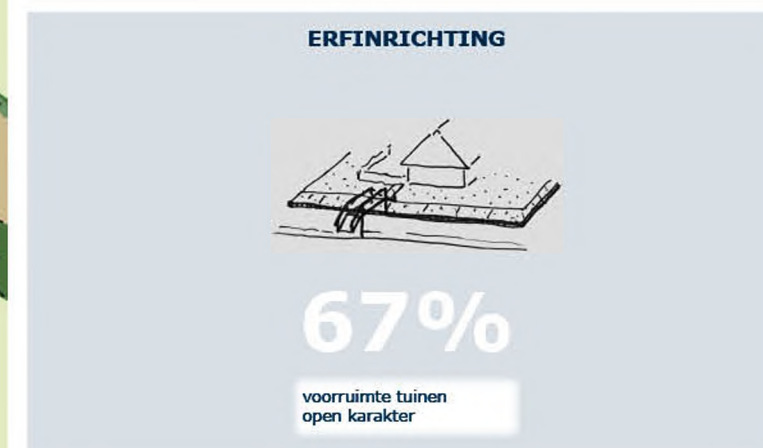
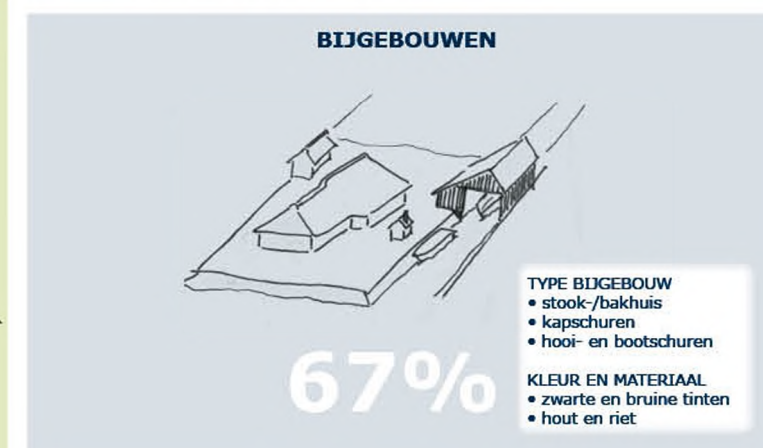
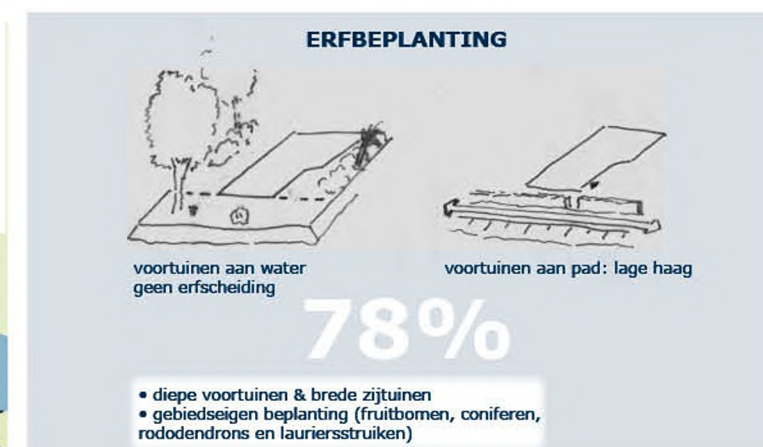
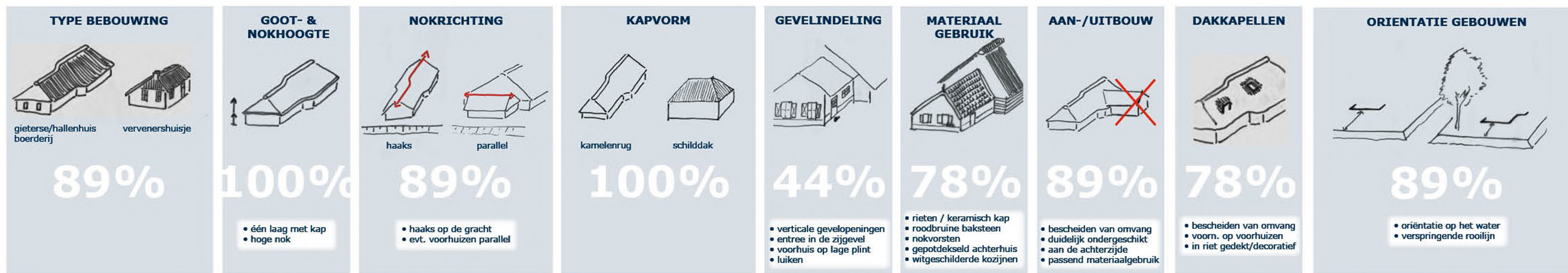
Functies	
	Wonen

Grond- / landgebruik	
	Natuurgebieden met ondergeschikt agrarisch gebruik

Natuur	
	Rijke variatie in milieutypen, natte natuur, rietlanden

Bijlage 2 Schematische bevindingen inventarisatie

Bijlage 3 Legenda ruimtelijke structuur en functies

	open gebied, laag gelegen, strokenverkaveling		laag groen
	open gebied, laag gelegen, blokverkaveling		hoog groen
	halfopen landschap met singels en houtwallen		bomenrij
	besloten landschap, kleinschalig, met petgaten, legakkers, kraggen, rietlanden en open water		water
	zeer besloten landschap, bosgebied/landgoederen		agrarisch gebied
	harde rand		regionale ontsluiting
	zachte rand		hoofdontsluiting kern
	zichtrelatie kern-buitengebied		wijkontsluiting
	groene lijn (houtwal/ bomenrij)		woonstraat
	dijk		spoorweg
	water		
	woongebied		
	bedrijven(terrein)		
	centrum-/voorzieningsgebied		
	aanloopgebied centrum		
	voorzieningen		
	recreatie		
	ijsbaan		
	jachthaven		
	park		
	agrarisch		
	agrarisch bedrijf		
	begraafplaats		
	sport		
	toekomstige ontwikkeling wonen		
	toekomstige ontwikkeling bedrijven		
	toekomstige ontwikkeling recreatieve voorzieningen		

Bijlage 4 Reactienota inspraak en vooroverleg

**Reactienota inspraak en
vooroverleg
bestemmingsplan
Dwarsgracht en Jonen**

Afdeling: REO

Auteur:

Datum: 25-01-2013

Versie: 1

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Overzicht Inspraakreacties	3
3. Beantwoording van de Inspraakreacties.....	4
3.1. Inspreker 1	4
3.1.1. Vergunde activiteiten.....	4
3.1.2. Conclusie	4
3.2. Inspreker 2	4
3.2.1. Wens uitbreiding bijgebouwenvlak.....	4
3.2.2. Conclusie	5
3.3. Inspreker 3	5
3.3.1. Gebruik perceel tussen Dwarsgracht 50 en 52	5
3.3.2. Conclusie	5
3.4. Inspreker 4	5
3.4.1. Bestemmen vergunde activiteiten.....	5
3.4.2. Conclusie	6
3.5. Inspreker 5	6
3.5.1. Begrip recreatieve bewoning	6
3.5.2. Conclusie	6
4. Beantwoording van de vooroverlegreacties.....	7
4.1. Veiligheidsregio IJsselland.....	7
4.1.1. Geen relevante externe veiligheidsaspecten.....	7
4.1.2. Conclusie	7
4.2. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.....	7
4.2.1. Geen officiële reactie.....	7
4.2.2. Conclusie	7
4.3. Het Oversticht.....	8
4.3.1. Geen opmerkingen.....	8
4.3.2. Conclusie	8
4.4. Ondernemersvereniging Dwarsgracht & Jonen.....	8
4.4.1. Wiedenenergie.....	8
4.4.2. Conclusie	8

1. Inleiding

Het voorontwerpbestemmingsplan Dwarsgracht en Jonen heeft met de bijbehorende stukken van 31 oktober 2012 tot en met 11 december 2012 (6 weken) ter inzage gelegen. Gedurende deze periode is een ieder in de gelegenheid gesteld om een inspraakreactie in te dienen op het voorontwerpbestemmingsplan. Gelijktijdig heeft het wettelijk vooroverleg op grond van artikel 3.1.1 Bro plaatsgevonden.

Naar aanleiding van het voorontwerpbestemmingsplan zijn in totaal 5 inspraakreacties ingediend. In deze reactienota is de inhoud daarvan kort samengevat en voorzien van een gemeentelijke reactie.

De reactienota heeft de volgende opzet. In paragraaf 2 wordt een overzicht gegeven van alle indieners. In paragraaf 3 worden de inspraakreacties van elke indiener kort samengevat en per onderdeel van een gemeentelijke reactie voorzien. In paragraaf 4 wordt ingegaan op de ontvangen vooroverlegreacties.

De indieners van een inspraakreactie zullen schriftelijk worden geïnformeerd over de te volgen procedure. Bij de besluitvorming in het college van burgemeester en wethouders over het in procedure brengen van het ontwerpbestemmingsplan zal over de inspraakreacties worden besloten. De reactienota Inspraak en vooroverleg heeft tot dat moment de status van conceptnota en zal aan de indieners van inspraakreacties worden toegezonden.

2. Overzicht Inspraakreacties

Naar aanleiding van het voorontwerpbestemmingsplan zijn de volgende 3 inspraakreacties ingediend

Nr.	Naam
1.	Indiener 1
2.	Indiener 2
3.	Indiener 3
4.	Indiener 4
5.	Indiener 5

3. Beantwoording van de Inspraakreacties

3.1. *Inspreker 1*

3.1.1. *Vergunde activiteiten*

Inspreker geeft aan dat hij 10 ha grasland in eigendom heeft, een bedrijf in agrarisch loonwerk (Natuurmonumenten), rietteelt (7 ha) en 2 boerderijkamers. In 2010/2011 is een schuur vergund en gerealiseerd, waarin rietverwerking en opslag plaatsvindt. Tevens mogen hier volgens de milieuvergunning 2 maanden per jaar ooien staan (in de lammerperiode).

Inspreker verzoekt bovenstaande activiteiten positief te bestemmen, zodat deze activiteiten zonder problemen kunnen worden uitgevoerd.

Reactie

Het betreffende perceel heeft in het bestemmingsplan "Dwarsgracht, partiële herziening 1993, nr 1" de bestemming 'agrarische bedrijfsdoeleinden'. Op het perceel vinden geen agrarische activiteiten meer plaats. Om die reden is gekozen voor de bestemming 'Wonen'. De schuur die in gebruik is ten behoeve van Natuurmonumenten en waarin genoemde activiteiten plaatsvinden staat achter op het perceel van inspreker en wordt, gezien het ondergeschikte gebruik zoals genoemd, passend geacht binnen de woonbestemming. De bestemming blijft derhalve ongewijzigd: 'Wonen' met nadere aanduiding 'bijgebouwen'.

Voor vestiging van de boerderijkamers is vrijstelling verleend (art. 19.2) in 2004. Vrijstellingen op grond van vigerende plan worden gelijkgesteld met afwijking zoals opgenomen in de regels van het nieuwe bestemmingsplan. Binnen de bestemming 'Wonen' is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen voor vestiging van een bed en breakfast van maximaal 10 slaappleatsen. De verleende vrijstelling voor Dwarsgracht 41 wordt daarmee bestendigd.

3.1.2. *Conclusie*

De reactie van inspreker 1 geeft geen aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen.

3.2. *Inspreker 2*

3.2.1. *Wens uitbreiding bijgebouwenvlak*

Inspreker heeft de wens om een bijgebouw te kunnen plaatsen op een gedeelte van zijn perceel aan de achterzijde van de woning, waar in het voorontwerp bestemmingsplan de bestemming 'Tuin' op is gelegd. De wens is een bijgebouw te plaatsen tegen de bestaande heg aan, aan de zijde van het dorps huis. Daartoe zou de bestemming moeten worden gewijzigd in 'Wonen' met een bijgebouwenvlak.

Reactie

Gezien het feit dat het hier geen bepalend doorzicht betreft, wordt een beperkte mogelijkheid voor plaatsing van een bijgebouw op het zijerf acceptabel geacht. De woning is geïntendeerd op de weg, maar ook de achterzijde aan de gracht is zeer beeldbepalend en dient in het zicht te blijven. Daarbij dient ook het zicht vanaf de gracht op het dorps huis zo veel mogelijk behouden te blijven. Op basis

van deze uitgangspunten wordt aan de noordzijde van het bouwvlak een bijgebouwenvlak opgenomen, tot aan de rooilijn van het dorpshuis.

3.2.2. *Conclusie*

De reactie van inspreker 2 geeft aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen door het opnemen van een beperkt gedeelte woonbestemming met bijgebouwenvlak langs de noordzijde van het perceel.

3.3. *Inspreker 3*

3.3.1. *Gebruik perceel tussen Dwarsgracht 50 en 52*

Inspreker is van mening dat het perceel tussen Dwarsgracht 50 en 52 ten onrechte de bestemming Tuin heeft gekregen. Het perceel wordt gebruikt voor laden en lossen ten behoeve van een agrarisch hulpbedrijf. Inspreker verzoekt de bestemming aan te passen conform het huidige gebruik.

Reactie:

Het betreffende perceel heeft in het bestemmingsplan "Dwarsgracht, partiële herziening 1993, nr 1" de bestemming 'tuinen'. Inspreker heeft een vergunning om de gronden te mogen gebruiken voor opslag ten behoeve van (agrarische) bedrijfsmatige doeleinden, zonder bouwmogelijkheden. Deze vergunning zal worden bestendigd in het voorliggend bestemmingsplan door het opnemen van de bestemming 'Bedrijf – Rietlandbeheer', zonder bouwmogelijkheden, op het betreffende perceel.

3.3.2. *Conclusie*

De reactie van Inspreker 3 geeft aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen voor wat betreft de bestemming van het perceel. Deze wordt gewijzigd naar 'Bedrijf - Rietlandbeheer', zonder bouwmogelijkheden.

3.4. *Inspreker 4*

3.4.1. *Bestemmen vergunde activiteiten*

Inspreker heeft in 2012 een omgevingsvergunning ontvangen voor het geven van workshops en het houden van een rustpunt, in afwijking van het vigerende bestemmingsplan. Inspreker geeft aan dat de vergunning noodzakelijk was omdat de activiteiten niet als ondergeschikt konden worden beschouwd aan de woonbestemming. Wonen zou daarom nu ondergeschikt moeten zijn en inspreker verzoekt derhalve de bestemming 'Wonen' uit het voorontwerp te wijzigen.

Reactie:

Op grond van het vigerende bestemmingsplan pasten de activiteiten op het perceel van inspreker qua aard en schaal niet rechtstreeks binnen de woonbestemming. De gemeente is aan de wensen van inspreker tegemoet gekomen door het verlenen van een omgevingsvergunning en in het verlengde daarvan zijn vergunde activiteiten op het perceel van inspreker ook in het nieuwe bestemmingsplan vertaald, namelijk middels het opnemen van een specifieke aanduiding. Omdat het perceel hoofdzakelijk de uitstraling van een woonperceel heeft en dit naar mening van de gemeente ook de belangrijkste functie blijft (enkele van de andere functies zijn deels

seizoensgebonden of beperkt tot een bepaald aantal/beperkte schaal), blijft de hoofdbestemming echter 'Wonen'. Een grootschaligere ontwikkeling van de activiteiten op het perceel wordt middels dit bestemmingsplan niet mogelijk gemaakt.

3.4.2. *Conclusie*

De reactie van inspreker 4 geeft geen aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen.

3.5. *Inspreker 5*

3.5.1. *Begrip recreatieve bewoning*

Inspreker is eigenaar van Jonenweg 23 en gebruikt de woning als 2^e woning. Inspreker wil graag weten hoe artikel 15.5.1.h (zie hieronder) moet worden geïnterpreteerd: wordt het gebruik als 2^e woning beschouwd als recreatief zoals bedoeld in art. 15.5.1.h? Wat zijn de grenzen van het begrip 'recreatieve bewoning'?

Reactie:

Met artikel 15.5.1.h is slechts beoogd het bedrijfsmatig recreatief gebruik tegen te gaan. Het gebruik als 2^e woning wordt, gezien het niet-recreatieve karakter, niet beperkt door dit artikel. Recreatieve bewoning wordt gedefinieerd als 'de bewoning die plaatsvindt in het kader van de weekend- en/of verblijfsrecreatie waarbij elders hoofdverblijf wordt gehouden'. Deze definitie zal in de begripsbepalingen worden toegevoegd.

3.5.2. *Conclusie*

De reactie van inspreker 5 geeft aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen in die zin dat de begripsbepaling van recreatieve bewoning wordt toegevoegd aan artikel 1.

4. Beantwoording van de vooroverlegreacties

Het bestemmingsplan Dwarsgracht en Jonen is naar de volgende vooroverlegpartners toegezonden

Naam

VAC Steenwijkerland
N.V. Nederlandse Gasunie
Ondernemersvereniging Dwarsgracht & Jonen
Dorpsbelang Dwarsgracht & Jonen
Veiligheidsregio IJsselland
Natuurmonumenten
Wetland Wonen
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Het Oversticht

De volgende vooroverlegpartners hebben gereageerd.

4.1. Veiligheidsregio IJsselland

4.1.1. *Geen relevante externe veiligheidsaspecten*

De Veiligheidsregio heeft geen nadere relevante externe veiligheidsaspecten geconstateerd

Reactie:

De reactie wordt ter kennisgeving aangenomen.

4.1.2. *Conclusie*

De reactie van de Veiligheidsregio geeft geen aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen.

4.2. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

4.2.1. *Geen officiële reactie*

De Rijksdienst geeft aan dat, gelet op het per 1 januari jl. gewijzigde rijksbeleid met betrekking tot ruimtelijke plannen van andere overheden, dit bestemmingsplan niet meer behoort tot de zaken waarop de Rijksdienst standaard reageert. Gezien het conserverende karakter van het plan komt er geen officiële reactie.

Reactie:

De reactie wordt ter kennisgeving aangenomen.

4.2.2. *Conclusie*

De reactie van de Rijksdienst geeft geen aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen.

4.3. *Het Oversticht*

4.3.1. *Geen opmerkingen*

Het Oversticht geeft aan het plan beoordeeld te hebben en geen opmerkingen te hebben op het plan. Wel attendeert het Oversticht er op dat eventuele advisering ten aanzien van welstand op een andere manier plaatsvindt.

Reactie:

De reactie wordt ter kennisgeving aangenomen.

4.3.2. *Conclusie*

De reactie van het Oversticht geeft geen aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen.

4.4. *Ondernemersvereniging Dwarsgracht & Jonen*

4.4.1. *Wiedenenergie*

De ondernemersvereniging heeft onderzoek verricht naar de mogelijkheden gebruik te maken van biomassa voor de energievoorziening en richt zich op het stimuleren van gebruik van zonne-energie. De ondernemersvereniging verzoekt de gemeente om in haar ruimtelijk beleid zo min mogelijk barrières op te nemen voor toepassing van duurzame energiebronnen en in het bestemmingsplan Dwarsgracht en Jonen specifiek rekening te houden met het plaatsen van stookinstallaties en zonnepanelen.

Reactie:

Het bestemmingsplan is conserverend van aard en maakt het oprichten van een stookinstallatie voor biomassa niet met recht mogelijk. Voor het bouwen van een stookinstallatie dienen diverse milieuaspecten nader onderzocht te worden. Daarnaast heeft een stookinstallatie een flinke ruimtelijke impact op het landschap. Daartoe is een goede onderbouwing vereist, onder meer betreffende locatiekeuze. Omdat er op dit moment geen concrete initiatieven zijn is er op dit moment geen aanleiding en mogelijkheid om een stookinstallatie binnen het bestemmingsplan mogelijk te maken. Mocht zich een initiatief aandienen dan zal dit in het licht van een omgevingsvergunning voor afwijken van het bestemmingsplan gezien moeten worden.

Het plaatsen van zonnepanelen en zonnecollectoren is in een aantal gevallen vergunningvrij, maar gezien de status van het plangebied als beschermd dorpsgezicht, in veel gevallen (licht) vergunningplichtig. Met name redelijke eisen van welstand zijn dan bepalend. Het bestemmingsplan verzet zich in beginsel niet tegen het plaatsen van zonnepanelen en -collectoren.

4.4.2. *Conclusie*

De reactie van de ondernemersvereniging geeft geen aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen.

Bijlage 5 Nota beantwoording zienswijzen

Reactienota zienswijzen ontwerpbestemmingsplan

Dwarsgracht en Jonen

Afdeling: REO

Auteur :

Datum: 18 juni 2013

Versie: 2

Inhoudsopgave

1.	<i>Inleiding</i>	3
2.	<i>Overzicht zienswijzen</i>	3
3.	<i>Ontvankelijkheid</i>	3
4.	<i>Beantwoording van de zienswijzen</i>	4
4.1.	Indiener 1	4
4.1.1.	Bezwaren tegen groenbestemming percelen Dwarsgracht 23 t/m 35A	4
4.1.2.	Conclusie	5
4.2.	Indiener 2	5
4.2.1.	Het bijgebouwenvlak is te klein.....	5
4.2.2.	Conclusie	6
4.3.	Indiener 3	6
4.3.1.	Gebruik perceel is voor verwerking en opslag van riet en natuurhooi	6
4.3.2.	Conclusie	6
4.4.	Indiener 4	6
4.4.1.	Gebruik als tweede woning	6
4.4.2.	Conclusie	7
4.5.	Indiener 5	7
4.5.1.	Gebruik als tweede woning	7
4.5.2.	Geen bezwaren tegen zorgatelier en rustpunt Jonenweg 29	7
4.5.3.	Conclusie	7
4.6.	Indiener 6	8
4.6.1.	Gebruik als tweede woning	8
4.6.2.	Bestemming Jonenweg 29 moet o.b.v. uitspraak Rechtbank gewijzigd worden	8
4.6.3.	Conclusie	8
4.7.	Indiener 7	8
4.7.1.	Bestemming Jonenweg 29 moet o.b.v. uitspraak Rechtbank gewijzigd worden	8
4.7.2.	Conclusie	9
4.8.	Indiener 8	9
4.8.1.	Bestemming Jonenweg 29 moet o.b.v. uitspraak Rechtbank gewijzigd worden	9
4.8.2.	Conclusie	9
4.9.	Indiener 9 en indiener 10	9
4.9.1.	Een herstructurering van Jonen is niet uitvoerbaar	9
4.9.2.	Stapeling van functies past niet binnen de woonbestemming	9
4.9.3.	Enkele bouw- en gebruiksmogelijkheden dienen te worden beperkt	10
4.9.4.	Gebruik als tweede woning	10
4.9.5.	Conclusie	11
4.10.	Indiener 11	11
4.10.1.	Er zijn geen relevante externe veiligheidsaspecten geconstateerd.....	11
4.10.2.	Conclusie	11
4.11.	Indiener 12	11
4.11.1.	Verzoek splitsing bedrijfsbestemming	11
4.11.2.	Conclusie	11

1. Inleiding

Het ontwerpbestemmingsplan Dwarsgracht en Jonen met de bijbehorende stukken heeft van 27 februari 2013 tot en met 9 april 2013 (6 weken) ter inzage gelegen. Gedurende deze periode is een ieder in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen op het ontwerpbestemmingsplan.

Tegen het ontwerpbestemmingsplan zijn in totaal 13 zienswijzen ingediend. In deze reactienota is de inhoud van de zienswijzen kort samengevat en van een reactie voorzien.

De reactienota heeft de volgende opzet. In paragraaf 2 wordt een overzicht gegeven van alle indieners van de zienswijzen. In paragraaf 3 wordt kort ingegaan op de ontvankelijkheid van de ingediende zienswijzen. In paragraaf 4 worden de zienswijzen van elke indiener kort samengevat en per onderdeel van een gemeentelijke reactie voorzien.

De indieners van een zienswijze zullen schriftelijk worden geïnformeerd over de te volgen procedure. Bij de besluitvorming in de gemeenteraad over de vaststelling van het bestemmingsplan zal tevens over de zienswijzen worden besloten. Aan de raad wordt voorgesteld de zienswijzen conform deze reactienota zienswijzen te beantwoorden. De reactienota zienswijzen heeft tot dat moment de status van conceptnota en zal aan de indieners van zienswijzen worden toegezonden.

2. Overzicht zienswijzen

Tegen het ontwerpbestemmingsplan zijn de volgende 13 zienswijzen ingediend:

Nr.	Naam
1.	Indiener 1
2.	Indiener 2
3.	Indiener 3
4.	Indiener 4
5.	Indiener 5
6.	Indiener 6
7.	Indiener 7
8.	Indiener 8
9.	Indiener 9
10.	Indiener 10
11.	Indiener 11
12.	Indiener 12
13.	Indiener 13

3. Ontvankelijkheid

De zienswijzen van indieners 1 tot en met 4 en 6 tot en met 12 zijn binnen de termijn van terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan bij de gemeente Steenwijkerland binnengekomen en dus tijdig ingediend. Daarmee zijn deze zienswijzen dus ontvankelijk.

Ten aanzien van de zienswijze van indiener 5 wordt opgemerkt dat deze in eerste instantie via de mail is ingediend. Binnen de gemeente Steenwijkerland staat email niet open als

communicatiemiddel voor het indienen van zienswijzen. Indiener is hierop geattendeerd en is de zienswijze middels brief ingediend. Daarmee is ook deze zienswijze ontvankelijk.

De zienswijze van indiener 13 is via de mail ingediend op 10 april 2013. Aangezien 9 april 2013 de laatste dag van de termijn was, is de zienswijze buiten de termijn van 6 weken ingediend.

Daarnaast staat email in de gemeente Steenwijkerland niet open als communicatiemiddel voor het indienen van zienswijzen. Omdat de zienswijze buiten de termijn is ingediend, is indiener niet gevraagd om de zienswijze per brief in te dienen. Deze zienswijze is niet-ontvankelijk en blijft buiten behandeling.

4. Beantwoording van de zienswijzen

4.1. Indiener 1

4.1.1. *Bezwaren tegen groenbestemming percelen Dwarsgracht 23 t/m 35A*

Indiener is eigenaar van het perceel Dwarsgracht 25 dat loopt tot aan de waterkant. Zowel het gedeelte van het wandelpad binnen dat perceel als de gronden tussen het wandelpad en het water zijn particulier eigendom. Indiener wil daarom dat die gronden een tuinbestemming krijgen.

Reactie

In het ontwerpplan hebben alle gronden tussen het wandelpad, dat de bestemming 'Verkeer' heeft gekregen, en de Dwarsgracht de bestemming 'Groen' gekregen. Hiervoor is gekozen omdat de percelen een groene uitstraling hebben. In de zienswijze is echter terecht gewezen op het feit dat de gronden particulier eigendom zijn van de aangrenzende eigenaren en dat daarom een bestemming (openbaar) groen niet klopt. Naar aanleiding daarvan hebben we besloten een bestemming "Tuin – 1" te geven aan de gronden. Dit betekent dat de gronden als tuin mogen worden gebruikt maar dat er geen bouwwerken mogen worden opgericht en dat de gronden alleen na het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan mogen worden verhard. Op deze manier wordt er recht gedaan aan de eigendomssituatie zonder dat de groen uitstraling wordt geschaad. De verkeersbestemming blijft gehandhaafd aangezien het een openbaar pad is dat ook als zodanig wordt gebruikt.

Figuur 1. Te wijzigen groenbestemmingen o.b.v. eigendomsituatie (rood omrand)

4.1.2. Conclusie

De zienswijze van indiener 1 geeft aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen in die zin dat het perceel grond met de bestemming "Groen" wordt gewijzigd in "Tuin – 1" (zie bijlage 1 voor voorbeeld). Dit zal ook voor de overige particuliere gronden met de bestemming "Groen" langs de Dwarsgracht gedaan worden.

4.2. Indiener 2

4.2.1. Het bijgebouwenvlak is te klein

Indiener geeft aan dat het bijgebouwenvlak op het perceel Dwarsgracht 30A onjuist is opgenomen in het bestemmingsplan. Indiener verzoekt het bijgebouwenvlak in overeenstemming te brengen met het bijgebouwenvlak uit het geldende bestemmingsplan "Dwarsgracht".

Reactie

Indiener geeft terecht aan dat het bijgebouwenvlak in het ontwerpbestemmingsplan "Dwarsgracht en Jonen" kleiner is dan het bijgebouwenvlak uit het geldende bestemmingsplan. Wij hebben beoordeeld of het bijgebouwenvlak vergroot kan worden. De voorgevel van de woning op het perceel Dwarsgracht 30A is georiënteerd op de weg in plaats van het water, zoals de meeste woningen in Dwarsgracht. Het bijgebouwenvlak dient vanuit stedenbouwkundig oogpunt dan ook gesitueerd te worden tussen de voorgevel van de woning en het water. Het is vanuit ruimtelijk oogpunt echter niet wenselijk om de bijgebouwen voor de voorgevel van de woning ten zuiden te realiseren. Derhalve wordt het bijgebouwenvlak uitgebreid tot de rode lijn op onderstaande kaartjes.

Figuur 2. Grens bijgebouwenvlak (rode lijn)

4.2.2. Conclusie

De zienswijze van indiener 2 geeft aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen in die zin dat het bijgebouwenvlak uitgebreid wordt tot de rode lijn op bovenstaand plaatje.

4.3. Indiener 3

4.3.1. Gebruik perceel is voor verwerking en opslag van riet en natuurhooi

Indiener geeft aan dat de gebouwen op het perceel Dwarsgracht 41 gebruikt worden voor rietverwerking en opslag van riet en natuurhooi. Hij wil graag dat de bestemming voor de schuur wijzigt naar de bestemming “Bedrijf – Rietlandbeheer”.

Reactie

De betreffende schuur (rood omrand op onderstaand plaatje) wordt inderdaad gebruikt ten behoeve van rietverwerking en de opslag van riet en natuurhooi. Het betreffende gebouw zal de bestemming “Bedrijf – Rietlandbeheer” krijgen.

Figuur 3. Schuur in gebruik t.b.v. rietlandbeheer (rood omrand)

4.3.2. Conclusie

De zienswijze van indiener 3 geeft aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen in die zin dat de betreffende schuur de bestemming “Bedrijf – Rietlandbeheer” krijgt.

4.4. Indiener 4

4.4.1. Gebruik als tweede woning

Indiener gebruikt het pand in Jonen als tweede woning. Men wil voorkomen dat dit gebruik gezien wordt als recreatief gebruik en daarmee in strijd met het bestemmingsplan. Indiener verzoekt om het gebruik van de panden in Jonen als tweede woning toe te staan.

Reactie

In het ontwerpbestemmingsplan is binnen de woonbestemming (artikel 16, zie bijlage 2) het gebruik van gebouwen voor recreatieve bewoning aangemerkt als strijdig gebruik (bepaling 16.5). Onder recreatieve bewoning wordt volgens de begripsbepalingen van het ontwerpplan (bepaling 1.118) verstaan:

1.118 recreatieve bewoning:

de bewoning die plaatsvindt in het kader van de weekend- en/of verblijfsrecreatie waarbij elders hoofdverblijf wordt gehouden.

Naar aanleiding van de zienswijzen wordt geconstateerd dat het gebruik van het pand door de eigenaar als 2^e woning onterecht valt onder de definitie van recreatieve bewoning. Dat gebruik

moet vallen onder de woonbestemming. Wel moet voorkomen worden dat het pand door derden, niet zijnde de eigenaar, voor verblijfsrecreatieve doeleinden gebruikt wordt, los van het feit of dit bedrijfsmatige verhuur is of niet. Om dit probleem te ondervangen wordt de bepaling in artikel 1.118 als volgt aangepast:

1.118 recreatieve bewoning:

de bewoning door derden, niet zijnde de eigenaar van de woning, voor verblijfsrecreatieve doeleinden

Op deze manier valt het gebruik van de woning als 2^e woning door de eigenaar onder de woonbestemming. Er is strijd met de bestemming wanneer de woning voor verblijfsrecreatie wordt verhuurd of in gebruik wordt gegeven aan derden.

4.4.2. Conclusie

De zienswijze van indiener 4 geeft aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen in die zin dat het begrip 'recreatieve bewoning' aangepast wordt zodat recreatief gebruik van de woning als 2^e woning door de eigenaar niet strijdig is.

4.5. Indiener 5

4.5.1. Gebruik als tweede woning

Indiener gebruikt het pand in Jonen als tweede woning. Men wil voorkomen dat dit gebruik gezien wordt als recreatief gebruik en daarmee in strijd met het bestemmingsplan. Indiener verzoekt om het gebruik van de panden in Jonen als tweede woning toe te staan.

Reactie

Zie voor de beantwoording paragraaf 4.4.1.

4.5.2. Geen bezwaren tegen zorgatelier en rustpunt Jonenweg 29

Indiener geeft aan geen bezwaren te hebben tegen het zorgatelier op het perceel Jonenweg 29. Eveneens zijn er geen bezwaren tegen een rustpunt op het perceel Jonenweg 29 indien dit onder dezelfde voorwaarden gebeurt als die in het verleden golden voor de theetuin op het betreffende perceel.

Reactie

Het zorgatelier staat niet ter discussie en zal op basis van het nieuwe bestemmingsplan voortgezet kunnen worden. Zoals in paragraaf 4.6.2. wordt toegelicht, wordt het rustpunt naar aanleiding van een uitspraak van de Rechtbank uit het bestemmingsplan gehaald in afwachting van een nieuwe beslissing op de aanvraag om omgevingsvergunning.

4.5.3. Conclusie

De zienswijze van indiener 5 geeft aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen in die zin dat het begrip 'recreatieve bewoning' aangepast wordt zodat recreatief gebruik van de woning door de eigenaar niet strijdig is.

4.6. Indiener 6

4.6.1. Gebruik als tweede woning

Indiener gebruikt zijn pand in Jonen als tweede woning. Men wil voorkomen dat dit gebruik gezien wordt als recreatief gebruik en daarmee in strijd met het bestemmingsplan. Indiener verzoekt om het gebruik van het pand in Jonen als tweede woning toe te staan.

Reactie

Zie voor de beantwoording paragraaf 4.4.1.

4.6.2. Bestemming Jonenweg 29 moet o.b.v. uitspraak Rechtbank gewijzigd worden

Indiener wil dat de bestemming van het perceel Jonenweg 29 aangepast wordt op basis van een uitspraak van de Rechtbank. Er is vergunning verleend voor een rustpunt en het geven van workshops op genoemd perceel. Deze vergunning is op 26 februari 2013 door de Rechtbank vernietigd. Het bestemmingsplan dient hierop aangepast te worden.

Reactie

Met een uitspraak van de Rechtbank is de vergunning voor het vestigen van een rustpunt en het geven van workshops vernietigd en mag het perceel alleen gebruikt worden voor woondoeleinden, een zorgatelier en het verkopen van kleding, tassen, en aanverwante artikelen uit gerecyclede materialen. Er dient nu een nieuwe beslissing op de aanvraag genomen te worden. In afwachting van deze nieuwe beslissing, wordt in het bestemmingsplan de huidige situatie vastgelegd en wordt het vestigen van een rustpunt en het geven van workshops uit het bestemmingsplan gehaald.

4.6.3. Conclusie

De zienswijze van indiener 6 geeft aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen in die zin dat het begrip 'recreatieve bewoning' aangepast wordt zodat recreatief gebruik van de woning door de eigenaar niet strijdig is. De zienswijze geeft verder aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen in die zin het vestigen van een rustpunt en het geven van workshops op het perceel Jonenweg 29 niet mogelijk is op basis van het bestemmingsplan.

4.7. Indiener 7

4.7.1. Bestemming Jonenweg 29 moet o.b.v. uitspraak Rechtbank gewijzigd worden

Indiener wil dat de bestemming van het perceel Jonenweg 29 aangepast wordt op basis van een uitspraak van de Rechtbank. Er is vergunning verleend voor een rustpunt en het geven van workshops op genoemd perceel. Deze vergunning is op 26 februari 2013 door de Rechtbank vernietigd. Het bestemmingsplan dient hierop aangepast te worden.

Reactie

Zie voor de beantwoording paragraaf 4.6.2.

4.7.2. Conclusie

De zienswijze van indiener 7 geeft aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen in die zin dat het vestigen van een rustpunt en het geven van workshops op het perceel Jonenweg 29 niet mogelijk is op basis van het bestemmingsplan.

4.8. Indiener 8

4.8.1. Bestemming Jonenweg 29 moet o.b.v. uitspraak Rechtbank gewijzigd worden

Indiener wil dat de bestemming van het perceel Jonenweg 29 aangepast wordt op basis van een uitspraak van de Rechtbank. Er is vergunning verleend voor een rustpunt en het geven van workshops op genoemd perceel. Deze vergunning is op 26 februari 2013 door de Rechtbank vernietigd. Het bestemmingsplan dient hierop aangepast te worden.

Reactie

Zie voor de beantwoording paragraaf 4.6.2.

4.8.2. Conclusie

De zienswijze van indiener 8 geeft aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen in die zin dat het vestigen van een rustpunt en het geven van workshops op het perceel Jonenweg 29 niet mogelijk is op basis van het bestemmingsplan.

4.9. Indiener 9 en indiener 10

De zienswijzen van indiener 9 en indiener 10 zijn gelijklopend en worden ook gezamenlijk beantwoord.

4.9.1. Een herstructurering van Jonen is niet uitvoerbaar

Indieners geven aan dat in de toelichting gesproken wordt over een herstructurering van kernen. Dit achten zij voor Jonen niet uitvoerbaar.

Reactie

Indieners gaan in hun zienswijze in op de beschrijving van het provinciaal beleid. Hierbij gaat het om een algemene beschrijving van de ontwikkelingsperspectieven die beschreven worden in de Omgevingsvisie van provincie Overijssel. Het bestemmingsplan "Dwarsgracht en Jonen" heeft betrekking op het vastleggen van de bestaande situatie en biedt geen kaders voor een herstructurering van Jonen.

4.9.2. Stapeling van functies past niet binnen de woonbestemming

Indieners geven aan dat een stapeling van (bedrijfs)functies binnen de woonbestemming niet mogelijk is. Hierbij gaan indieners in op de eerste paragraaf op pagina 54 van de toelichting, de afwijkmogelijkheden voor agrarische bedrijven en artikel 5.1.1. a t/m d van de regels. Op basis van een uitspraak van de Rechtbank van 26 februari 2013 past de stapeling van functies op het perceel Jonenweg 29 niet binnen een woonbestemming. Het rustpunt dient dan ook uit de toelichting, de regels en van de verbeelding (voorheen plankaart) gehaald te worden.

Reactie

Zoals in paragraaf 4.6.2. is geconcludeerd, zal de bestemming voor het perceel Jonenweg 29 aangepast worden in die zin dat het vestigen van een rustpunt en het geven van workshops op basis van het bestemmingsplan niet is toegestaan. Dit zal ook in de toelichting verwerkt worden.

De afwijkmogelijkheden die voor agrarische bedrijven genoemd worden, hebben geen betrekking op de percelen met een woonbestemming. Voor die percelen gelden de mogelijkheden die geboden worden in artikel 16 van de planregels. Bij het eventueel toekennen van aanvullende functies moet in ogenschouw worden genomen dat de woonfunctie de overwegende functie blijft. Om dit te bewerkstelligen mag in totaal maximaal 35% van de toegestane bebouwde oppervlakte van de woning en bijgebouwen gebruikt worden voor de aanvullende functies.

4.9.3. Enkele bouw- en gebruiksmogelijkheden dienen te worden beperkt

Indieners zien graag dat er in het bestemmingsplan beperkingen opgenomen worden ten aanzien van het bedrijfsmatig gebruiken van de voorerven aan de zijde van de Walengracht. Ook willen indieners dat er geen bedrijfsvlaggen en reclame-uitingen geplaatst kunnen worden op de voorerven en dat bijgebouwen op minimaal 1 meter van de perceelsgrens geplaatst moeten worden

Reactie

De voorerven van de percelen langs de Walengracht hebben de bestemming "Tuin" gekregen. Gronden met deze bestemming mogen gebruikt worden voor tuinen behorende bij de op de aangrenzende gronden gelegen gebouwen, parkeren, water en waterhuishoudkundige voorzieningen. De gronden mogen alleen ten dienste van die bestemming gebruikt worden en ook bouwwerken mogen alleen ten dienste van die bestemming gerealiseerd worden. Hiermee wordt voldoende tegemoet gekomen aan de wensen van de indieners. Het plaatsen van bedrijfsvlaggen en reclame-uitingen wordt verder geregeld middels de Welstandsnota en niet het bestemmingsplan.

Ten aanzien van de bijgebouwen wordt opgemerkt dat er stedenbouwkundig gezien geen redenen zijn om te verplichten dat de bijgebouwen op minimaal 1 meter van de perceelsgrens geplaatst worden. In de huidige situatie zijn er meerdere bijgebouwen die geplaatst zijn op de perceelsgrens en de belangen van omwonenden worden niet geschaad wanneer een bijgebouw op de perceelsgrens gebouwd wordt, temeer het burendrecht waarborgen kent om inblik en dergelijke tegen te gaan.

4.9.4. Gebruik als tweede woning

Indiener gebruikt zijn pand in Jonen als tweede woning. Men wil voorkomen dat dit gebruik gezien wordt als recreatief gebruik en daarmee in strijd met het bestemmingsplan. Indiener verzoekt om het gebruik van het pand in Jonen als tweede woning toe te staan.

Reactie

Zie voor de beantwoording paragraaf 4.4.1.

4.9.5. Conclusie

De zienswijze van indiener 9 en 10 geven aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen in die zin dat het begrip 'recreatieve bewoning' aangepast wordt zodat recreatief gebruik van de woning door de eigenaar niet strijdig is. De zienswijze geeft verder aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen in die zin het vestigen van een rustpunt en het geven van workshops op het perceel Jonenweg 29 niet mogelijk is op basis van het bestemmingsplan.

4.10. Indiener 11

4.10.1. Er zijn geen relevante externe veiligheidsaspecten geconstateerd

Indiener 11 geeft aan dat in het kader van vooroverleg advies met betrekking tot externe veiligheidsaspecten is ingediend en dat er geen nadere relevante externe veiligheidsaspecten zijn geconstateerd. Het ontwerpbestemmingsplan geeft geen aanleiding tot het geven van een advies.

Reactie.

Er wordt kennis genomen van de mededeling dat het ontwerpbestemmingsplan geen aanleiding geeft tot het geven van een advies.

4.10.2. Conclusie

De zienswijze van indiener 11 geeft geen aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen.

4.11. Indiener 12

4.11.1. Verzoek splitsing bedrijfsbestemming

Indiener 12 verzoekt om de bestemming van het perceel Dwarsgracht 2 te splitsen in een woonbestemming en ene bedrijfsbestemming. Dit vanwege belastingtechnische redenen.

Reactie.

Door de Belastingdienst wordt beoordeeld of een woning privébezit is of onderdeel uitmaakt van het bedrijf. Dit staat los van de bestemming maar heeft te maken met de activiteiten die vanuit huis worden verricht. Er is dan ook geen directe relatie met het bestemmingsplan. Verder heeft het perceel in het huidige bestemmingsplan ook in zijn geheel een bestemming voor een rietsnijders- en visserijbedrijf (zie onderstaand plaatje). Er zijn dan ook geen redenen om de bestemming van het perceel te wijzigen.

Figuur 4: Bestemming geldend bestemmingsplan "Dwarsgracht"

4.11.2. Conclusie

De zienswijze van indiener 12 geeft geen aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen.

Bijlage 1

Artikel 44 Tuin - 1

44.1 Bestemmingsomschrijving

44.1.1 Algemeen

De voor 'Tuin - 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. tuinen behorende bij op de aangrenzende gronden gelegen gebouwen;
- b. structurele beplantingen;
- c. recreatief medegebruik;
- d. water en waterhuishoudkundige voorzieningen.

44.1.2 Dubbelbestemmingen en aanduidingen

Voor zover de gronden tevens zijn gelegen binnen de aangewezen dubbelbestemmingen en aanduidingen, zijn mede de desbetreffende regels van toepassing, met inachtneming van de voorrangsregels uit artikel 74.1.

44.2 Bouwregels

44.2.1 Gebouwen

Op de voor 'Tuin - 1' aangewezen gronden mogen géén gebouwen worden gebouwd.

44.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Op de voor 'Tuin - 1' aangewezen gronden mogen uitsluitend worden gebouwd bouwwerken, geen gebouw zijnde:

- a. noodzakelijk met het oog op de regeling van de veiligheid van het verkeer;
 - b. ten behoeve van de verlichting van wegen, rijwiel- en voetpaden;
 - c. behorende tot de recreatieve voorziening, zoals recreatieve bewegwijzering, informatieborden en kleinschalige uitzicht- en rustpunten;
 - d. behorende tot het straatmeubilair;
 - e. ten behoeve van nutsvoorzieningen;
 - f. met sub a. t/m g. vergelijkbare bouwwerken;
- met inachtneming van de volgende regels (44.2.3).

44.2.3 Overige regels

Voor het overige gelden de volgende regels:

- a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouw zijnde bedraagt maximaal 5,00 meter, met dien verstande dat de bouwhoogte van erfafscheidingen maximaal 1,00 meter bedraagt en de bouwhoogte van voorzieningen voor verkeer en verlichting maximaal 2,00 meter bedraagt.

44.3 Specifieke gebruiksregels

44.3.1 Strijdig gebruik

Onder gebruiken en/of het laten gebruiken in strijd met de bestemming wordt in ieder geval verstaan het gebruik van gronden voor en/of als:

- a. de aanleg van terrassen ten behoeve van particulier gebruik.

44.4 Afwijken van gebruiksregels

44.4.1 Afwijken van de gebruiksregels voor het verbreden van wegen

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in artikel 44.1 ten behoeve van het verbreden van aan de bestemming grenzende wegen of voor de aanleg van fietspaden, onder de voorwaarden dat:

- a. de verkeersveiligheid gewaarborgd blijft;
- b. de verbreding binnen het stedenbouwkundige en landschappelijk beeld ter plaatse past;
- c. geen onevenredig nadelige gevolgen voor het woonmilieu ontstaan of kunnen ontstaan;
- d. waarden en belangen van derden niet onevenredig worden geschaad of kunnen worden geschaad.

44.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden

44.5.1 Vergunningplicht

Het is verboden op of in de voor 'Tuin - 1' aangewezen gronden zonder of in afwijking van een verleende omgevingsvergunning van het bevoegd gezag de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, en/of werkzaamheden uit te voeren en/of te laten uitvoeren:

- a. het dempen van oppervlaktewater;
- b. het vergraven van oevers;
- c. het verleggen van watergangen.

44.5.2 Uitzonderingen

Het bepaalde in artikel 44.5.1 is niet van toepassing op:

- a. normale onderhoudswerkzaamheden;
- b. werken of werkzaamheden in het kader van het normale bodemgebruik;
- c. werken of werkzaamheden, welke op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan in uitvoering zijn dan wel krachtens een voor dat tijdstip aangevraagde (omgevings)vergunning/ontheffing mogen worden uitgevoerd.

44.5.3 Toepassingscriteria

De werken of werkzaamheden als bedoeld in artikel 44.5.1 zijn slechts toelaatbaar indien door die werken of werkzaamheden dan wel door de daarvan hetzij direct hetzij indirect te verwachten gevolgen voor de in artikel 44.1 genoemde waarden en doeleinden niet onevenredig worden of kunnen worden aangetast, dan wel de mogelijkheden voor herstel van de bedoelde waarden, niet wezenlijk worden of kunnen worden verkleind.

44.5.4 Advies

Alvorens de vergunning te verlenen ten behoeve van de werken of werkzaamheden als bedoeld in artikel 44.5.1, wordt door het bevoegd gezag advies ingewonnen bij de betreffende waterbeheerder.

Bijlage 2